

vergadering **23**
zittingsjaar 2014-2015

Woordelijk Verslag

Plenaire Vergadering

van 28 januari 2015

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	4
VERONTSCHULDIGINGEN	4
INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN	4
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Katrien Schryvers, Lorin Parys, Martine Taelman, Freya Van den Bossche en Elke Van den Brandt betreffende de erkenning van de slachtoffers en overlevers van de gedwongen adopties in Vlaanderen – 220 (2014-2015) – Nr. 1 Voorstel tot spoedbehandeling	4
ACTUALITEITSDEBAT over de kinderopvang voor kinderen in armoede – 6 (2014-2015)	4
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	39
ACTUELE VRAAG van Sabine de Bethune aan Jo Vandeuren, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de aanpak van intrafamiliaal geweld	40
ACTUELE VRAAG van Rob Beenders aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de ondersteuning van steden en gemeenten in hun klimaatbeleid, naar aanleiding van de ondertekening van het 'burgemeestersconvenant'	42
ACTUELE VRAAG van Stefaan Sintobin aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het verdwijnen van het toeristisch televisieprogramma Vlaanderen Vakantieland van de VRT en de reactie ter zake van Toerisme Vlaanderen	
ACTUELE VRAAG van Cathy Coudyser aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de toekomst van het tv-programma Vlaanderen Vakantieland	
ACTUELE VRAAG van Bart Caron aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het verdwijnen van het tv-programma Vlaanderen Vakantieland	46
ACTUELE VRAAG van Marc Hendrickx aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over noodhulp naar aanleiding van de overstromingen in Malawi en Mozambique	52
ACTUELE VRAAG van Jan Bertels aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over benoemingen in de bankensector	
ACTUELE VRAAG van Wouter Vanbesien aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de benoeming van een kabinetschef in de raad van bestuur van KBC	54
ACTUELE VRAAG van Mathias De Clercq aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over een Vlaams experiment met zelfrijdende auto's	57
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Katrien Schryvers, Lorin Parys, Martine Taelman, Freya Van den Bossche en Elke Van den Brandt betreffende de erkenning van de slachtoffers en overlevers van de gedwongen adopties in Vlaanderen – 220 (2014-2015) – Nr. 1	

Voorstel tot spoedbehandeling	59
Bespreking	60
Hoofdelijke stemming	63
MOTIE van Katia Segers, Joris Vandenbroucke, Christian Van Eyken, An Moerenhout en Hermes Sanctorum-Vandevoorde tot besluit van de op 8 januari 2015 door Katia Segers in commissie gehouden interpellatie tot minister Ben Weyts over de mobiliteitswerken rond en aan de Brusselse ring	
– 204 (2014-2015) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	64
MOTIE van Karl Vanlouwe, Michel Doomst, Jo De Ro, Lorin Parys, Karin Brouwers en Bart Nevens tot besluit van de op 8 januari 2015 door Katia Segers in commissie gehouden interpellatie tot minister Ben Weyts over de mobiliteitswerken rond en aan de Brusselse ring	
– 205 (2014-2015) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	65
MOTIE van Bart Caron, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Els Robeyns en John Crombez tot besluit van de op 13 januari 2015 door Stefaan Sintobin in commissie gehouden interpellatie tot minister Joke Schauvliege over de blijvende onzekerheid voor landbouwers omtrent de impact van de instandhoudingsdoelstellingen (IHD)	
– 211 (2014-2015) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	65
MOTIE van Anke Van dermeersch, Barbara Bonte, Chris Janssens, Stefaan Sintobin, Guy D'haeseleer en Tom Van Grieken tot besluit van het op 28 januari 2015 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de kinderopvang voor kinderen in armoede	
– 221 (2014-2015) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	68
MOTIE van Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Bart Van Malderen, Elisabeth Meuleman, Jan Bertels en Björn Rzoska tot besluit van het op 28 januari 2015 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de kinderopvang voor kinderen in armoede	
– 222 (2014-2015) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	68
MOTIE van Katrien Schryvers, Piet De Bruyn, Freya Saeys, Vera Jans, Peter Persyn en Danielle Godderis-T'Jonck tot besluit van het op 28 januari 2015 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de kinderopvang voor kinderen in armoede	
– 223 (2014-2015) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	69
MEDEDELING VAN DE VOORZITTER	69
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	69
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	72
Individuele stemmen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	72

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: de heer Jan Peumans

– *De vergadering wordt geopend om 14 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldiging zijn ingekomen van de volgende leden:

Rik Daems, Jan Durnez: ambtsverplichtingen;

Cindy Franssen: door het Vlaams Parlement toegestane zending;

Grete Remen, Kris Van Dijck: familieverplichtingen;

Barbara Bonte, Ann Brusseel, Caroline Gennez, Lies Jans, Sofie Joosen, An Moerenhout, Ann Soete: gezondheidsredenen.

INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met de ingekomen documenten en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 60/16)

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Katrien Schryvers, Lorin Parys, Martine Taelman, Freya Van den Bossche en Elke Van den Brandt betreffende de erkenning van de slachtoffers en overlevers van de gedwongen adopties in Vlaanderen

– 220 (2014-2015) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 50 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft mevrouw Katrien Schryvers bij motie van orde het woord gevraagd.

Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Mevrouw Katrien Schryvers (CD&V): Voorzitter, ik zou graag bij hoogdringendheid een voorstel van resolutie in verband met gedwongen adopties aan de agenda willen toevoegen.

De voorzitter: Ik stel voor dat we ons straks over dit voorstel tot spoedbehandeling uitspreken.

Het incident is gesloten.

ACTUALITEITSDEBAT over de kinderopvang voor kinderen in armoede – 6 (2014-2015)

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het actualiteitsdebat over de kinderopvang voor kinderen in armoede.

Het debat is geopend.

We schorsen de vergadering omdat minister Vandeurzen er nog niet is.

– De vergadering wordt geschorst om 14.02 uur.

– De vergadering wordt hervat om 14.05 uur.

Dames en heren, we hervatten de vergadering.

Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Mevrouw Elke Van den Brandt (Groen): Mevrouw Homans, u bent viceminister-president in deze regering. U bent minister van Armoedebestrijding en Gelijke Kansen. U zei letterlijk in De Zondag: "Het klopt dat het beter is voor kinderen die in armoede opgroeien dat ze naar de kinderopvang gaan, in plaats van dat ze worden meegenomen op café." Daarmee schetst u een beeld van mensen in armoede als cafégangers. Ik vraag me af welke boodschap u aan die mensen geeft die iedere maand alle moeite doen om de eindjes aan elkaar te knopen. Welke boodschap geeft u aan die ouders die alles op alles zetten om, ondanks hun moeilijke situatie, toch hun kinderen de beste toekomst te geven.

Mevrouw Homans, u als minister voor Armoedebestrijding zei dat mensen in armoede constant op café zitten. Die uitspraak is beledigend, die is boertig, en Groen vraagt dat u zich daarvoor excuseert. (*Applaus bij Groen en sp.a*)

Mevrouw Homans, u maakt er graag een gewoonte van om kort door de bocht te communiceren. U doet een heel felle uitspraak en dan gaat u nuanceren, maar intussen hebt u het voor een bepaald publiek toch maar eens goed gezegd. Denk aan uw uitspraak over de taalexamen in sociale woningen, denk aan uw uitspraak over racisme en over discriminatie. Mevrouw Homans, met uw sloganeske taalgebruik lijkt u wel de Sarah Palin van de Vlaamse politiek.

De voorzitter: De heer De Bruyn heeft het woord.

De heer Piet De Bruyn (N-VA): U probeert hier de minister te interpellieren over een uitspraak die ze heeft gedaan en u zegt: "Ik citeer." Vervolgens citeert u een stukje, u laat een aantal woorden weg en u citeert dan nog een aantal stukjes. Dat vind ik op zijn minst bedenkelijk. Ik ga niet loochenen dat de minister heeft gezegd "of op café te zitten", maar laat ons toch eerlijk zijn en het hele citaat lezen. Dan staat er duidelijk: "... thuis te blijven of op café te zitten." Dat is toch wel een nuance. (*Applaus bij de N-VA*)

Aan het begin van een debat is de nodige nuance essentieel.

Mevrouw Elke Van den Brandt (Groen): Ik zal er de nuance aan toevoegen dat de minister niet alleen mensen in armoede heeft proberen te vergelijken met cafégangers, maar ook als een hoopje mensen dat thuis rondhangt. Ik zal die nuance er met plezier bijgeven. (*Applaus bij Groen en sp.a*)

Maar minister Homans, de meeste aandacht ging natuurlijk naar de vraag of er al dan niet een apart systeem moest komen voor kinderen in armoede. Of u het nu wel of niet hebt gezegd, daar is al veel inkt over gevloeid. Maar heel de hetze over de aparte systemen brengt ons wel bij de kern van de zaak: de vaststelling dat er te weinig plaats is in de kinderopvang in Vlaanderen. Daardoor vallen kansarme kinderen uit de boot. Daar is deze regering-Bourgeois met CD&V-minister Vandeuren verantwoordelijk voor.

Minister Vandeuren, u was er als de kippen bij om op de uitspraken van minister Homans te reageren. Haar visie was niet uw visie. Maar uw beleid, minister, leidt wel tot de uitvoering van die visie. In praktijk zorgt het gebrek aan plaats ervoor dat kinderen in armoede geen toegang hebben tot de kinderopvang. Uw beleid leidt ertoe dat kansarme kinderen daar geen plaats hebben.

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Ik heb vooral een perscommuniqué verstuurd omdat ik in dat debat soms de indruk heb dat mensen niet altijd meer goed de inhoud en de draagwijdte van het decreet op de voorschoolse kinderopvang begrijpen. Wij hebben dat decreet in de vorige legislatuur goedgekeurd, het is zeer ambitieus. Het wil de zes verschillende, historisch gegroeide systemen van kinderopvang integreren. In dat decreet wordt de functie van de Vlaamse kinderopvang zeer duidelijk gedefinieerd: een sociale, pedagogische en economische functie. Dat decreet geeft ook heel duidelijk aan dat er voorrangsregels zijn, die te maken hebben met het feit dat mensen gaan werken of een opleiding volgen, en die te maken hebben met mensen in kwetsbare situaties. Dat decreet geeft aan dat we drie niveaus hebben: de vrije tarieven, de inkomensgerelateerde tarieven en, wat we noemen, de plus-subsidies. Die opvanginitiatieven willen zich ook heel speciaal inzetten voor kwetsbare gezinnen. Die structuur voor de Vlaamse kinderopvang, waarin we naar gelijke financiering gaan en we een kwaliteitsbeleid willen voeren ter ondersteuning van alle initiatieven, is een zeer goed kader voor de ontwikkelingen.

We hebben in de vorige legislatuur enorm geïnvesteerd, niet alleen in de kwantiteit – want dat is nog altijd een issue, daarin hebt u gelijk –, maar ook in de levensvatbaarheid van de initiatieven en in de transitie die vele initiatieven moeten maken. Daar gaan discussies mee gepaard over de administratieve lasten enzovoort. Dat decreet beantwoordt zeer goed aan wat wetenschappelijk onderzoek en experts zeggen over de belangrijke rol die kinderopvang kan spelen, de ontwikkeling ook, in de strijd tegen de kinderarmoede.

De Vlaamse Regering in de nieuwe samenstelling heeft dat decreet bevestigd. Ze heeft de rol van de opvang voor mensen die werken, werk zoeken en voor kwetsbare gezinnen bevestigd, en ook de manier waarop we aan de nieuwe tariefstructuur werken. De functies worden daarin zeer duidelijk gerespecteerd en erkend. Ik vind het eigenaardig dat dit debat gaat over al dan niet aparte circuits voor kinderopvang, want dat is helemaal niet aan de orde op dit moment. Er is een regelgeving, daarin is duidelijk plaats voor de rol die de kinderopvang kan en moet vervullen voor kwetsbare gezinnen. Het regeerakkoord, de beleidsnota en ook de nota's over armoede zitten allemaal op die lijn. Zo gaan wij het implementeren.

Mevrouw Elke Van den Brandt (Groen): Minister Vandeurzen, misschien helaas, maar het is niet zo dat, omdat er in een decreet staat dat kinderen in kwetsbare situaties toegang hebben tot de kinderopvang, het in de realiteit zo is. Wat is er in de realiteit? Volgens de cijfers van Kind en Gezin, die we kunnen vertrouwen, leeft 3 procent van de gezinnen die regelmatig gebruikmaken van kinderopvang in kansarmoede. 3 procent van de kansarme kinderen krijgt toegang tot de kinderopvang. Is dat de ideale wereld van CD&V en de N-VA?

Minister Jo Vandeurzen: Mevrouw, ik beweer ook niet dat door het goedkeuren van een decreet alle problemen van de baan zijn. Het is een proces. Maar het decreet schept een kader en laat met name toe dat de verschillende rollen van de kinderopvang expliciet kunnen worden erkend en gefinancierd. Ik zie echt niet in – maar u kunt mij proberen te overtuigen – dat nu plots naar aanleiding van een interview met een collega in de krant heel de discussie over de rol van de kinderopvang opnieuw moet worden gevoerd. We hebben regelgeving. Het regeerakkoord is duidelijk. Wij voeren dat uit. Het is getoetst aan de rol die kinderopvang in de aanpak van armoede kan spelen. Mijn collega is verantwoordelijk om dat armoedebeleid te coördineren.

In mijn beleidsnota staat uitdrukkelijk dat de kinderopvang die rol op zich zal nemen. In 2015 wordt 20 miljoen euro extra voor de uitbreiding en ondersteuning van de kinderopvang vrijgemaakt. Dat geld wordt besteed conform de bepalingen in het regeerakkoord en de beleidsnota. Elke expert en wetenschapper die ons decreet leest, is van oordeel dat aan de basis een sterke visie op kinderopvang ligt en het een zeer goed instrument is.

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

De heer Björn Rzoska (Groen): Voorzitter, minister, collega's, u zegt uiteraard wat u wilt zeggen. Het is toch wel merkwaardig dat u als CD&V-excellentie dit debat in twijfel trekt. U zegt dat u niet begrijpt waarom we hier over kinderopvang praten. Ik wijs u erop dat de fractieleider van CD&V, de heer Van den Heuvel, dit debat heeft gevraagd. Het Uitgebreid Bureau heeft zich daarmee akkoord verklaard. Het waren de heer Van den Heuvel en CD&V die het nodig vonden om te praten over wat zeer duidelijk wordt omschreven als 'kinderopvang voor kinderen in armoede'. Misschien moet u uw partijgenoot eens vragen waarom hij dit actualiteitsdebat wou. *(Applaus bij Groen)*

Minister Jo Vandeuren: Ik heb uiteraard geen problemen met een debat, integendeel. Ik hoop wel dat het debat over de inhoud van de zaak zal gaan. Wat is de inhoud van de zaak? De taak is gigantisch. Er is nieuwe regelgeving. Voor het eerst in Vlaanderen is er een kader voor de sociale, pedagogische en economische functies van kinderopvang. Toen ik in 2009 minister van Welzijn werd, kreeg ik elke week in de plenaire vergadering een debat over incidenten, schandaaltjes en schandalen over de kwaliteit van de Vlaamse kinderopvang op mijn bord. Ik herinner me dat nog levendig. Iedereen was het er toen over eens om een nieuw kader uit te werken, met stevige fiscale en sociaal-rechtelijke luiken, dat zorgt voor uniformisering, met dezelfde financiering voor dezelfde kwaliteit, en gestoeld op een kwaliteitsbeleid. Dat is allemaal gerealiseerd. Deze Vlaamse Regering heeft bevestigd dat we op die ingeslagen weg voortgaan. In 2015 wordt daartoe een budgettaire inspanning geleverd. Laat het ons daarover hebben. De discussie is interessant: zullen we dat decreet aanhouden? Wat mij betreft moet dat, en dat staat zo ook in het regeerakkoord.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel (CD&V): Mijnheer Rzoska, ik heb er geen probleem mee om te benadrukken dat we dat debat inderdaad hebben gevraagd. Zo willen we heel duidelijk uitklaren wat mijn fractie over kinderopvang denkt. Ik ben ervan overtuigd dat de visies van de Vlaamse Regering en van alle ministers heel sterk overeenkomen met onze visie. Om alle misverstanden weg te werken, hebben we dat debat gevraagd. Ik ben ervan overtuigd dat na dit debat klaarheid over die goede visie zal zijn gecreëerd.

Mevrouw Elke Van den Brandt (Groen): Minister, u zei dat u het graag over de kern van de zaak wilt hebben. U zei dat terwijl u me onderbrak. U zei dat op het moment dat ik zei dat 3 procent van de gezinnen die geregeld gebruikmaken van kinderopvang, in kansarmoede leeft. Dat is de kern van de zaak: het betreft slechts 3 procent van het totaal. U zegt dat u al veel hebt gedaan en dat alle experts het met u eens zijn. Wel, ik hoor veel experts ernstige kritiek formuleren op dit decreet. Ze doen dat omdat het de drempels van de toegang tot kinderopvang verhoogt. U zegt dat u 20 miljoen euro extra voor meer plaatsen in de kinderopvang hebt. Het Rekenhof zelf stelt dat daarvan 10 miljoen wellicht zal gaan naar compensaties voor besparingen. Van de rest is het nog niet duidelijk hoeveel er effectief naar plaatsen in de kinderopvang zal gaan. Uw 20 miljoen euro is dus een druppel op een hete plaat.

Er is verwezen naar de plannen van de Vlaamse Regering. In het regeerakkoord dat Open Vld, CD&V en de N-VA hebben goedgekeurd, staat niet de ambitie dat ieder kind dat behoefte heeft aan kinderopvang, ook een plaats in de kinderopvang moet krijgen. Die zin staat er niet in. Er staat wel in het regeerakkoord dat absolute voorrang wordt gegeven aan kinderen van werkende ouders.

Collega's, u hebt ook ingestemd met de niet-indexering van de kinderbijslagen.

Minister Jo Vandeurzen: Mevrouw, ik moet u tegenspreken. Het regeerakkoord zegt uitdrukkelijk dit: "Wij geven absolute voorrang aan kinderopvang voor ouders die werken of een beroepsgerichte opleiding volgen, en verzekeren verder de toegankelijkheid voor kinderen die leven in kwetsbare gezinnen."

Dat is de zin en die zin komt bijna letterlijk uit het decreet. Ik ben het met u eens dat het nog een hele inspanning zal zijn om te zorgen voor een zo groot mogelijke participatiegraad van alle groepen in onze samenleving aan kinderopvang. Ik ontken niet dat daar nog stappen moeten worden gezegd. Ik zeg alleen dat dit decreet heel uitdrukkelijk de rol van kinderopvang van kwetsbare gezinnen benoemt, en zorgt voor een bijzondere financiering en kader om daaraan te werken. Ik ben ervan overtuigd dat dit de beste manier is om geleidelijk de rol van kinderopvang in al zijn dimensies maximale kansen en mogelijkheden te geven. Bij de verdeling van de nieuwe middelen zullen wij ervoor zorgen dat al die functies effectief aan bod komen.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Het is misschien nuttig om terug te gaan tot de aanleiding van dit debat. We voeren hier nu een heel interessant debat over kinderopvang. Ik dacht dat de aanleiding daartoe mijn uitspraak was in De Zondag en bepaalde commentaren daarop.

Voor alle duidelijkheid, wat in De Zondag staat heb ik letterlijk gezegd. Er is geen woord verkeerd geciteerd. Het was een zeer rustige zondag, ik heb niets gelezen op sociale media of op websteaks. Ik heb geen enkele persmededeling van om het even welke politieke partij gelezen. Niemand heeft zich in zijn pistolet of koffie verslikt. Geen enkel probleem. Wat gebeurt er? Maandagochtend verschijnt in een bepaalde krant een bepaalde selectie van wat ik heb gezegd in een heel uitgebreid interview in De Zondag. En toen vond iedereen het blijkbaar nodig om allerlei politieke commentaren te geven. Zondag was er geen vuiltje aan de lucht, maandag was er een hele heisa. Het is uw volste recht om daar een hele heisa rond te maken, maar ik blijf wel achter elk woord uit dat interview staan. Ik hoop dat u de intellectuele eerlijkheid hebt om het volledige interview te lezen. U hebt het interview, mevrouw Van den Brandt, maar weet het volledige parlement waar het hier eigenlijk over gaat? Het gaat over een interview in De Zondag, niet over een uittreksel in De Standaard de dag nadien.

Wat heb ik in De Zondag gezegd? Ik heb gezegd dat kinderopvang er ook moet zijn voor werkende mensen. Mevrouw Van den Brandt, misschien kunnen we van mening verschillen, maar ik vind het de logica zelve dat er kinderopvang is voor mensen die werken. Ik heb tegelijkertijd de sociale functie van kinderopvang erkend. U kunt dat nalezen. Als u eventjes intellectueel eerlijk wilt zijn, kunt u niet anders dan toegeven dat ik inderdaad de sociale functie van kinderopvang heb erkend. Daarnaast heb ik verwezen naar in mijn ogen waardevolle initiatieven die momenteel op het lokale niveau bestaan om bepaalde groepen van mensen op te vangen die momenteel de toegang tot de kinderopvang niet vinden. Dat ligt niet aan het systeem van de kinderopvang, de mensen zelf vinden hun weg niet.

Volgens bepaalde partijen hier aanwezig is dat gruwelijk, ik vind dat goede initiatieven. Is kinderopvang er voor mensen die werken? Ja. Erken in de sociale functie van kinderopvang? Ja. Heb ik daarnaast verwezen naar waardevolle lokale initiatieven die een meerwaarde kunnen bieden? Ja.

Collega's, hoe u hier nu een debat van kunt maken alsof ik een pleidooi houd voor een gescheiden circuit, ontgaat me volledig. Ik wil minister Vandeuren bijstaan. Deze regering heeft zeer duidelijke keuzes gemaakt. Het Kinderopvangdecreet is tijdens de vorige legislatuur mee goedgekeurd door een bepaalde partij die nu in de oppositie zit. Enige vergeetachtigheid komt wel vaker voor. Mevrouw Van den Brandt, wanneer het inderdaad de bedoeling is of zou zijn van deze Vlaamse Regering om aparte parallelle circuits op te zetten voor arme kindjes en rijke kindjes, waarom behouden we dan het tarief van 1,56 euro? Waarom voeren we dan een nieuw tarief van 3 euro in? Als u een klein beetje eerlijk bent, kunt u niet anders dan toegeven dat geen enkele werkende mens in Vlaanderen 1,56 euro betaalt voor kinderopvang.

Dus dat gaat nu net over de groep waar u het over hebt, en waar wij met deze Vlaamse Regering absoluut ook aandacht voor hebben.

Collega's, laten we ons niet een beetje te veel leiden door de waan van de dag? Zondag was er geen enkel probleem. U vond het allemaal nodig om met de meest gruwelijke woorden af te komen in uw commentaren in de media. Ik vrees dat we onszelf als parlement een klein beetje belachelijk aan het maken zijn. Ik vrees dat dit parlement veel belangrijkere uitdagingen aan te pakken heeft dan dit. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: De heer Crombez heeft het woord.

De heer John Crombez (sp.a): Ik ben er nogal voor om de lijn van minister Vandeuren te volgen en op het inhoudelijke te blijven. Als het de bedoeling is om de krantenselecties de schuld te geven om te zeggen dat het parlement andere en belangrijkere debatten zou moeten voeren...

Ik vind dit een zeer belangrijk debat. Er zijn twee reacties vanuit de regering, die meteen de vinger op de wonde leggen. Het doet er nu niet toe waar het wordt gebracht, maar belangrijk is dat u zegt dat u achter uw woorden blijft staan, minister. Wat minister Vandeuren zei, is dat het decreet uit de vorige regering zo wordt gevolgd. Ik hoop dat dat klopt. Ik heb het u niet horen bevestigen, minister, maar het zou belangrijk zijn om dat te doen, want u wijkt daarvan af in wat u zegt – of het nu in De Zondag is of in een andere krant. U wijkt ervan af, soms in zeer denigrerende termen. Dat is niet neutraal in dit debat.

Ik zal een zeer simpel voorbeeld geven. Deze plenaire vergadering wordt tegenwoordig gebruikt om om het even wat te ventileren. Tijdens het vorige debat, over de OCMW's, heeft de minister gezegd dat men blind zou volgen wat in het regeerakkoord staat, en dat men, na ruim en breed overleg, binnen de regering een beslissing zou nemen. Twee dagen later werd de beslissing genomen en bleek die af te wijken van het regeerakkoord.

Als wij hier komen vragen dat het decreet uit de vorige legislatuur gehandhaafd blijft, laat het ons daar dan ook duidelijk over hebben, in plaats van al die 'zwans' over de selectie van citaten. Dat decreet gaat over de uitbouw van de kinderopvang, zelfs over het recht op kinderopvang, en stelt niet dat de gesubsidieerde kinderopvang in eerste instantie voor mensen die werken moet zijn en dat de overheid voor kinderen van gezinnen in armoede andere oplossingen moet zoeken.

Wij willen van de regering weten of we, anders dan in het vorige debat, op uw woorden mogen voortgaan. Er is een decreet uit de vorige legislatuur, er is een regeerakkoord. Als men daar volledig achter blijft staan, dat men het dan zegt. Ik vind het niet neutraal dat een minister zomaar iets komt zeggen dat daarvan afwijkt. Dat is voer voor een debat, zeker over een van de elementaire bevoegdheden van dit parlement, de kinderopvang.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Crombez, u legt mij weer woorden in de mond die ik niet gebruikt heb. Ik heb letterlijk gezegd dat alles wat in De Zondag staat, juist is. Ben ik foutief geciteerd? Neen. Dat was een perfect interview, een compleet objectieve, neutrale weergave van wat ik tegen de journalist in kwestie heb gezegd. En ik neem daar geen woord van terug.

Als u nu opnieuw zegt dat ik in dat bewuste interview gezegd zou hebben dat er voor kinderen in armoede geen plaats is in het reguliere circuit, dan neemt u een loopje met de waarheid. Sorry, het wordt vervelend, maar het is nodig voor de duidelijkheid dat ik het nog eens herhaal. Ik heb het volgende gezegd. Is kinderopvang er zeker voor mensen die werken? Ja. Bestaat er een sociale functie voor kinderopvang? Ja. Daarnaast heb ik verwezen naar een meerwaarde van lokale, aanvullende initiatieven, die zich specifiek richten tot een bepaalde groep. De woorden die u in mijn mond wilt leggen, mijnheer Crombez, kloppen gewoon niet.

Mevrouw Elke Van den Brandt (Groen): Mevrouw Homans, als u ook goed naar mij hebt geluisterd, hebt u gehoord dat de kern van mijn vraag aan u was – en aangezien u zegt dat u letterlijk geciteerd bent, neem ik daar geen letter van terug – dat u zich moet excuseren voor het feit dat u hebt gezegd dat mensen in armoede een hoopje cafégängers zijn. Dat was de kern van mijn vraag aan u. *(Applaus bij sp.a en Groen)*

En, minister Vandeuren en minister Homans, jullie zeggen dat er in het regeerakkoord staat dat jullie wel voor de sociale functie zijn. Maar mevrouw Homans, de werkende mens komt voor u het eerst. Ik ben er uiteraard niet tegen dat werkende mensen een plek krijgen in de kinderopvang, integendeel. Maar als we de sociale functie van de kinderopvang willen waarmaken, dan moeten we voldoende plaats hebben. Als er te weinig plaats is, vallen er mensen uit de boot. In de realiteit zijn het de kansarmen die uit de boot vallen. De cijfers liegen er niet om.

En collega's, er is te weinig geld om die kinderopvang uit te breiden. U weet dat, u hebt een begroting mee goedgekeurd waarin te weinig middelen begroot zijn om die kinderopvang uit te breiden. Het ging daarnet over de tarieven. U hebt een begroting mee goedgekeurd waarin 10 miljoen euro wordt gevonden door de verhoogde ouderbijdrage aan de kinderopvang. We behouden het laagste tarief en het hoogste tarief, maar we vinden wel 10 miljoen euro door het feit dat minder mensen recht hebben op de laagste tarieven. Er is dus 10 miljoen euro extra op kap van de armste mensen binnengehaald in de begroting voor kinderopvang.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Mevrouw Katrien Schryvers (CD&V): Mevrouw Van den Brandt, u gaat er toch aan voorbij dat er ook in trap 2 verschillende categorieën van voorrang zijn vastgelegd, inderdaad voor werkenden, maar ook voor alleenstaande ouders, mensen met een laag inkomen, en dat de gesubsidieerde voorzieningen 20 procent van de plaatsen in de kinderopvang moeten invullen met mensen die voldoen aan twee van de vier categorieën. Dus ook in trap 2 is er plaats voor kwetsbare kinderen. Dat vinden wij ook heel belangrijk. En daarmee is ineens

ook de lijn van de inclusie getrokken. Daarnaast is er dan natuurlijk nog trap 3 voor de extra kwetsbaren.

Mevrouw Elke Van den Brandt (Groen): Ik wil het heel graag hebben over die voorrangsregels. In Antwerpen, waar jullie ook in de meerderheid zitten, worden die al toegepast. Ik zal zeggen op welke manier. Er geldt daar een puntensysteem, om te kijken wie het eerst voorrang heeft. Kinderen van twee werkende ouders krijgen 20 punten. En ik herhaal, ik vind dat kinderen van werkende ouders in de kinderopvang moeten terechtkunnen. Leg mij niets anders in de mond.

Een alleenstaande ouder die werkt, is nog 10 punten waard. Dat is de helft van 20. En ik zak verder af. Iemand die geen werk heeft, maar wel een opleiding volgt om zich bij te scholen en op die manier misschien meer kans te hebben op werk, is nog 5 punten waard. Dat is uw voorrangssysteem in uitvoering. Dat is het beleid dat mogelijk is met uw Vlaams decreet waar u zo trots op bent, mevrouw Schryvers. *(Applaus bij sp.a en Groen)*

Minister Jo Vandeurzen: De voorrangsregels die moeten worden gerespecteerd voor de vergunde kinderopvang staan uitdrukkelijk in het decreet en in het besluit en zijn zoals mevrouw Schryvers ze geciteerd heeft, namelijk: je moet uit de voorrangsgroep x procent in je kinderopvang hebben, dat is 20 procent in trap 2 en een hoger percentage als je het over de specifieke trap 3 hebt.

Die voorrangsregels worden door ons bewaakt. Wij zien daarop toe. Die voorrangsregels geven uitdrukkelijk aan dat je ook voorrang moet geven aan kinderen uit kwetsbare gezinnen. Dat is de realiteit van het decreet. En dat het gemakkelijk is om te handhaven en op te volgen, zijn zeker issues die in het kader van ons gesprek met de sector over de administratieve vereenvoudiging worden gevoerd. Dat is zeker waar. Maar het decreet en het uitvoeringsbesluit hebben duidelijke ambities. De redenering van het decreet is heel duidelijk: hoe meer middelen de overheid ter beschikking stelt om inkomensgerelateerdheid waar te maken, hoe meer de overheid vraagt dat in de populatie die in de kinderopvang terechtkomt, de juiste mix aanwezig is en de functies van de kinderopvang ook uitdrukkelijk aan bod komen. Dat is de logica van het systeem zoals wij dat willen toepassen.

Ik heb in het eerste debat in deze legislatuur, toen de vraag werd gesteld of ik de voorrangsregels zou wijzigen, gezegd: "Het regeerakkoord handhaaft de voorrangsregels zoals ze in het decreet en het uitvoeringsbesluit staan. Er wordt niets aan gewijzigd." Dat is met de beleidsnota nog eens bevestigd.

Mevrouw Elke Van den Brandt (Groen): U kunt zeggen dat u in theorie een mooi model hebt. Ik herhaal nog eens: 3 procent van de kinderen die regelmatig in onze kinderopvang komen, zijn kansarm. Dat is de realiteit. En ik herhaal dat in het Antwerpse model, waar de N-VA en CD&V in de meerderheid zitten, een kind van werkende ouders vier keer zoveel punten waard is als een kind van een ouder die zich bijschoolt met een opleiding. Dat is de realiteit op het terrein.

Collega's van CD&V, ik heb jullie de afgelopen uren en dagen in de wandelgangen veel horen zuchten over de communicatiestrategie en communicatiestijl van minister Homans. Je kunt die doorzichtig noemen, maar ik denk dat die van jullie ook doorzichtig is. Het is inderdaad CD&V die dit debat heeft aangevraagd. En wellicht omdat ze daarmee nog eens willen doen alsof zij het sociale gelaat van deze regering zijn.

Collega's van CD&V, dat is zoals een huis eerst zelf in brand steken en dan naar buiten lopen en roepen dat je de beste bent om die brand te blussen. *(Applaus bij sp.a. en Groen)*

Er is een begroting goedgekeurd en er is gekozen voor het niet-indexeren van de kinderbijslag. Er is gekozen om in onvoldoende middelen te voorzien voor kinderopvang. Er is gekozen om de voorrangsregels in de kinderopvang te versterken voor werkende ouders, wetende dat er te weinig plaats is en daardoor kansarmen uit de boot zullen vallen.

Mevrouw Katrien Schryvers (CD&V): Mevrouw Van den Brandt, er is geen huis in brand gestoken. Er zijn fundamenteën van een huis gelegd met het decreet, en daar zullen wij stelselmatig verder aan bouwen.

Minister Jo Vandeuren: Waar haalt u dat nu dat die voorrangsregels zouden zijn gewijzigd? Ik betwist dat met klem. Ik zie op geen enkel moment dat die voorrangsregels zouden gewijzigd zijn. Dat is absoluut niet juist. Vanwaar komt een dergelijk verhaal nu?

Mevrouw Elke Van den Brandt (Groen): Ik zeg niet dat de voorrangsregels gewijzigd zijn, ik zeg dat de manier waarop de voorrangsregels gebruikt worden in steden waar uw partij in de meerderheid zit, betekent dat kansarme mensen uit de boot vallen. U kunt dat ontkennen, maar dan moet u eens naar het eerste het beste kinderdagverblijf gaan en vragen op welke manier er plaatsen worden toegekend.

Minister Jo Vandeuren: Mevrouw Van den Brandt, wij gaan die voorrangsregels, wat Vlaamse regelgeving is, toepassen zoals ze in het decreet en in het besluit zijn opgenomen, niet meer of niet minder. Wij veranderen wat dat betreft aan die besluiten niets.

Mevrouw Elke Van den Brandt (Groen): Collega's van CD&V, voor mij staat het huis wel in brand. We stellen vast dat er te weinig plaats is in de kinderopvang en dat daardoor kinderen in armoede cruciale kansen en een eerlijke start in hun leven moeten missen omdat er voor hen helaas geen plaats is. Dat is voor Groen een teken dat het huis wel in brand staat. En neen, ik heb niet het vertrouwen dat u de juiste bent om die brand te blussen. Want de kern van dit debat is tergend simpel: er is te weinig plaats in de kinderopvang, en zolang dat zo is, zullen mensen uit de boot vallen. Met dit decreet zijn het de kansarmen die uit de boot vallen.

Minister Vandeuren, ik heb een eenvoudige vraag: wat gaat u doen om ervoor te zorgen dat kinderen in kwetsbare situaties wel een plaats krijgen in de kinderopvang? (*Applaus bij Groen*)

Minister Jo Vandeuren: Mevrouw Van den Brandt, wij gaan het decreet stap voor stap verder implementeren. We hebben dat debat nu al vijf keer gevoerd op een maand of twee tijd. Om dat te kunnen doen, gaan we op elke trap van het decreet investeren. Je kunt geen ruimte creëren in het inkomensgerelateerd stelsel voor alle bevolkingsgroepen, je kunt geen middelen hebben voor de specifieke aanpak van kwetsbare gezinnen zoals daar in het decreet in voorzien is als een surplus aan subsidiëring die kan worden georganiseerd, als je niet zorgt dat je in trap 1, de kinderopvang die met vrije tarieven werkt, voldoende ondernemerszin kunt ontwikkelen. Alleen maar doordat we op die manier de dynamiek in de sector ondersteunen en kansen geven, kunnen we voor alle segmenten in onze samenleving de sociale, pedagogische en economische doelstellingen van dat decreet waarmaken. Ik heb dat in de commissie al bij herhaling gezegd. Wij gaan ook in trap 1 investeren omdat het belangrijk is dat je op een levensvatbare manier een initiatief kunt nemen in de kinderopvang. Wij gaan inkomensgerelateerde systemen in aantallen verbreden omdat dat belangrijk is om de toegankelijkheid te bewaken. We gaan voor trap 3 de extra steun voor degenen die zich echt engageren in een netwerk, met de Huizen van het Kind en andere, rond kwetsbare gezinnen, om daar ook de nodige middelen

voor te mobiliseren. Dat gaan we geleidelijk opbouwen. In het bedrag dat bij de start van de regering voor dat nieuwe sociale beleid is voorbehouden, zal kinderopvang een zeer groot aandeel hebben. Dat heb ik toen ook al gezegd. Het eerste jaar dat we dat mochten doen, was 2015. Dan is het meteen ook al een belangrijk bedrag.

Mevrouw Elke Van den Brandt (Groen): Collega's, voor Groen is kinderopvang geen luxeproduct maar een recht van ieder kind. Voor Groen is kinderopvang meer dan een plaats waar je tijdens de werkuren je kind achterlaat, maar een wezenlijk instrument om kinderen een start te geven, een mooie kans en een sterke toekomst. Dit is het beleid waar Groen voor wil gaan. Het is niet het beleid dat deze Vlaamse Regering uitdraagt.

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Mevrouw Vera Jans (CD&V): Mevrouw Van den Brandt, met uw laatste betoog slaat u de bal fundamenteel mis. U bent lid van de commissie Welzijn, waar we uren en dagen hebben besteed aan de bespreking van de beleidsnota. Ik zou het fijn vinden dat mensen die hier het woord nemen, ook eens in de beleidsnota gaan lezen wat we daar schrijven over de sociale en de pedagogische functie van kinderopvang. Dat is een uitgebreid stuk, dat verwijst naar de literatuur en zegt dat kwaliteitsvolle kinderopvang voor kinderen in armoede een belangrijk verschil kan maken.

Het gaat om onze investeringen in gesubsidieerde voorzieningen in de derde trap die bijkomende opdrachten uitvoeren ter ondersteuning van kwetsbare gezinnen en ter bestrijding van de armoede in die gezinnen. Het gaat om de voorrangsregels voor kwetsbare gezinnen. Er zijn specifieke opdrachten. Ze zoeken aansluiting bij de gezinnen in armoede, bij de buurt, bij het lokaal sociaal gezinsbeleid. Het gaat om het groeipad voor de opvang met de plussubsidie. Hierbij wordt rekening gehouden met het aantal kinderen dat in een kansarm gezin wordt geboren.

Mevrouw Van den Brandt, waar haalt u het vandaan dat de Vlaamse Regering niet zou investeren in en geen beleid zou voeren voor een toegankelijke en inclusieve kinderopvang? *(Applaus bij CD&V)*

Mevrouw Elke Van den Brandt (Groen): Mevrouw Jans, ik haal dit uit de realiteit. Het is niet omdat het in mooie woorden op papier staat, dat het in de realiteit ook de waarheid is. Iedereen die in Vlaanderen of in Brussel recent kinderopvang heeft gezocht, is met wachtlijsten geconfronteerd. Nog voor de geboorte begint het al en komt iedereen op een wachtlijst te staan. Ten gevolge van dit plaatsgebrek vallen de kansarme kinderen uit de boot.

Minister, ik wil er enkel op wijzen dat het niet mogelijk is om de kinderen van de werkende mensen en de kinderen van de niet-werkende mensen, de kansarme en de kansrijke kinderen, op te vangen zolang er niet voldoende plaatsen zijn. Enkel met voldoende plaatsen kunt u die ambitie waarmaken. U hebt hiervoor echter niet in middelen voorzien. *(Applaus bij Groen)*

De voorzitter: Mevrouw Van den Bossche is de volgende spreker, ze heeft gevraagd niet te worden onderbroken tijdens haar betoog.

Mevrouw Van den Bossche heeft het woord.

Mevrouw Freya Van den Bossche (sp.a): Voorzitter, om een discussie over de juiste aspecten te kunnen voeren, lijkt het me goed even toe te lichten welke vragen sp.a zich stelt. Voor ons is de vraag hoe we ervoor kunnen zorgen dat een kind dat in een kansarm gezin wordt geboren toch dezelfde ontwikkelingskansen

krijgt als elk ander kind. Hoe kunnen we met andere woorden de bijna voorspelbaarheid doorbreken van het leven van een kind dat in een gezin in armoede wordt geboren? Hoe kunnen we het toch een leven met veel meer perspectief bieden? Hoe geven we kinderen die in armoede groeien de allerbeste kansen?

Minister, voor sp.a zijn drie elementen cruciaal. Ik zal u in de loop van mijn betoog dan ook drie eenvoudige vragen stellen. Ik zal u vragen of u erkent dat de kinderopvang en het onderwijs kansengelijkmakers bij uitstek zijn. Ik zal u vragen of de Vlaamse Regering werkelijk in voldoende geld zal voorzien om de toegang tot een kwaliteitsvolle, betaalbare kinderopvang voor elk kind en zeker voor kwetsbare kinderen te garanderen. Tot slot zal ik u ertoe oproepen mensen in armoede met even veel respect als elke andere mens te benaderen en hun op geen enkele wijze de waardigheid te ontnemen waarmee ook zij door het leven trachten te gaan. Ik zal die vragen een beetje toelichten.

Ik wil het eerst over de kinderopvang als een kansengelijkmaker hebben. Natuurlijk vormt de kinderopvang een oplossing voor de mensen die gaan werken. Ze kunnen het kind ondertussen elders onderbrengen. Kinderopvang is echter veel meer dan dat.

Wat we kinderen tussen 0 jaar en 3 jaar kunnen leren, vormt de basis voor hun latere gezonde ontwikkeling. Dit voorspelt hoe goed kinderen het later op school zullen doen. Dat is zo voor alle kinderen. Kansarme kinderen en kinderen uit de middenklasse die worden opgevangen, doen daar vaardigheden op.

Er zijn studies uitgevoerd waarbij kinderen gedurende jaren werden gevolgd. In Duitsland gaat het om kinderen tussen 0 jaar en 8 jaar. In het Verenigd Koninkrijk loopt dit tot de leeftijd van 16 jaar. Deze studies tonen aan dat die kinderen op school beter met cijfers om kunnen. Ze kunnen beter problemen oplossen. Ze hebben meer zelfwaarde. Ze werken beter samen. Ze kunnen beter doorzetten en ze zijn leergieriger. Ze kunnen zichzelf beter reguleren. Dit is de absolute en noodzakelijke voorwaarde voor de gezonde ontwikkeling van elk kind.

Minister, de basis wordt op jonge leeftijd gelegd. De kinderopvang heeft een positief effect op elk van die vaardigheden. Het effect is groter naarmate het gezin in een minder kansrijke omgeving opgroeit. Ik vraag u dan ook om elk kind, ongeacht wie de ouders zijn, dezelfde kans op een kwaliteitsvolle opvang te geven.

Onze tweede bezorgdheid betreft de toegang tot een betaalbare en kwaliteitsvolle opvang. Voor sp.a bestaat een sociaal systeem voor iedereen en niet enkel voor wie op dat ogenblik werkt en bijdraagt. Het is er voor iedereen. De essentie van een sociaal systeem is dat iedereen op het ogenblik dat hij kan en in de mate dat hij kan, bijdraagt. In ruil daarvoor is iedereen verzekerd. Dat is een sociaal systeem. Een mens koopt niet rechtstreeks een recht. Hij draagt bij. Iedereen krijgt terug in functie van wat hij nodig heeft.

Het sociaal systeem is van iedereen en het is er voor iedereen. Een kind met werkende ouders moet van een overheid evenveel kansen krijgen als een kind van ouders die op zoek zijn naar werk, of van ouders die ziek zijn en leven van een vervangingsinkomen. Elk kind moet een zelfde recht krijgen. Dat betekent natuurlijk en noodzakelijkerwijs dat er voldoende plaatsen in de kinderopvang moeten zijn voor elk van die kinderen. Daar gaat de concrete zorg naar uit.

Minister Vandeuren verwijst er ook naar: het decreet Kinderopvang bepaalt weliswaar dat er tegen 2020 – we weten ook dat het niet op één dag kan – voldoende plaatsen moeten zijn in een betaalbare en kwaliteitsvolle opvang voor

alle kinderen die het nodig hebben. Maar elke keer, minister, dat wij u vragen naar de cijfers die bij het groeipad horen, wanneer wij u vragen hoe en tegen wanneer u daaraan gaat voldoen, zegt u dat er nog geen afspraken over zijn gemaakt. Dan zegt u: "Ik kan daar niets over zeggen, er is niets over beslist." En dus is mijn tweede oproep tot u beiden gericht: ga schouder aan schouder naar de volgende begrotingsgesprekken en leg het daar samen op tafel. Zorg ervoor dat u werkelijk kunt voldoen aan dat decreet, aan het groeipad dat ervoor zorgt dat u telkens opnieuw meer perspectieven biedt, meer plaatsen in de opvang, inkomensgerelateerd, voor alle kinderen. Dan moet u zich er niet het hoofd over breken of het kind van een werkende voorrang moet krijgen op een kind dat in een kansarm gezin opgroeit.

Voor de derde voorwaarde voor een beleid dat perspectief kan bieden voor mensen in armoede en voor hun kinderen, richt ik mij specifiek tot u, minister Homans. U bent bevoegd voor Armoedebestrijding. Ik geloof ook echt dat u de armoedecijfers wilt ombuigen. Ik weet dat u uw taak ernstig wilt nemen. Maar ik zou heel graag hebben dat u beseft dat wanneer u spreekt over mensen in armoede, en u het daarbij nodig vindt om te stellen dat dat mensen zijn die toch maar thuis zitten of hun kinderen meenemen op café, dat dat onnodig kwetsend is. U bevestigt daarmee een cliché, waarmee u de waardigheid waarmee die mensen door het leven trachten te gaan een stukje wegneemt, waarmee u het schuldgevoel waarmee veel van die ouders al elke dag op pad gaan een stukje groter maakt. Het zijn mensen die net als elke andere ouder het beste willen voor hun kind. Het zijn mensen die u als minister voor Armoedebestrijding nodig hebben, niet enkel om hen minder arm te maken, maar ook om hen moed te geven, om woorden van u te horen die hen sterker en krachtiger maken, die ervoor zorgen dat zij morgen beter aankunnen dan vandaag, en niet om hen minder perspectief te geven. Mijn vraag is dus, minister: gebruik alstublieft die woorden die hen en vooral hun kinderen perspectief bieden. (*Applaus bij sp.a en Groen*)

Minister Liesbeth Homans: Er zijn concrete vragen gesteld, dus neem ik aan dat ik mag reageren, voorzitter?

De voorzitter: Minister Homans, in het reglement staat dat als de regering het woord vraagt, de voorzitter het woord moet geven. Bij deze.

Minister Liesbeth Homans: Dank u, voorzitter, u bent toch echt charmant. Dank u.

Mevrouw Van den Bossche, u hebt niets gezegd waarmee ik het niet eens ben. U hebt niets gezegd dat in tegenstrijd is met wat ik heb gezegd.

Uw eerste bekommernis is een terechte bekommernis: erken de sociale functie van kinderopvang. Dat heb ik gedaan. Niet alleen vandaag, ook in de commissie Armoedebestrijding doe ik dat altijd. U kunt de verslagen erop nalezen.

U hebt dan een tweede opmerking gemaakt, over het sociale systeem. Het is inderdaad voor iedereen. Inderdaad. Dat is nu eens het mooie aan ons sociaal systeem van solidariteit, ons systeem van sociale zekerheid. Maar u vergeet wel één klein ding: dat er natuurlijk voldoende mensen moeten zijn die bijdragen aan dat sociaal systeem, zodat anderen daar in alle solidariteit gebruik van kunnen maken. Een sociaal systeem blijft niet overeind als er niet voldoende mensen bijdragen en niet voldoende mensen werken.

Wat uw laatste opmerking betreft, wil ik enkel zeggen dat stigmatiseren uiteraard niet altijd goed is. Maar ik vind ook wel dat we bepaalde sociale realiteiten niet uit het oog mogen verliezen. Mevrouw Van den Bossche, op 9 december 2014, maar ook op andere dagen, hebben we in de commissie Armoedebestrijding de

beleidsnota besproken. Mevrouw Lieten, de heer Van Malderen, zelfs de heer Vandenbroucke, die het over vervoersarmoede had, als ik het mij goed herinner, waren daar. *(Opmerkingen van de heer Joris Vandenbroucke)*

Mevrouw Van den Brandt, mevrouw Saeys, mevrouw Franssen, de heer De Bruyn waren daar. En ik vergeet er wellicht nog anderen – mijn excuus daarvoor. U was daar allemaal aanwezig.

Dit is daar uitvoerig ter sprake gekomen, en u hebt me gelijk gegeven. Mijnheer Van Malderen, toen dit issue aan bod kwam, hebt u letterlijk gezegd dat u wel begreep wat ik bedoel, maar dat u er ook wel voor wou waarschuwen dat men niet mag vervallen in twee aparte circuits. Dat hebt u letterlijk gezegd. Ik heb u daarop geantwoord, waarop u letterlijk hebt gezegd – u kunt dat nalezen in het verslag – dat u was gerustgesteld. Dus, zeg me nu eens eerlijk: was al die commotie op de kap van de allerzwaksten nu echt nodig? *(Applaus bij de N-VA. Rumoer)*

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp.a): Minister, misschien was ik op 9 december 2014 wel gerustgesteld. Ik denk dat we allemaal blij zijn als u hier bevestigt dat de principes van het decreet voor deze regering onverkort overeind zullen blijven, en dat er dus niet wordt gemorreld aan de voorrangregels. Als ik dan echter opnieuw bekijk wat u letterlijk hebt gezegd, dan moet het me van het hart dat er een verschil is tussen wat u in de discussie over de beleidsnota hebt gesteld en wat u in dat artikel hebt gesteld. Het kan zijn dat u zich daar wat hebt vergaloppeerd, dat u zich in de communicatie onzorgvuldig hebt uitgedrukt, maar heb dan de moed om dat hier te zeggen. Ik lees wat u letterlijk hebt gezegd in het artikel: "Je moet je (...) durven afvragen wat de essentie is van gesubsidieerde kinderopvang." De essentie, dat zijn geen randopmerkingen. Volgens u dient dat "in eerste instantie voor mensen die gaan werken, die dus bijdragen tot het instandhouden van ons sociaal systeem". Minister, kinderopvang is voor veel mensen een hefboom om aan de slag te gaan en bij te dragen tot dat sociaal systeem, maar laten we dat – en dat is ook het betoog van mevrouw Van den Bossche – vooral toch bekijken vanuit het perspectief van die kinderen. Zij verdienen vooral niet dat er op deze manier over hen wordt gesproken.

Mevrouw Freya Van den Bossche (sp.a): Minister, u vraagt of die commotie nodig was. Ik heb uw woorden gelezen als een pleidooi voor een apart opvangsysteem. Ik meen dat u ook het woord 'apart' hebt gebruikt. U hebt alleszins gezegd dat men voor hen in andere oplossingen kan voorzien dan de gesubsidieerde opvang. Niet enkel ik, maar ook de collega's van Groen en collega's van Open Vld zoals de heer Somers en de heer De Clercq hebben dat zo gelezen en begrepen, net als bevoegd minister Vandeuren, die snel heeft gereageerd, Kind en Gezin, dat daarover heeft gecommuniceerd, en professor Cantillon en in haar zog heel veel andere professoren. Minister, misschien kunt u dan ook in overweging nemen dat u zich ongelukkig hebt uitgedrukt. Ik wil gerust aannemen dat u het niet hebt bedoeld als een pleidooi voor aparte opvang. Daarom heb ik het nu niet gehad over die gescheiden circuits. Ik wil dat aannemen, en daarom heb ik daar nu ook geen woord over gezegd. U kunt echter niet blijven beweren dat, als iedereen u verkeerd begrijpt, uit linkerhoek en rechterhoek, academici en anderen, dat dan allemaal ligt aan de mensen die u verkeerd begrijpen en niet aan het feit dat u misschien soms uw woorden ietwat ongelukkig kiest. Dat is één antwoord. *(Applaus bij sp.a en Groen)*

Ik ben blij dat u de sociale functie van kinderopvang erkent, net als de pedagogische functie, want die vind ik nog belangrijker. Op dat vlak zullen we

dus niet van mening verschillen. U zegt dat het sociaal systeem van iedereen is en dat ik niet mag vergeten dat er ook moet worden bijgedragen. Ik heb dat gezegd. Ik heb gezegd dat iedereen bijdraagt in de mate waarin hij dat kan en op de momenten dat dat kan. Dat is zo. Iedereen geniet van het systeem. Dat is de essentie. Ik weet dat dat misschien wat gevoelig ligt. Het is een klein, maar toch overbrugbaar verschil. Een niet-overbrugbaar verschil tussen wat u zegt en wat ik zeg, is echter het volgende. U blijft het nodig vinden om datgene te blijven herhalen wat u nu een sociale realiteit noemt, namelijk mensen in armoede die met hun kinderen op café zitten. Op dat vlak verschillen we dus fundamenteel van mening. Ik vind het niet nodig om die mensen meer pijn te doen. Ik vind het niet nodig om hen te beladen met stigma's en clichés. Ook zij proberen elke dag het beste te doen voor hun kinderen. Ze hebben helaas niet altijd dezelfde mogelijkheden als iemand anders om dat ook te doen.

Mevrouw Elke Van den Brandt (Groen): Ik vroeg het woord toen de heer Van Malderen een citaat voorlas en minister Homans was heel verontwaardigd dat hierover een debat was. Dat verontwaardigt mij. Dat kinderopvang vooral dient voor mensen die bijdragen aan ons sociaal systeem, is een enorme trend, een enorme cesuur met wat in het verleden in Vlaanderen altijd als visie werd gezien. Dat betekent dat je mensen die bijdragen aan het systeem als een soort eerste-klasseburgers beschouwt, die dus meer rechten hebben en dat andere mensen die er niet aan bijdragen een soort schuldigen zijn. Gaan we dat morgen ook doen met de ziekenhuizen? Zullen we ook zeggen dat zij die bijdragen aan het systeem meer recht op goede zorgen hebben? Ik denk niet dat dat een visie is die in Vlaanderen zal worden aanvaard. (*Applaus bij Groen en sp.a*)

Minister Jo Vandeuren: Mevrouw Van den Bossche, wat ik mis in uw betoog is het bredere verhaal. In de beleidsnota Welzijn wordt uitdrukkelijk gezegd dat we voor de eerste levensjaren van de kinderen veel meer middelen zouden moeten kunnen inzetten. Dat heeft te maken met de kinderopvang, maar ook met andere zaken. Samen met mevrouw Lieten heb ik in de Huizen van het Kind geïnvesteerd, omdat we ervan overtuigd waren dat we moeten investeren in de eerste levensjaren – dat is wetenschappelijk ook steeds evidentier –, dat kinderen sociaal moeten worden gestimuleerd, dat we ouders moeten proberen te waarderen en respecteren, maar ook positief te ondersteunen in hun verantwoordelijkheden.

We hebben in de beleidsnota getracht een kader te maken. Het gaat over kinderopvang, maar ook over Huizen van het Kind, over de opportuniteiten die we kunnen creëren in de consultatiebureaus van Kind en Gezin als het gaat over contacten met gezinnen, gezondheidspromotie, psychosociale en opvoedingsondersteuning. Vorige week was ik op een studiedag van Expoo over opvoedingsondersteuning. Daar hebben we nagedacht over de manier waarop we het middenveld, de civil society kunnen mobiliseren om ouders samen op weg te laten gaan en elkaar te laten aanmoedigen en ondersteunen, over hoe we dat vrijwilligerswerk kunnen inzetten en mobiliseren om te investeren in de eerste levensjaren. Daarin heeft de kinderopvang een belangrijke rol. Dat is een breder verhaal.

In deze legislatuur maken we daar echt een speerpunt van. U zou dat kunnen beoordelen. Dat moet je kunnen objectiveren. Wordt er iets mee gedaan? We investeren in de Huizen van het Kind, ook in het jaar 2015. 118 Huizen van het Kind zijn ondertussen erkend in een mum van tijd. Het heeft evenveel te maken met de strijd tegen kinderarmoede en het proberen in een breder verhaal te brengen, zonder te stigmatiseren, als met een ontmoetingsplaats geven aan alle ouders die een beroep willen doen ondersteuning.

Het groeipad dan. In de vorige legislatuur hebben we niet een lineair groeipad ontwikkeld. We hebben elk jaar gekeken wat de budgettaire mogelijkheden

waren om dat decreet stap voor stap in te vullen en uit te rollen. Dat is een verhaal van capaciteit. Daar zullen we ook in 2015 ongetwijfeld aan moeten werken. Het is ook een verhaal van levensvatbaarheid. Daarvoor zullen we nog serieuze inspanningen moeten doen, die geen onmiddellijk effect zullen hebben op de capaciteit. Als je iedereen gelijk wil financieren voor dezelfde kwaliteit en service, dan zullen we een aantal historische verschillen moeten wegwerken. Een van de grootste is de cao die in wat we vroeger de zelfstandigensector noemden, moet worden afgesloten. Die is nu afgesloten, en we kunnen dus een nieuwe stap zetten om uit te zoeken hoe we dat budgettair evenwichtig kunnen opbouwen. Ik bevestig dat het alleszins de ambitie is om in de loop van de legislatuur op die verschillende dimensies van de kinderopvang in te zetten, ook als het gaat over capaciteit.

In dat decreet staat letterlijk dat de initiatieven voor de inkomensgerelateerde plaatsen voor de gezinnen die betalen op basis van het inkomen, voorrang moeten geven aan situaties die betrekking hebben op werk, met minstens het kenmerk dat kinderopvang noodzakelijk is om toegang te hebben tot de arbeidsmarkt of een beroepsgerichte opleiding. Het moet gaan over een criterium van financiële situatie en de gezinssamenstelling. In functie daarvan moet men voorrang geven. Voor de kwetsbare gezinnen zegt het decreet uitdrukkelijk: "De organisator die een vergunning heeft en die subsidies ontvangt, kan van Kind en Gezin voor de realisatie van kinderopvangopdrachten ter ondersteuning van kwetsbare gezinnen, waaronder de bestrijding van armoede in gezinnen en voor de realisatie van toegang voor die gezinnen, een extra subsidie ontvangen."

Die gaan we de volgende jaren ook consequent gebruiken en aanmoedigen opdat ook die dimensie van de kinderopvang effectief kan worden gerealiseerd.

Minister Liesbeth Homans: Ik heb nog een korte aanvulling. Voor alle duidelijkheid: u mag uiteraard debatteren over wat u maar wilt. Ik wil alleen maar aantonen met het voorbeeld uit het verslag van de commissie dat daar net hetzelfde debat werd gevoerd. Toen heeft niemand er een probleem van gemaakt, niemand. Dat wilde ik alleen maar eventjes aantonen. Ik herhaal mijn vraag van daarnet of we ons als parlement niet net iets te veel laten leiden door de waan van de dag. Maar het is uw volste recht om actualiteitsdebatten te eisen over eender welk onderwerp. *(Rumoer)*

Mijnheer Crombez, het maakt niet uit, ik heb 'uw' gezegd. Ik heb geen partij vernoemd. Men, in het algemeen, iedereen hier aanwezig – nu goed, mijnheer Crombez? – mag een actualiteitsdebat vragen over gelijk welk onderwerp.

Ik wil alleen maar even aantonen, mevrouw Van den Bossche, dat bijna net hetzelfde debat, dat bijna woordelijk, letterlijk hetzelfde debat werd gevoerd in de commissie Armoedebestrijding. Dat gebeurde onder meer in aanwezigheid van uw fractie. Alle fracties waren aanwezig met uitzondering van het Vlaams Belang. Er werd met geen woord over gerept over de manier waarop het vandaag gebeurt. Dat was mijn punt.

Mevrouw Van den Bossche, u zegt dat ik de term 'aparte' initiatieven heb gebruikt. *(Opmerkingen van mevrouw Freya Van den Bossche)*

Daar zijn we het dan over eens. Ik verwees immers heel duidelijk naar 'aanvullende' initiatieven op lokaal niveau die een meerwaarde kunnen betekenen, net omdat ze een oplossing bieden voor de meest kwetsbare gezinnen die de toegang en de weg naar de kinderopvang niet vinden. Dat heeft niet altijd te maken met een capaciteitsprobleem, maar vaak ook met het feit dat mensen hun weg niet vinden. Dat zijn die zogezegd 'aparte circuits' die door bepaalde mensen als 'gruwelijk' werden bestempeld in de media. *(Opmerkingen van mevrouw Freya Van den Bossche)*

Mevrouw Van den Bossche, ik heb 'bepaalde mensen' gezegd. Ik leg zelfs die woorden nog niet in uw mond. Ja? Ze waren in ieder geval 'gruwelijk'.

Ik denk dat het waardevol is, heel waardevol dat ze aanvullend zijn. Het is een en-enverhaal. Ik zou een hele waslijst aan voorbeelden kunnen geven – maar die bespaar ik u – van in welke steden en gemeenten zulke initiatieven bestaan die exclusief worden opengesteld voor bijvoorbeeld mensen in een activeringstraject, mensen die een leefloon trekken en mensen die jammer genoeg in armoede moeten opgroeien. Dat zijn, voor alle duidelijkheid, die 'gruwelijke circuits'.

Naast de financiële inbreng van het desbetreffende lokale bestuur, zijn er dikwijls ook nog behoorlijk wat subsidies vanuit de Vlaamse bevoegdheid Armoedebestrijding voor die initiatieven. Nu komt mijn heel duidelijke vraag. Is hier iemand in dit parlement aanwezig die vindt dat ik de subsidiëring moet stopzetten? Is die te gruwelijk om voort te zetten? Als hier iemand aanwezig is die dit vindt, mag hij of zij mij dit nu heel duidelijk laten weten.

Mevrouw Van den Bossche, over de solidariteit zijn we het eens. We zijn het erover eens dat we een voorbeeld hebben van sociale zekerheid, een voorbeeld van systeem van solidariteit. Wij willen het met deze Vlaamse Regering blijven handhaven. De heer Vandeuren verwees al verschillende keren naar het tarief van 1,56 euro. Dat wordt echt niet betaald door iemand die werkt. Daarover zijn we het eens, neem ik aan. Als we met deze Vlaamse Regering het tarief van 1,56 euro willen handhaven voor de meest kwetsbare groepen zodat ze ook – en terecht – een plaats hebben in de kinderopvang, dan moeten we er natuurlijk voor zorgen dat er voldoende mensen zijn die bijvoorbeeld 27 euro betalen. Dat is nu net de theorie, dat is nu net de basis van de solidariteit. Er zijn mensen die met veel plezier bijdragen en mensen die uit die solidariteit kunnen putten.

Als je natuurlijk enkel en alleen toegang wilt verlenen voor die mensen die 1,56 euro betalen ... (*Rumoer bij sp.a en Groen*)

Hoofdzakelijk dan. Als je hoofdzakelijk toegang wilt verlenen voor de mensen die 1,56 euro betalen en wilt dat we de mensen die 27 euro betalen – lees: de mensen die werken – niet zo belangrijk vinden, dan ben ik het oneens met u. Ik ben absoluut medestander, dat weet u heel goed, van het in stand houden van dit systeem van solidariteit, maar dan moeten we het debat eerlijk durven voeren. Het zijn de mensen die 27 euro betalen die ervoor zorgen – die er met plezier voor zorgen – dat ook de kansarme kinderen in de kinderopvang terecht kunnen.

Mevrouw Freya Van den Bossche (sp.a): Minister Vandeuren, u weet dat we groot voorstander zijn van wat er in de Huizen van het Kind gebeurt. U hebt daarvoor van onze fractie veel lof gekregen bij de bespreking van uw beleidsnota. We zijn blij met die benadering en blij dat u nog eens zegt dat het niet nodig is om op een stigmatiserende manier om te gaan met mensen die in armoede leven.

Ik blijf wel wat op mijn honger zitten inzake het groeipad. U zegt dat u inderdaad nog niet weet wat u wanneer zult doen. Mijn probleem is dat u niet eens kon beloven of u aan het decreet zult voldoen, of dat u tegen 2020 voldoende plaatsen zult creëren. Er is dus een probleem. Dat u nu niet weet welke plaats op welke dag er zal zijn, oké. Maar dat u er zelfs niet in slaagt om in een meerjarenbegroting een soort voorzichtige inschatting te maken, met misschien zelfs een vork, dat baart zorgen en daar moet u werk van maken.

Minister Homans, het klopt dat er nog altijd lagere tarieven zijn voor mensen in armoede of mensen met weinig inkomen. U doet die tarieven echter wel maal twee voor de ene groep en maal drie voor de andere. Voor een aantal mensen is

het maal drie. U kunt dat niet ontkennen. U wint daar in de begroting 5,5 miljoen euro mee. Dat is zo uitgelegd tijdens de begrotingsbesprekingen. Doe dus niet alsof de drempel niet een beetje verhoogt. Ik begrijp dat voor veel mensen een verschil tussen 1,5 en 5 euro klein is, maar voor mensen in armoede is dat een groot verschil, zeker als u dat maal het aantal opvangdagen doet. Dat is wel degelijk een drempel die hoger wordt voor kinderen in armoede.

Er wordt ook vaak verwezen naar het decreet. Ik merk dat u beiden een ander stukje van het decreet leest. Het stuk dat ik graag in dat decreet zie staan, is het stuk waarbij je ervoor kunt zorgen – in Gent gebeurt dat ook – dat minstens 20 procent van de kinderen uit kwetsbare gezinnen komt en dat zolang die 20 procent niet is bereikt, je daar plaatsen voor kunt voorbehouden. Er kunnen zelfs plaatsen worden voorbehouden voor kinderen die noodopvang nodig hebben. Een ouder wordt ziek, een ouder kan plots een opleiding volgen, allemaal onvoorziene omstandigheden. We doen dat allemaal in dezelfde crèche. We hebben geen aparte crèches nodig. Het decreet biedt die mogelijkheid en ik ben daar blij om.

Minister Homans, u zegt dat gesubsidieerde kinderopvang er in eerste instantie is voor wie werkt en dat er in andere oplossingen voor kinderen in kansarmoede kan worden voorzien. Het is dan natuurlijk niet gek dat we daarin een pleidooi lezen voor gescheiden, aparte opvang. Dat is wat ik gruwelijk heb genoemd, de idee dat kinderen die in een arm gezin worden geboren apart moeten worden opgevangen via een circuit, via een OCMW – zolang het nog bestaat – en niet in de gewone kinderopvang.

U weet tegelijkertijd dat we initiatieven waarbij kinderen van ouders die een opleiding volgen – soms in de crèche zelf tot verzorgende – fantastisch vinden. U weet dat we zelf mee aan de wieg staan van initiatieven waarbij ouders die niet konden voorzien dat ze een plotse opvangnood zouden hebben, toch tijdelijke opvang kunnen vinden en ondertussen het kind in de reguliere opvang kunnen inschrijven. U hoeft niet te doen alsof we daar tegen zijn. Ik begrijp niet waarom u die behoefte blijft voelen. Dat zijn hele mooie projecten.

U begrijpt vooral niet waar de commotie vandaan komt wanneer u zoiets zegt zoals u het hebt gedaan. Maar ik voorspel u dat de volgende keer dat u een uitspraak doet met de subtiliteit van een tifo, u dezelfde commotie zult veroorzaken. (*Applaus bij sp.a*)

De voorzitter: Mevrouw Lieten heeft het woord.

Mevrouw Ingrid Lieten (sp.a): Voorzitter, ik wil nog even ingaan op de verbreding die minister Vandeurzen net in het debat heeft gebracht. Het is inderdaad zo dat kinderopvang een belangrijk onderdeel is in de aanpak van kinderarmoede. We hebben samen in de vorige regering verschillende complementaire initiatieven genomen. Een van die initiatieven is de preventieve gezinsondersteuning. Dat zijn projecten die armoedeorganisaties opzetten onder begeleiding om ouders die in armoede leven en die geen opleiding en geen werk hebben, toe te leiden naar kinderopvang, om hen te begeleiden zodat het project tegelijkertijd een tewerkstellingskans is voor ouders in armoede, kinderen pedagogisch opvangt en ouders vertrouwen geeft om hun kinderen in de toekomst naar de kinderopvang te sturen. Die projecten – we noemen ze bruggen naar werk en onderwijs – werden gefinancierd door vier ministers: de ministers van Onderwijs, Welzijn, Armoedebestrijding en Sociale Economie. Die projecten zijn in elf armoedeorganisaties opgestart zoals het Kapoentje en 't Lampeke.

Gisteren nog heeft een van die organisaties gemeend aan de alarmbel te moeten trekken. Ze zeggen dat ze in de wandelgangen vernomen hebben dat hun subsidie serieus gaat zakken. Met serieus bedoelen ze – het gaat over Oostende – van

70.000 naar 40.000 euro. Dat zou betekenen dat het project eigenlijk niet meer levensvatbaar is; dat de mensen uit de armoede die in dat project tewerkgesteld zijn, ontslagen moeten worden; dat gezinnen uit armoede die met hun kinderen naar dat project gaan en daar ook opvang krijgen, daar niet meer terecht gaan kunnen.

Minister Homans, ik hoor u zeggen dat u die initiatieven belangrijk vindt, dat u ze ondersteunt. Kunt u ons bevestigen dat u de subsidiëring van deze initiatieven handhaaft?

Minister Liesbeth Homans: Ik ben het met u eens, mevrouw Lieten, dit zijn waardevolle initiatieven. U hebt het Kapoentje uit Oostende als voorbeeld aangehaald. Dat is een klaverbladfinanciering vanuit Sociale Economie, Welzijn, Onderwijs en Armoedebestrijding. Ik heb vandaag de uitspraken van een verantwoordelijke van die instelling gelezen. Hun subsidies zijn afgenomen en ze krijgen geen subsidies meer van Onderwijs. De subsidies uit Welzijn, Sociale Economie en Armoedebestrijding blijven vooralsnog gehandhaafd. Wanneer werden die subsidies vanuit Onderwijs afgeschaft? Onder Pascal Smet, mevrouw Lieten. *(Applaus bij de N-VA. Opmerkingen van mevrouw Ingrid Lieten en mevrouw Elke Van den Brandt)*

De voorzitter: Het is tien over drie en er zijn nog maar twee partijen aan bod geweest. U begrijpt dat, mevrouw Van den Brandt. Dank u.

De heer De Bruyn heeft het woord.

De heer Piet De Bruyn (N-VA): Voorzitter, collega's, ministers, ik moet u waarschuwen: ik zal onvermijdelijk in herhaling vallen omdat dit debat al is gevoerd. Maar ik ben het met u eens: het kan nooit kwaad om een debat nog eens te voeren als het tenminste niet duidelijk was de eerste keer. Geen bezwaar. Wie toen goed heeft opgelet, is alvast verontschuldigd: ik zal een beetje in herhaling vallen.

Ik val wellicht ook in herhaling omdat al een aantal elementen zijn gebracht en zijn weerlegd. Wellicht heb ik hier en daar andere argumenten.

Collega's, wij voeren vandaag een actualiteitsdebat omdat een minister van deze Vlaamse Regering in een interview herhaalde wat al sinds juli letterlijk in het regeerakkoord staat: dat we op het vlak van gesubsidieerde kinderopvang absolute voorrang geven aan kinderen van ouders die werken. En ja, die minister voegde eraan toe dat het voor kinderen die in armoede opgroeien, ook beter is dat ze naar de kinderopvang gaan. Tegelijkertijd gaf die minister aan dat voor die bijzonder kwetsbare doelgroep aangepaste initiatieven mogelijk zijn, wat vandaag al in heel wat gemeenten en projecten wordt geconcretiseerd.

Mevrouw Katrien Schryvers (CD&V): Mijnheer De Bruyn, u bent daarnet tussengekomen bij mevrouw Van den Brandt om te zeggen dat ze zaken maar half citeerde. Ik wil hieraan toevoegen dat in dat regeerakkoord de volgende zin luidt dat "de toegang voor kwetsbare gezinnen wordt verzekerd", en dat vinden wij even belangrijk. *(Applaus bij CD&V en Open Vld)*

De heer Piet De Bruyn (N-VA): Uiteraard. Ongeduld is soms een goede zaak. Nu u het zegt, hoef ik het enkel te herhalen, want dat was dus mijn volgende zin. Uiteraard, het spreekt voor zich. Ik dacht dat dat duidelijk was. Ik ben blij, ik ben u bijzonder erkentelijk voor uw bijdrage aan de duidelijkheid van dit debat en meteen ook aan het duidelijk maken van onze standpunten.

Collega's, een weergave van het interview dat de minister gaf in De Zondag, stond maandag in De Standaard. De minister heeft terecht al aangegeven dat dit

het startschot was van een cascade aan reacties, niet alleen op de sociale media, maar toch vooral op de sociale media.

We weten dat het medium niet bepaald geschikt is voor het brengen van een genuanceerd debat. Binnen de kortste keren was het dan ook zo ver. De minister werd er, niet meer of niet minder, van beschuldigd te pleiten voor een gescheiden circuit van kinderopvang. Eentje – en dit is ongeveer een samenvoeging van letterlijke tweets, waarvoor u niet verantwoordelijk bent voor alle duidelijkheid – voor ouders met geld en eentje voor ouders zonder geld, waarbij meteen ook werd meegegeven dat het tweede circuit uiteraard, in de filosofie van de N-VA, minderwaardig zou zijn.

Collega's, indien de minister werkelijk gepleit zou hebben voor het opsplitsen van de kinderopvang in twee gescheiden circuits, dan had ik dat ongenoegen en de trillende tremolo's nog kunnen begrijpen. Maar de minister heeft dat niet gedaan. Niet in het interview, niet in de commissie en ook nooit elders.

En daarmee, collega's, kom ik tot een tweede punt. Al tijdens de bespreking van de beleidsnota Armoedebestrijding in december, kwam dit onderwerp uitgebreid aan bod en terecht, omdat het een belangrijk punt is, omdat het een belangrijk debat is. Ook daar wees minister Homans op de eerste doelgroep, namelijk werkende ouders, voor wat betreft kinderopvang en op de mogelijkheid van aanvullende, lokale projecten. Collega Van Malderen zei toen letterlijk – en ik zal volledig citeren en u mag meevolgen als u het verslag hebt –: "Als er gerichte initiatieven zijn, dan ben ik daar heel erkentelijk voor, maar ik waarschuw voor een systeem van gescheiden kinderopvang." Dat hebt u gezegd. Die bekommernis had u toen en hebt u nu nog. De minister heeft toen ook van de gelegenheid gebruik gemaakt om duidelijk te maken dat daar geen sprake van kan zijn, dat dat niet de bedoeling is, dat dat niet de intentie is, dat net die maatregelen – 1,56 euro en 3 euro voor een dag kinderopvang – kwalitatieve kinderopvang verzekeren voor kinderen die opgroeien in gezinnen die het moeilijk hebben.

Was er toen sprake van discussie en kritiek op het beleid van de minister? Ja. Was er toen sprake van – en ik wik mijn woorden – de hysterie die we de voorbije dagen hebben gezien? Neen. We hebben het debat in alle ernst gevoerd. Maar blijkbaar volstaat een krantenartikel om meteen ...

Mevrouw Elke Van den Brandt (Groen): Er wordt telkens rond één hete brij gedraaid en ik krijg het daar, eerlijk gezegd, van op mijn heupen. Wat er in de commissie niet besproken is, is wat de minister van Armoedebestrijding heeft geïnsinueerd, namelijk dat werklozen een hoopje cafégangsters zijn. Dat is een uitspraak waarvoor ik nog steeds op excuses van uw minister wacht.

De heer Piet De Bruyn (N-VA): Ik ga u antwoorden: werklozen zijn geen hoopje cafégangsters. Duidelijk? Ik ga nu verder waar ik gebleven was. (*Applaus bij de N-VA*)

Collega's, blijkbaar volstaat een krantenartikel om sommigen van onze collega's werkelijk elk gevoel voor proportie te doen verliezen. Hoe verklaart u anders – en ik ga nog citeren – de motivatie die collega Van den Bossche heeft ingediend voor het aanvragen van een actuele interpellatie? "Minister Homans pleitte tegen het recht van kinderen die opgroeien in een kansarm gezin op dezelfde toegankelijke en kwaliteitsvolle kinderopvang als kinderen van werkende ouders". Dat is wat ik demagogisch noem. Dat is niet wat de minister heeft gezegd, nooit ofte nimmer. Dergelijke verdraaiingen vind ik onaanvaardbaar. (*Applaus bij de N-VA*)

De heer Bart Van Malderen (sp.a): Mijnheer De Bruyn, u zegt dat een krantenartikel blijkbaar volstaat. Wel ja, als het relevant is. Als een bevoegd minister uitspraken doet over haar bevoegdheidsdomein, dan is dat relevant voor

dit parlement want dan is dat een politiek feit. De minister heeft daarnet gezegd dat ze letterlijk geciteerd is, dat er geen ruis op dat artikel zit. Dus, dan is dat relevant als heel veel mensen in dit parlement, buiten dit parlement, mensen van het werkveld, academici en anderen, politieke partijen daarin lezen dat de minister door het gebruik van de woorden "essentie" en "in de eerste plaats voor werkende mensen", een hiërarchie steekt in de verhouding tussen de mensen die werken en kinderen hebben en tussen de mensen die niet werken en kinderen hebben, en eigenlijk zegt dat er andere initiatieven zijn.

Die kwalijke suggestie is enkel en alleen toe te wijzen aan de minister. Dat is niet de schuld van de mensen die hebben gereageerd. De minister is 24 uur op 24 en 7 dagen op 7 minister, en dus ook in de kranten, niet alleen in dit parlement. Als er tegenspraak tussen die twee zit, is dit parlement de plaats om dat uit te klaren.

De heer Piet De Bruyn (N-VA): Ik heb al gewaarschuwd dat ik vaak in herhaling zou moeten vallen. Hoe komt het dat zondag zo rustig passeert, en dat pas bij een – vrij vreemde – samenvatting en weergave van het artikel maandag de vlam in de pan schiet? Dat vind ik opmerkelijk. Maar goed, collega's, ik heb er geen enkel bezwaar tegen om dit debat deze week hier te voeren en volgende week in de commissie. We gaan het nog over het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding (VAPA) hebben binnenkort, en nog over heel wat onderwerpen gelinkt aan armoedebestrijding en dus ook aan kinderopvang.

Collega's, en misschien in eerste instantie collega's van sp.a, deze regering voert een ander beleid dan de vorige regering, dat is duidelijk. Deze meerderheid heeft daar argumenten voor. U bent het vaak niet eens met deze argumenten. Dat is geen probleem. Mijn collega's en ikzelf gaan graag, op basis van uw argumenten in confrontatie met onze argumenten, het debat aan. Maar stop alstublieft met onnodig onrust en angst te zaaien op de kap van de meest kwetsbare bevolkingsgroep, in de cynische hoop daar politiek winst uit te halen. (*Applaus bij de N-VA*)

Mevrouw Elke Van den Brandt (Groen): U zegt dat deze regering een ander beleid voert dan de vorige, terwijl we net minister Vandeuren hebben horen zeggen dat er vooral niets verandert aan dit decreet en de uitvoering ervan. Hoe zit het nu? Komt er een ander beleid voor kinderopvang? Zal het systeem zoals het in Antwerpen bestaat het model zijn dat we in heel Vlaanderen krijgen?

De heer Piet De Bruyn (N-VA): U volhardt in simpele vragen, ik geef daar simpele antwoorden op. Het andere beleid waarop ik doelde, is het beleid met betrekking tot armoedebestrijding. Het decreet op de kinderopvang zal door ons worden uitgevoerd, zoals het staat in het regeerakkoord. Ik neem aan dat dat duidelijk genoeg is, anders wil ik het nog duidelijker zeggen, maar ik zou niet weten hoe.

De heer John Crombez (sp.a): Ik blijf de beschouwingen over de sociale media en de kranten interessant vinden, mijnheer De Bruyn. Op een bepaald moment bent u erin geslaagd om tot de essentie te komen. U richt zich tot ons en u zegt dat u een ander beleid voert. Hier gaat het over het armoedebeleid en het decreet op de kinderopvang.

De minister heeft in het parlement al enkele keren uitspraken gedaan bij essentiële debatten, die een paar dagen later helemaal anders uitdraaien. We gaan eerst overleggen, en een beslissing nemen na overleg. Maar dan neemt ze een beslissing zonder meer. Als zij in tegenstelling tot december met uitspraken komt over armoede en kinderopvang die afwijken, is dat de essentie van het debat.

Ik wil u ook vragen: stop toch eens met dat onnozel riedeltje van onrust stoken. Gaat u de Open Vld-fractie ervan beschuldigen onrust te stoken? Of is het de CD&V-fractie? Zijn het de professoren Cantillon en Vandenbroucke? Is het Kind en Gezin? Is het minister Vandeuren zelf? Wie bedoelt u precies met onruststokers? (*Applaus bij sp.a*)

De heer Piet De Bruyn (N-VA): U begeeft zich op glad ijs, mijnheer Crombez. U raakt inderdaad de essentie van het debat. Dat voeren wij graag op basis van argumenten. We hebben het moeilijk met mensen die angst zaaien en onrust stoken. We hebben het niet moeilijk met collega's uit de meerderheid of de oppositie die kritische vragen stellen. Daar geet het niet om. Waar gaat het wel om? Ik geef u een voorbeeld. (*De heer Piet De Bruyn toont een advertentie.*)

"R.I.P. OCMW. Lokaal sociaal beleid definitief ten grave gedragen.": dat was gisteren de officiële Facebookpagina van sp.a. Daarop doel ik als ik vraag om te stoppen met het zaaien van onrust en een debat te voeren op basis van argumenten.

Collega's, tijdens de bespreking van de beleidsnota hadden we het vorige maand geruime tijd, en terecht, over de inspanningen van deze regering wat betreft het terugdringen van armoede en sociale uitsluiting. Dat was een goed debat. Meerderheid en oppositie stelden vragen, deden suggesties, en engageerden zich om samen met de minister bij de totstandkoming van het VAPA, binnenkort op de agenda, constructief mee te werken. Dat engagement blijft wat ons betreft overeind.

Ik maak nog even een zijsprongetje, over een thema dat vandaag nog niet is aangeraakt, maar wel essentieel is wanneer we het hebben over armoedebestrijding: de maximale aanwending van duurzame, structurele maatregelen. Ook daar is de voorbije dagen en weken vaak over gediscussieerd. We weten dat een aantal hefbomen niet helemaal in handen van deze Vlaamse Regering zijn. Maar de wil om structureel in te grijpen om de armoede terug te dringen, wordt gedeeld door de Federale Regering. Deze Federale Regering voert uit wat vorige federale regeringen vaak hebben beloofd maar hebben nagelaten te realiseren.

Geleidelijk worden de laagste uitkeringen opgetrokken tot de Europese armoedegrens. Dit jaar wordt daar 300 miljoen euro voor uitgetrokken, en volgend jaar zelfs meer dan het dubbele. De N-VA vraagt daarbij absolute prioriteit voor de groepen met het hoogste armoederisico: lage pensioenen, leefloners en personen die wegens hun beperking een inkomensvervangende uitkering ontvangen. Dat, collega's, noemen wij een sociaal beleid. En het zal inmiddels duidelijk zijn dat dit geen socialistisch beleid is, want jullie hebben het de voorbije 25 jaar wel vaak beloofd, maar wij zijn het die het realiseren. (*Applaus bij de meerderheid*)

Collega's, ik rond af. In tegenstelling tot wat sommigen denken, werd er de voorbije dagen niet politiek gescoord. De salvo's die op minister Homans werden afgevuurd, hebben geen doel getroffen. Minister Homans zit daar nog en u hebt kunnen vaststellen dat ze prima in haar vel zit. Maar er vielen wel slachtoffers. Het zijn onschuldige slachtoffers. Mensen die onnodig angst werd aangejaagd, mensen die werd voorgespiegeld dat het gedaan is met een lokaal sociaal beleid. Mensen die werd voorgehouden dat de speciale programma's die voor hen zijn opgezet, eigenlijk ondermaats en stigmatiserend zijn. Het armoededeбат verdient beter. En zeker de personen die in armoede leven, verdienen beter. Veel beter. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Zij wenst niet te worden onderbroken. Nadien mag u haar vragen wat u maar wilt.

Mevrouw Freya Saeys (Open Vld): Voorzitter, ministers, collega's, de vorige sprekers hebben duidelijk gemaakt dat we in Vlaanderen niet kiezen voor een apart circuit voor kinderen in armoede. Zo'n circuit is fout, en stigmatiseert, en bovendien zadel je het kind reeds vanaf de kinderopvang op met een achterstand ten opzichte van zijn of haar leeftijdsgenootjes. We moeten overigens maar eens over de grens kijken, in Nederland, om te zien dat zo'n systeem faalt. Een systeem voor de armen is een arm systeem. Als Open Vld zijn we dan ook tevreden dat iedereen zich tegen zo'n systeem afzet. Tegen 2020 heeft de Vlaamse Regering de ambitie om het aantal kinderen dat in armoede geboren wordt, te halveren. Kinderopvang is slechts een van de antwoorden. Het jammerlijke van de hele discussie nu is dat we werkende en niet-werkende ouders tegen elkaar opzetten. Wie heeft recht op kinderopvang? Wie moet voorrang krijgen? Dat is een gevaarlijk en niet-constructief discours. Het antwoord van Open Vld hierop is simpel: creëer gewoon voldoende kinderopvangplaatsen, en dan rijst het probleem niet.

Als jonge mama wil ik hier vandaag een pleidooi houden voor de aanpak van het echte probleem dat vandaag leeft in Vlaanderen: schaarste, schaarste aan kinderopvangplaatsen, aan plaatsen die we nodig hebben om kansen te geven. Kansen aan de ouders: om te gaan werken, om werk te zoeken of om een opleiding te volgen. Maar ook kansen voor de kinderen zelf. Kansen op stimuli en sociaal contact die zorgen voor een goede fysieke en psychische ontwikkeling van kinderen.

En dat tekort is de kern van het probleem. Waar er een tekort is, zijn er regels over wie al dan niet een plaats mag krijgen in de kinderopvang. Dat betekent concreet dat we voorrang verlenen aan de ene en niet aan de andere. Dat zorgt voor discussies zoals deze die we nu voeren. Ik leg me daar niet bij neer. Voor Open Vld is kinderopvang een basisrecht dat kwalitatief en toegankelijk moet zijn voor iedereen. Open Vld wil opvang voor kinderen uit gezinnen die het goed hebben, maar ook voor kinderen die in moeilijker omstandigheden opgroeien. Voor Open Vld is de uitdaging voor de komende vijf jaar dan ook het creëren van meer kinderopvangplaatsen.

We hebben twee mogelijkheden. We kunnen er een paar honderd miljoen euro tegenaan gooien, maar iedereen weet dat dit momenteel moeilijk is. Er is natuurlijk het groeipad in Welzijn. Indien we toch extra middelen zouden hebben, moeten we daar zeker gebruik van maken. Maar er is nog een andere manier om extra plaatsen te creëren, namelijk het stimuleren van mensen om te starten met kinderopvanginitiatieven. En daar wringt voor ons vandaag het schoentje. Door het opleggen van allerlei regels en voorschriften schrikken we mensen af om zelf initiatieven te nemen, en dat is doodjammer. Ik ben ervan overtuigd dat er heel wat mensen zijn die eraan denken om onthaalouder te worden of om zelf een crèche op te starten. Gedrevenheid en initiatief moeten worden gekoesterd in deze maatschappij. Maar vandaag doen die mensen dat niet, zij durven de stap niet te zetten, zij weigeren te springen omdat we te veel voorschriften opleggen.

Collega's, ik geef een korte bloemlezing van wat wij vandaag zoal vragen van iemand die kindjes wil opvangen. Mensen moeten een risicoanalyse maken. Er moeten ook drie crisisprocedures worden uitgewerkt waaronder een klachtenprocedure die opgesteld en uitgevoerd moet worden en een procedure voor grensoverschrijdend gedrag.

Wat de nieuwe infrastructuurvereisten betreft, moet iemand die meer dan 36 kinderen opvangt een circulatieruimte hebben. De hoogte van het plafond wordt

vastgelegd met exacte specificaties als u een schuin plafond hebt. Ook de minimale oppervlakte van de vensters wordt bepaald.

Ik weet dat er voor elk van die regels wel een reden is en ik twijfel er niet aan dat die goed bedoeld is, maar de opeenstapeling van al die goedbedoelde regels leidt tot een enorme berg waar nog maar weinigen over geraken.

Het resultaat is dan we een enorm potentieel aan opvangplaatsen laten liggen. Heel wat initiatiefnemers die geweldig zijn met kinderen en die kinderen zoveel te bieden hebben, moeten helaas buigen voor de vele praktische bezwaren die hun engagement de kop indrukken.

Ook ouders ontsnappen niet aan de regelneverij. Ik denk dan aan de omslachtige procedure van de kindcode en aan het gebrek aan flexibiliteit bij het opstellen van het opvangplan. Ook het aantal respijtdagen en het principe 'bestellen is betalen' brengt veel frustraties met zich mee. Zo ontving ik deze week een brief van de ouders van Lars en Fien, twee hardwerkende mensen die de dupe zijn van te veel regelneverij. Ik citeer uit de brief: "Kinderopvang zou moeten inzetten op flexibiliteit. Dit blijkt echter niet in de praktijk. Zo dienen we een boete te betalen van meer dan 25 procent bij het ophalen later dan 30 minuten dan het afgesproken tijdstip. Ik denk dat u wellicht hier ook niet gelukkig mee zou zijn. Een ander element dat we willen aanhalen, is de stijgende kostprijs. Zo werd het tarief voor luiers met maar liefst 46 procent opgetrokken in het nieuwe huishoudelijk reglement. Samen met een extra administratiekost van 3,5 euro/maand is dit toch wel een meerkost om u tegen te zeggen."

Meer kosten en meer regels. We stellen vast dat er ook heel wat misnoegdheid is bij ouders. Als we dan toch aan het besparen zijn, laten we dan meteen besparen op overbodige regels. Samen met de minister en met de hele Vlaamse Regering willen we werk maken van de evaluatie van het nieuwe decreet en waar nodig bijsturen. We zullen dat met constructieve voorstellen doen. We zijn er rotsvast van overtuigd dat als we daarin slagen, meer mensen opnieuw de stap zullen zetten om onthaalouder te worden of met een crèche te starten. Als we dit samen aanpakken, dan ben ik er zeker van dat we het leven van talloze jonge mama's, papa's en kinderen een pak draaglijker maken. Dan zal er meer plaats zijn en dan kunnen we ook de voorrangsregels en de moeilijke discussies die daaraan gekoppeld zijn, meteen naar de prullenmand verwijzen. Want dat moet toch onze ambitie zijn in Vlaanderen: geen Vlaanderen van schaarste en voorrangsregels, maar een Vlaanderen waar er plaats is voor iedereen, ongeacht rijkdom of afkomst. (*Applaus bij Open Vld*)

Minister Jo Vandeuren: Mevrouw Saeys, u hebt gelijk dat we na de introductie van het decreet – zes verschillende systemen geïntegreerd in één systeem – proberen om iedereen met dezelfde kwaliteitsnormen te benaderen en de financiering, en dus ook de normering, gelijk te trekken. We moeten inderdaad bekijken welke vereenvoudigingen daar mogelijk zijn. Zoals ik hier vorige week al gezegd heb, is dat debat bezig met de koepels van de initiatiefnemers en Kind en Gezin. We proberen stelselmatig die verbeterpunten te traceren en de regelgeving consequent aan te passen.

Ik heb vorige week trouwens, op vraag van collega Parys, toegezegd dat ik het parlement zou informeren over de thema's waarover het gaat, op het moment dat die inventaris voldoende gestabiliseerd is. We zijn daar nu kort bij. Ik zal u daar zeker over informeren. Ik kan u bevestigen dat dat zeker een aandachtspunt is.

Maar, mevrouw Saeys, het is niet juist om te zeggen dat alleen de kwestie van de capaciteit de participatie aan de kinderopvang spontaan zal oplossen. Als je bepaalde groepen in de samenleving echt wilt toeleiden naar de kinderopvang,

moet je daar meer voor doen dan alleen maar voldoende plaatsen hebben. Je moet ook zorgen dat die mensen geïnformeerd worden over de mogelijkheden en zo meer.

Een lokaal loket voor kinderopvang installeren, proberen de Huizen van het Kind goed te laten aansluiten op de mogelijkheden van de kinderopvang, ervoor zorgen dat er in de consultatiebureaus voldoende informatie is om de toegang te verzekeren: er zijn zeker een aantal initiatieven die je moet nemen om ervoor te zorgen dat iedereen, ook mensen die werken of die een beroepsopleiding willen volgen, de mogelijkheden van het systeem voldoende kennen.

Het is ook, vrees ik, niet waar dat we dat allemaal zullen kunnen realiseren zonder daar extra middelen voor te mobiliseren. Het is heel simpel. Als je in een kinderopvang een inkomen wilt verdienen als zelfstandige organisator, maar in de meeste gevallen met werknemers, en je telt uit wat dat betekent aan personeelskosten, dan kun je nog over alle andere zaken discuten, maar dan zijn dat dermate grote kosten dat je weet dat je – als je het voor iedereen op dezelfde manier wilt doen – daar extra middelen voor moet mobiliseren.

Dé trigger om in het systeem in de eerste trap, met de vrije tarifiering, met een kinderopvanginitiatief te starten, kleinschalig of grootschalig, is dat je een businessplan maakt en dat je nagaat of je met de ontvangsten die je in alle redelijkheid kunt verwachten, een levensvatbaar initiatief kunt organiseren. Nogmaals, ik zal niet minimaliseren dat je op een aantal regels kunt inwerken, maar dat zijn debatten die breder gaan dan alleen de vraag naar administratieve vereenvoudiging.

We hebben in de vorige legislatuur 114 miljoen euro extra geïnvesteerd in de Vlaamse kinderopvang. 80 miljoen euro daarvan is gegaan naar het versterken van de levensvatbaarheid van de zelfstandige sector. Die miljoenen hebben geen nieuwe plaatsen gecreëerd, maar hebben ervoor gezorgd dat men stapsgewijs een financieel min of meer leefbare situatie kan creëren.

Mijn stelling is: als je voldoende capaciteit wilt creëren om die toegang inderdaad te maximaliseren, dan moet je ervoor zorgen dat de levensvatbaarheid van de sector voldoende verzekerd wordt. En hoe meer je dat kunt, hoe meer je de discussie over de prioritering anders kunt voeren. We moeten niet alleen investeren in de inkomensgerelateerdheid van het systeem, maar ook in de financiering als dusdanig van het gehele systeem.

U hebt een aantal zaken opgesomd. Laat ons dat objectiveren. Ik ben de hoeder van het regeerakkoord. Wij zijn die oefening aan het doen. De organisaties die de initiatiefnemers vertegenwoordigen, hebben alle informatie van op het terrein om dat te doen.

Maar er zijn natuurlijk ook zaken – u hebt ze bureaucratische regels genoemd – waarvan ik zeg dat er wel afwegingen te maken zijn.

In dit parlement hebben we een aantal jaren geleden, met dit hele halfroond, beslist dat we de strijd tegen het grensoverschrijdend gedrag moesten opvoeren. Ik heb applaus gekregen toen ik aankondigde dat we in heel de welzijnssector, heel de zorgsector zouden stimuleren dat alle organisaties een beleid zouden voeren in de strijd tegen kindermishandeling en het misbruik van machtsposities in relaties van hulpverlening en zorg.

Natuurlijk, van twee dingen één. Als je dat wilt doen, moet je ervoor zorgen dat de initiatiefnemers, zeker als ze kleinschalig zijn en nauwelijks de kwaliteit kunnen handhaven van een centrale administratie, op spontaan tempo, aandacht hebben voor dit probleem. Er worden – gratis – een aantal inspanningen gedaan

om al die initiatiefnemers te ondersteunen in het ontwikkelen van een visie of attitude in hoe om te gaan met dat soort fenomenen.

Uiteraard kun je een klachtenprocedure zo laagdrempelig of informeel mogelijk maken, maar je moet de ouders wel de kans geven om bepaalde zaken aan de orde te stellen.

Ik wil nog een opmerking maken over 'bestellen is betalen'. Er zijn momenten geweest dat de sector er uitdrukkelijk vragende partij voor was dat de overheid zou proberen dat heel duidelijk te formuleren, zodat men niet in de afhankelijkheidspositie moest zitten om daarover als kleine initiatiefnemer met de ouders te discussiëren, maar dat er een soort koepelsysteem zou zijn waarop men zich zou kunnen organiseren en waarnaar men zou kunnen verwijzen in gesprek met de ouders.

Het plafond is niet afkomstig uit de regels van de kinderopvang. Het zijn regels uit de Wooncode. De regels over de voedselveiligheid zijn afkomstig uit het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen. Ik ben er absoluut toe bereid om dat debat te voeren. Dat heb ik vorige week al gezegd. Maar ik ga niet mee in de simplificatie dat dat de oplossing van het systeem van de kinderopvang zou zijn, want dat is niet het geval. We zullen de oefening moeten maken.

Het is duidelijk dat je het systeem pas echt ontwikkeld en matuur krijgt als je de ondernemerszin in de sector ook kunt aanscherpen. Daarmee ben ik het helemaal eens. Maar we zullen ook middelen nodig hebben om de sector levensvatbaar te maken en om de missie – sociaal, pedagogisch en economisch – van de kinderopvang te kunnen waarmaken en ervoor te zorgen dat het aanbod voldoende groot wordt.

Er moet dus worden ingewerkt op een veelheid van factoren. Een aantal van de elementen die u noemt, hebben eigenlijk niet zoveel te maken met dat decreet over de kinderopvang, maar met veel andere regelgeving die te maken heeft met ondernemen, sociale wetgeving, fiscale wetgeving enzovoort. Dat zijn zaken die ons overstijgen en waarvoor we – maar dat weet u volgens mij ook heel goed – bij de start van het decreet heel veel inspanningen hebben gedaan bij de federale collega's om voor de sector een zo gunstig mogelijk regeling te kunnen bedingen. *(Applaus bij de meerderheid)*

Mevrouw Freya Saeys (Open Vld): Minister, het klopt inderdaad dat niet enkel die zaken moeten gebeuren, maar dat we ook meer middelen nodig hebben.

Ik heb dat ook gezegd. Als er extra middelen kunnen worden vrijgemaakt, moeten we dat zeker doen. We moeten kijken naar de huidige budgettaire mogelijkheden. Ik denk dat we niet enkel moeten kiezen voor die duurste plaatsen. We weten dat we geen honderden miljoenen euro's hebben om duizenden bijkomende gesubsidieerde plaatsen aan 10.000 euro per jaar te creëren. Ik denk dat er in eerste instantie gewoon meer plaatsen moeten zijn om tegemoet te komen aan de noden van de mensen.

Als er meer plaatsen zijn, zal dat ook de druk voor een plaats doen afnemen. En daarnaast hebben we ook het instrument, namelijk het voorrangbeleid in gesubsidieerde voorzieningen, dat inderdaad toelaat om kinderen uit sociaal-economisch zwakkere groepen toch naar die gesubsidieerde sector toe te leiden.

U sprak ook over de procedure van grensoverschrijdend gedrag. Nu, ik begrijp waarover u het hebt. Maar ik denk niet dat we telkens als er een crisis uitbreekt, regels moeten bij krijgen. Er zijn al zo veel regels. We moeten er ons eens duidelijk over bezinnen welke regels nuttig zijn en welke niet.

Wat 'bestellen is betalen' betreft, denk ik dat er daarvoor te weinig draagvlak is gecreëerd bij de ouders.

U sprak daarnet over andere bevoegdheden, zoals de voedselinspectie. Ik denk dat u met hen moet samen zitten, eventueel in een comité, om echt eens af te stemmen hoe we de last voor die initiatiefnemers kunnen doen dalen. (*Applaus bij Open Vld*)

De heer John Crombez (sp.a): Ik wil graag voor de duidelijkheid twee korte vragen stellen omdat het belangrijk is in het debat wat er nu gaat gebeuren met die twee paragrafen in het regeerakkoord. Enerzijds staat er dat er een evaluatie komt, met de veel aangehaalde zin: zeker voor mensen die werken maar ook met aandacht voor de mensen die het moeilijker hebben. U hamert op die evaluatie. Dat is niet zo vreemd, want bij het tot stand komen van het decreet heeft de Open Vld-fractie, toen in de oppositie, eigenlijk al gezegd: evalueer nog voor het er is, met de opmerkingen die u nu ook maakt. Mijn eerste vraag is zeer simpel: staat u achter de belangrijke uitgangspunten van het decreet die zeggen: opvang moet een recht zijn, dat pad moet er snel komen? Dus: de essentie van de toegang tot de kinderopvang en de sociale mix moet behouden blijven? Ik vraag dit gewoon voor de duidelijkheid, want dat wordt belangrijk de komende maanden.

Mijn tweede vraag sluit daar heel eenvoudig bij aan. Vanwaar komen de middelen? De minister heeft daarnet duidelijk en correct geschetst dat in de vorige legislatuur een dergelijk beleid geld heeft gekost. Dat zal nu ook zo zijn. Het zal in budgettair moeilijke tijden moed vergen om te kiezen voor die middelen. Minister Turtelboom heeft een vervroegde begrotingscontrole beloofd. Die kan er nu ieder moment komen, denk ik. De vraag is of je zult durven te kiezen voor de middelen voor de kinderopvang. Dat is geen onbelangrijke vraag. Het Netwerk tegen Armoede zei dat er financiële drempels zijn en dat het zeer jammer is dat jullie voor een deel van de laagste inkomens de prijs verhogen. Mevrouw Rutten zei: alleen voor de allerlaagste inkomens wordt de prijs voor de kinderopvang verhoogd. Het Netwerk tegen Armoede voegde eraan toe dat er andere drempels zijn, zoals de minister nu ook zei. Mijn tweede vraag is zeer simpel: bent u bereid om ook te zorgen voor de nodige middelen om dat pad concreet te maken? Mevrouw Van den Bossche wees erop dat het antwoord tot nu toe was dat men geen beslissing heeft kunnen nemen. Is uw fractie bereid om die keuze te maken op korte termijn?

De heer Bart Somers (Open Vld): Op de twee vragen is een heel helder antwoord te geven. En het antwoord is trouwens gegeven door de spreker. Eerst en vooral willen wij geen afzonderlijke circuits of regels voor kansarme kinderen. Ik heb vandaag vanop de meerderheidsbanken en van alle ministers die aanwezig zijn, eigenlijk niets anders gehoord. Dat is duidelijk. Het is belangrijk dat dat signaal duidelijk gegeven wordt. Of een kind nu opgroeit in een middenklassegezin of in een kansarm milieu, het moet dezelfde mogelijkheden krijgen in de kinderopvang.

Ik heb minister Vandeurzen heel aandachtig beluisterd. Hij zegt wat we graag horen. Hij zegt dat hij bereid is op basis van het regeerakkoord een grondige evaluatie te doen van het decreet en te kijken waar men door deregulering, door minder regels en minder bureaucratie, meer ruimte kan creëren voor initiatieven vanuit de samenleving om meer plaatsen te creëren. De minister heeft ook gezegd dat in de meerjarenplanning al in een groeipad is voorzien in de zorg, waar wij achter staan. Hij kondigt aan dat hij een deel van dat groeipad wil gebruiken om kinderopvangplaatsen bij te creëren. Dat juichen wij toe.

Wij zijn nog een stap verder gegaan. Wij hebben gezegd: indien er de komende jaren ruimte is in deze budgettaire moeilijke situatie, dan is onze partij bereid mee na te denken om die ruimte prioritair mee in te zetten voor meer plaatsen voor kinderopvang omdat dat maatschappelijk belangrijk is, omdat de kinderen de toekomst zijn van Vlaanderen. We steunen de minister indien hij zegt dat we de komende jaren een groeipad van middelen moeten realiseren. Maar tegelijkertijd nodigen we de minister uit en dringen we erop aan om heel kritisch te kijken of al die regeltjes wel echt nodig zijn, omdat we vanop het veld te veel en te duidelijke signalen krijgen dat die regels vandaag een hindernis zijn voor mensen om nieuwe initiatieven te nemen. Als we die twee dingen tegelijk doen, dan zijn we met de essentie bezig van dit debat, namelijk zoeken naar oplossingen voor de schaarste in de kinderopvang die vandaag in Vlaanderen bestaat. (*Applaus bij Open Vld*)

De heer John Crombez (sp.a): Ik zal daar heel kort op reageren. Het is goed dat er intenties worden gemaakt, maar als men bijna emotioneel vindt dat de toegankelijkheid, de sociale mix en voldoende middelen nodig zijn – we kijken uit naar de middelen die zullen komen –, van wie in de regering komt dan het idee om voor een deel van de mensen met het laagste inkomen de prijs en dus de toegang tot de kinderopvang te verhogen? De prijs is verhoogd voor een deel van de allerlaagste inkomens, zoals mevrouw Rutten zei. Alleen voor de allerlaagste inkomens. Als jullie het zo goed menen met de toekomst van de kinderen, mijnheer Somers, van wie komt dan dat idee om precies voor die mensen de prijs te verhogen? (*Applaus bij sp.a*)

Minister Jo Vandeuren: De criteria die voor een tariefaanpassing worden gehanteerd, heeft de minister-president tijdens het debat over de Septemberverklaring heel duidelijk naar voren gebracht. Ze staan ook in de beleidsnota.

Er blijft een verlaagd tarief van 1,56 euro voor de mensen die zich in een behartenswaardige situatie bevinden. Er komt een verlaagd tarief van 3 euro voor de mensen die een opleiding volgen, voor de mensen die zich in een opleidingstraject bevinden en voor de mensen die een inkomen uit arbeid hebben dat van een dergelijk niveau is dat het hanteren van een hoger tarief een inkomensval zou creëren. Op die manier zouden we de mensen ontraden om te gaan werken. Er blijft een kindkorting voor kinderen tot 12 jaar oud. Er zijn nog andere sociale correcties aanwezig. Die correcties maken momenteel overigens ook al deel uit van het systeem. Het financieringsstelsel wordt vanuit een sociaal perspectief zeer ernstig gecorrigeerd.

De heer John Crombez (sp.a): Minister, u hebt het fantastisch verwoord. U hebt eigenlijk uitgelegd dat de prijs voor een gedeelte van de laagste inkomens inderdaad stijgt. U noemt dat een sociale correctie. Als iedereen in de meerderheid het hier zo goed meent en die sociale mix, de toegankelijkheid en de drempels echt belangrijk vindt, wil ik er toch op wijzen dat de meerderheid de prijs voor een gedeelte van de laagste inkomens heeft verhoogd. Ik vertaal even uw woorden. We kunnen de politiek even laten vallen. Als we het hier allemaal menen dat de toegang voor alle categorieën en de sociale mix zo belangrijk zijn, zal er nood aan meer middelen zijn. U zou die prijsverhoging voor de laagste inkomens gewoon moeten laten vallen. Kunt u daar met ja of neen op antwoorden?

Mevrouw Elke Van den Brandt (Groen): Die prijsverhoging levert de begroting ook enkele bijkomende miljoenen euro's op. Ik wil er toch even op wijzen dat op die manier best wat middelen kunnen worden gevonden.

Mevrouw Saeys, minister, er is daarnet een heel boeiend debat gevoerd. Jullie hebben gelijk. Door op minder regels in te zetten, kan een gedeelte van de sector zuurstof krijgen. Dit zal misschien geen nieuwe plaatsen opleveren, maar hierdoor zullen zeker geen plaatsen verloren gaan. Dat is immers de realiteit. Er gaan plaatsen verloren. De regels leggen een zware druk op de kinderopvang.

Mevrouw Saeys, ik ben blij dat u zich achter een aantal punten van kritiek schaart. Hier moet de komende tijd nog aan worden gewerkt. Dit staat echter allemaal in een decreet dat niet mag worden gewijzigd. Ik vraag me dan ook af hoe we dit waar kunnen maken.

Minister, u hebt een punt. Het zal niet alleen op deze manier gebeuren. Er zal nood zijn aan bijkomende middelen. Dit brengt ons terug bij het begin. Volgens mij vertoont uw redenering op dit vlak een mankement. Volgens u is het een en-en-verhaal. Die bijkomende plaatsen zullen op zelfstandige basis uit de grond schieten. De kinderopvang moet echter door iemand worden betaald. Die plaatsen moeten door de overheid of door de ouders worden gefinancierd. Kinderopvang is niet gratis.

Het afgelopen jaar zijn er nog geen duizend plaatsen bijgekomen. We weten dat we tegen 2020 40.000 plaatsen nodig hebben. We volgen een pad dat nog niet in de buurt komt van wat nodig is. Dit brengt me terug tot de eerste essentie van de vraag. Waarom wordt hier een begroting goedgekeurd waarin in onvoldoende middelen voor de bijkomende uitbreiding van de kinderopvang te voorzien?

Minister Jo Vandeurzen: Het wordt natuurlijk enigszins een herhaling. In de begroting voor 2015, met alle discussies die over die begroting zijn gevoerd, is effectief in 20 miljoen euro voorzien. Dat geld zal voor investeringen in de kinderopvang worden gebruikt. Het Vlaams Parlement zal dat mogen controleren en zal hierover mogen discussiëren. We zullen dit echter doen.

Ik heb in de commissie uitgelegd waarom we niet onmiddellijk een verdeling kunnen afspreken. Een van de redenen is dat er zekerheid moet zijn over de vraag of het in de sector van de vroegere zelfstandige kinderopvang mogelijk is een cao af te sluiten. Een gedeelte van het geld zal hiervoor moeten worden gebruikt.

Ik heb het al verschillende keren toegelicht. We willen de kinderopvang maturiteit geven. We willen de service ten aanzien van onze Vlaamse gezinnen echt organiseren. De verwachting op het vlak van kwaliteit zal overal dezelfde zijn. De financiering moet voor iedereen correct zijn. Dit betekent dat we met betrekking tot verschillende aspecten van de uitbouw van de kinderopvang nog gedurende een aantal jaren elk jaar een inspanning moeten leveren. In 2015 doen we dat met het bedrag dat hiervoor in de begroting beschikbaar is gesteld.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Mevrouw Katrien Schryvers (CD&V): Voorzitter, ministers, collega's, in april 2012, dat is nog niet zo lang geleden, keurde dit parlement een nieuw decreet op de kinderopvang van baby's en peuters goed. Het is over dat decreet dat het hier vanmiddag al de hele tijd gaat. Met dit decreet brengt Vlaanderen ordening in de wirwar van het kinderopvanglandschap en garandeert het een kwalitatief en systematisch uit te breiden aanbod. Het decreet bewaakt ook het evenwicht tussen de verschillende functies van kinderopvang. Voor wie die functies in dat decreet nog niet zou hebben gevonden, al zijn ze hier al vaak vermeld, lees gewoon artikel 3 van het decreet: "De Vlaamse Gemeenschap beoogt met kinderopvang een dienstverlening aan gezinnen die een economische, pedagogische en sociale functie heeft, die kwaliteitsvol, betaalbaar en rechtstreeks toegankelijk is voor elk

kind zonder onderscheid.” Dat is de duidelijke missie van het decreet Kinderopvang.

Dat kinderopvang noodzakelijk is voor duizenden ouders om de combinatie van arbeid en gezin mogelijk te maken, staat hier vandaag niet ter discussie. Dat weten we allemaal. Mensen met een job moeten terechtkunnen in een kinderopvang binnen een redelijke afstand en binnen een redelijke termijn. We willen immers niet dat kersverse ouders kansen om zichzelf via hun job te ontplooiën en hun gezin te onderhouden zouden mislopen omdat ze bij gebrek aan kinderopvang het werk niet zouden kunnen hervatten.

Ook gaat de discussie van vandaag niet over het pedagogische belang van kinderopvang. Waar het wel over gaat, is de sociale rol, meer bepaald de manier waarop de opvang voor kwetsbare kinderen wordt georganiseerd. Artikel 3 van het decreet waaruit ik daarnet citeerde, erkent uitdrukkelijk die sociale rol. En met reden, collega's! In de wetenschappelijke literatuur is er grote consensus over het feit dat kwalitatieve kinderopvang voor kinderen in armoede een heel groot verschil kan maken. De positieve interacties tussen een kind en zijn omgeving zijn een belangrijke motor voor zijn ontwikkeling. Ook het voorhanden zijn van boeken en aangepast spelmateriaal stimuleert kinderen. Zeker wanneer de directe leefsituatie van een kind minder stimulerend is, bijvoorbeeld door de lage sociaal-economische toestand van gezinnen die geen toegang hebben tot arbeid of een menswaardig inkomen, wordt de invloed die een ruimere opvoedende omgeving op de ontwikkeling biedt, van groter belang. Zo speelt kinderopvang een belangrijke rol in het doorbreken van de kansarmoedecirkel.

Collega's, het Vlaams regeerakkoord stelt dat voldoende kwaliteitsvolle kinderopvang voor iedereen toegankelijk moet zijn, dat daarbij voorrang wordt gegeven aan ouders die werken en die een beroepsgerichte opleiding volgen, én dat de toegankelijkheid voor kinderen die leven in kwetsbare gezinnen wordt verzekerd. En-en, collega's, dat is de enige correcte lezing van zowel het decreet als het regeerakkoord.

Net zo in de beleidsnota Welzijn. Daarin wordt kinderopvang benoemd als een sleutelement in een goede combinatie van gezin en arbeid, en wordt aangegeven dat gezinnen en kinderen met specifieke noden waar nodig worden ondersteund. We lezen in die beleidsnota dat alle domeinen en sectoren – onderwijs, kinderopvang, wonen, werk... – actieve stappen blijven zetten om inclusie en toegankelijkheid te verbeteren. En dat kinderopvangvoorzieningen aangepaste voorrangregels hanteren voor kwetsbare gezinnen. Dat zijn de intenties, collega's. Dan naar de praktijk.

Mevrouw Elisabeth Meuleman (Groen): Mevrouw Schryvers, u hebt iets zeer belangrijks gezegd. Dat is voor mij vandaag de essentie van het debat. U zegt dat het de intentie is van deze Vlaamse Regering om ervoor te zorgen dat iedereen toegang heeft tot onderwijs en kinderopvang. Wij willen dat aanbieden voor iedereen, en wij willen geen aparte, gesegregeerde circuits. Wij streven ernaar dat iedereen kan deelnemen. Maar ik vraag mij echt af of dat wel het geval is en of dat de bedoeling is van deze Vlaamse Regering. Door het feit dat er zo'n tekort is in de kinderopvang zorgt u er de facto voor dat een grote groep uit de boot valt. Dat zijn vooral kinderen die opgroeien in armoede. Slechts 3 procent zit op dit moment in de kinderopvang in Vlaanderen.

Ook in het onderwijs krijg je echter dezelfde fenomenen, krijg je in Vlaanderen nog steeds witte scholen en gekleurde scholen. Die segregatie die daar nu heerst, is de oorzaak van heel wat sociale ongelijkheid in Vlaanderen, ook in het onderwijs. Wat zijn de maatregelen die deze Vlaamse Regering neemt op het vlak van onderwijs? Ze verhoogt de maximumfactuur, zodat die aparte circuits nog

groter zullen worden. Het Inschrijvingsdecreet wordt hervormd. We weten nog niet wat ter zake zal gebeuren, maar ook daar staat de sociale mix op de helling. Die discussie over die aparte circuits, daar moest het vandaag over gaan, en die is zo gek nog niet. Dat baart ons zorgen. Dat baart ook de heer Crombez zorgen, want hij heeft de vraag ook gesteld of men die sociale mix zal loslaten of zal nastreven. Mevrouw Schryvers, u zegt wel dat het de intentie is om dat na te streven en niet los te laten, maar in werkelijkheid doet deze Vlaamse Regering net het omgekeerde, en dat zal voor Vlaanderen en de sociale gelijkheid in Vlaanderen een absolute ramp zijn, CD&V onwaardig.

Minister Jo Vandeurzen: Opnieuw, u hebt iets gehoord dat ik niet heb gehoord. Niemand van de meerderheid zegt, suggereert of vraagt dat er iets zou worden gewijzigd aan de regels uit het decreet en uit het besluit die te maken hebben met de doelstellingen van de kinderopvang, aan de voorrangsregels van de kinderopvang. Daar zal dus ook niets aan worden gewijzigd. Het is fascinerend hoe het nu plotseling de schuld is van deze Vlaamse Regering dat het aanbod aan allerlei dingen ontoereikend is. Ik herhaal het: het aanbod in de Vlaamse kinderopvang is de jongste jaren steeds het issue geweest waarvoor er steeds opnieuw middelen zijn ingezet, bij diverse aspecten van die kinderopvang, en dat doen we in 2015 op dezelfde manier en met een bedrag dat hoger is dan in sommige jaren van de vorige legislatuur. Ik vind het dus een heel eigenaardige redenering dat deze regering nu plotseling ik weet niet wat zou hebben gedaan in de Vlaamse kinderopvang. Wat die financiering betreft, is er absoluut continuïteit.

Wat de participatie betreft, we hebben cijfers over de deelname aan de kinderopvang van voor het decreet. Dat zijn de jongste cijfers waarover we beschikken. Ik heb ze nog eens opgevraagd. Het is duidelijk dat in 2013 in de erkende en gesubsidieerde sector bij 20 procent van de kinderen de ouders het kenmerk van alleenstaande ouder of laag inkomen hadden. In de inkomensgerelateerde systemen was dat 14 procent. We zullen de intentie blijven koesteren om te proberen dat participatieniveau op te trekken naar de percentages die ook staan ingeschreven in de voorrangsregels. We proberen er alles aan te doen om de ambities waar te maken zoals die in dat decreet staan, in dat parlementair document zoals dat door het parlement is goedgekeurd.

Minister Liesbeth Homans: Sta me toe om kort in te gaan op wat mevrouw Meuleman heeft gezegd over het onderwijs. Dat wordt immers ook in de commissie Armoede besproken. Al die vragen worden daar ook aan mij gesteld, en ik voel me toch wel enigszins geroepen om niet alleen collega Crevits, maar ook de voltallige regering hier nog eens te verdedigen.

Ik vind het zeer jammer dat in zulke debatten telkens alle sociale correcties die we doorvoeren, worden vergeten. Mevrouw Meuleman, u hebt het voorbeeld van het inschrijvingsgeld aangehaald. Aan het inschrijvingsgeld van de beursstudent verandert er niets. De bijna-beursstudenten verdubbelen in aantal, van 2000 naar 4000. Inderdaad, voor niet-beursstudenten verhogen we het inschrijvingsgeld, maar gaat dit nu over mensen die in armoede leven? Ik denk het niet.

U merkt in verband met de maximumfactuur op dat we nog een grotere kloof gaan creëren tussen arm en rijk, tussen zwarte en witte scholen. Ik denk dat dat uw woorden waren. Ik wil dat met klem tegenspreken. U vergeet systematisch de sociale correctie, maar ik begrijp wel dat u dat doet, want dat zou natuurlijk uw pleidooi niet echt verstevigen. Die sociale correctie bij die maximumfactuur is er gekomen met de bedoeling om in het kader van de solidariteit mensen die het net iets beter hebben, iets meer te doen bijdragen, en mensen die het jammer genoeg iets minder goed hebben, iets minder. Zo kunnen bijvoorbeeld kindjes die jammer genoeg in armoede moeten opgroeien, ook eens mee op schooluitstap gaan, en dat vind ik zeer belangrijk.

Mevrouw Katrien Schryvers (CD&V): Mevrouw Meuleman, zolang het aanbod stap voor stap moet worden uitgebreid en nog niet voldoende is, bepaalt de Vlaamse Regering een voorrangbeleid in functie van de toegankelijkheid welke groepen bij voorrang gebruik kunnen maken van het aanbod waarvoor de organisator een subsidie ontvangt. Die discussie raakt de essentie van dit debat. Organisatoren die trap 2-subsidies ontvangen, geven absolute voorrang aan ouders die opvang nodig hebben vanwege werk of inspanningen om een plaats op de arbeidsmarkt te verwerven. Daarnaast – dat kunnen jullie allemaal lezen – worden vier andere voorrangscategorieën bepaald: alleenstaand zijn, een laag inkomen hebben, een pleegkind opvangen of een ander kind hebben in dezelfde opvanglocatie.

Die bepalingen zijn niet vrijblijvend. Elke kinderopvangorganisator moet jaarlijks een resultaat halen. Minstens 20 procent van alle opgevangen kinderen moet beantwoorden aan twee van de eerste vier kenmerken. Niet alleen aan de eerste, voor werkenden, maar ook aan de andere. Daarmee is de facto de duidelijke keuze gemaakt om de opvang van kinderen uit meer kwetsbare gezinnen te organiseren, geïntegreerd in de reguliere opvang. Dat is voor ons de enige juiste keuze.

Vlaanderen subsidieert vandaag 66.089 plaatsen in trap 2. Dat zijn meer dan 66.000 kinderen, want niet elk kind neemt een volwaardige plaats in. Dat betekent dat er ongeveer 15.000 kinderen kunnen genieten van die subsidiëring, van opvang in trap 2, net vanwege hun kwetsbare situatie, alleenstaand zijn of komend uit een gezin met een laag inkomen. Kwetsbare gezinnen hebben wel degelijk een plaats. Daarnaast is er nog de plussubsidie in trap 3 voor de extra kwetsbaren.

Collega's van de oppositie, zelfs als de minister in de communicatie die aanleiding gaf tot dit debat, wat ongelukkig was en de indruk zou hebben gegeven voorstander te zijn van de opvang voor kinderen uit minder kansrijke milieus in een afzonderlijk circuit, dan levert het regelgevend kader het bewijs van de totaal andere visie van de regering en dit parlement. De sociale rol van kinderopvang op zo'n manier miskennen of minimaliseren, zou voorbij gaan aan het decreet, aan het regeerakkoord, aan de beleidsnota en vooral aan alle wetenschappelijke inzichten ter zake.

Om de algemeen coördinator van het Netwerk tegen Armoede aan te halen: "Onderzoek heeft uitgewezen dat ouders in armoede nood hebben aan kinderopvang omdat ze werk zoeken of hun problemen op het vlak van bijvoorbeeld huisvesting aanpakken. Voor de kinderen is het dan weer belangrijk dat ze in een omgeving terechtkomen die overeenkomt met de toekomstige schoolomgeving en maatschappij. Doe je dat niet, dan plaats je hen allemaal in eenzelfde circuit en dan ontnemen je hun sociale kansen."

Ook de OESO, UNICEF en gerenommeerde universiteiten wijzen op het belang om kinderen uit kwetsbare gezinnen te laten deelnemen aan de reguliere kinderopvang. Het is uitermate belangrijk voor het creëren van kansen tijdens de eerste levensjaren. In de kinderopvang kunnen kinderen van jongs af aan verbondenheid en ontmoeting ervaren. In de minisamenleving die de kinderopvang is, leren kinderen samen spelen en samen leven. Ze verwerven er samen waarden en vaardigheden.

Laat er dus geen twijfel over bestaan: CD&V wijkt niet van die lijn. De sociale rol van kinderopvang is te belangrijk, en daarmee de noodzaak van inclusie. We erkennen de waarde van initiatieven die in het verleden zijn gegroeid uit buurtwerk, maar voor CD&V kan er nooit sprake zijn van afzonderlijke opvangcircuits voor mensen die werken en mensen die niet werken. Wij houden

met grote overtuiging vast aan een en-enscenario, waarin binnen eenzelfde opvanginitiatief plaats kan zijn voor kinderen van werkende ouders en kinderen die leven in een meer kwetsbare situatie.

Ook het uitbreidingsbeleid moet inzetten op beide. Niet of-of, maar en-en. Rekening houdend met het feit dat maar liefst 10 procent van de kinderen opgroeit in kansarmoede, moet er bijkomend worden ingezet op plaatsen met een plussubsidie.

Collega's, wij gaan ervan uit dat heel de regering, ook de minister bevoegd voor het armoedebelaid, het Kinderopvangdecreet in zijn uitgangspunten en in zijn essentie, in al zijn verschillende functies erkent en in de uitvoering vormgeeft aan de rol voor werkende ouders en voor kwetsbare mensen. Wij gaan ervan uit dat dit niet in vraag wordt gesteld, dat we allemaal samen inspanningen leveren met het oog op een verdere uitbreiding van het aanbod. (*Applaus bij de N-VA, CD&V en Open Vld*)

De heer John Crombez (sp.a): Mevrouw Schryvers, ik dank u voor dit heel duidelijke einde. Er is gevraagd om op basis van de uitspraken duidelijkheid te verschaffen, ook vanuit de meerderheid, want het debat werd vanuit de meerderheid gevraagd. Dat is niet niets. Er staat een evaluatie in het regeerakkoord en we hebben een debat gehad over de OCMW's – ik heb er al een paar keer naar verwezen. Het zou worden bekeken met het middenveld. Twee dagen later werd een beslissing genomen die afweek van het regeerakkoord. Het is dus niet vreemd dat meerderheid en oppositie aan de regering vragen om duidelijk te zijn, zeker over zo'n belangrijk thema.

Laat me ook aan u de vraag stellen, ook al verwacht ik eigenlijk geen antwoord meer. U verwees een paar keer naar de doelgroep van de laagste inkomens. Is het denkbaar dat u terugkomt op de beslissing om een deel van de kosten te verhalen op de laagste inkomens? Ik verwijs naar de verhoging die u deed voor een deel van de laagste inkomens. Is het zo dat we mogen verwachten dat CD&V bij de volgende begrotingscontrole, die er snel komt, echt zal inzetten op die extra middelen in plaats van te gaan kijken naar de kostendekking, die bovendien bij de laagste inkomens wordt gehaald?

Mevrouw Katrien Schryvers (CD&V): Mijnheer Crombez, u hebt geen antwoord gevraagd, maar ik zal er toch een geven. De evaluatie gaat voor ons bijvoorbeeld over een aantal administratieve verplichtingen. Minister Vandeurzen heeft dat daarnet ook gezegd. De essentie, de functie van de kinderopvang kan niet in vraag worden gesteld. Ook het voorrangsbeld dat is uitgetekend, kan niet in vraag worden gesteld. Voor ons is het en-en: kinderopvang voor werkenden en de kinderopvang verzekeren voor kwetsbaren.

U had het ook over de tarifiering. Er is geen verhoging voor de meest behoevenden! Het zullen de OCMW's zijn, of later de sociale diensten van de gemeenten, die er perfect voor geplaatst zijn om te beoordelen welke van hun gezinnen behartenswaardig zijn en welke niet, of met andere woorden welke gezinnen van het laagste tarief kunnen gebruikmaken. Er is geen verhoging, het blijft 1,56 euro, het normale tarief.

De heer Bart Van Malderen (sp.a): Mevrouw Schryvers, ik begin met het laatste. Ik moet u toch niet uitleggen dat een categorie mensen wordt geraakt door de prijsverhoging? Mevrouw Rutten heeft zich er in haar apologie van het regeringsbeleid nog voor op de borst geklopt, zeggende dat alleen bij de laagste inkomens de prijs werd verhoogd. U weet toch dat de groep die geraakt wordt, veel ruimer is dan de behartenswaardigen? Dat is inderdaad een term uit de OCMW-wet die betrekking heeft op de mensen die een leefloon trekken, de mensen die een financiële ondersteuning van het OCMW moeten ontvangen. Heel

veel mensen gaan elke dag werken en de kinderopvang is absoluut een voorwaarde om dat te kunnen blijven doen. De verhoging van de prijs zal voor veel mensen het verschil maken tussen op het einde van de maand toekomen of niet toekomen. Dat werd toch al voldoende aangeduid. Ik vind het erg dat u dit hier gewoon reduceert. Op alles is het antwoord: "de sociale correcties". Als u zo veel sociaal moet corrigeren, betekent het dat er iets grondig mis is met het beleid dat ten gronde gevoerd wordt. Dat is de essentie, mevrouw Schryvers.

Ik kreeg daarnet niet de kans, voorzitter, om deze vraag te stellen. Er is al herhaaldelijk verwezen naar de begrotingscontrole, ook de minister heeft zich al warmgelopen. We zien dat vandaag het uitbreidingsbeleid in Welzijn een bepaald bedrag heeft. Daar moet voor de volgende jaren nog het afgesproken besparingspad af. Voor kinderopvang zien we 20 miljoen euro staan voor dit jaar. Daar moeten we ook weer de cao die de vroegere zelfstandige kinderopvang nodig had, van aftrekken.

Hoeveel plaatsen zult u bij ongewijzigd beleid bij creëren met het budget dat nog over is? Ramingen zeggen dat de cao 18 miljoen kan kosten. Dat betekent dat u nog 2 miljoen bij zult steken. Hoeveel plaatsen?

Minister Jo Vandeuren: Het is mij niet duidelijk waar die laatste cijfers vandaan komen. We gaan de cao gefaseerd uitvoeren. Dat is het goede van het akkoord dat tot stand is gekomen. Er zal dus nog budgettaire ruimte zijn om op andere elementen van de kinderopvang in te zetten. Dat is de normale gang van zaken.

Mijnheer Van Malderen, soms vind ik uw geheugen kort. Op deze manier hebben we het elk jaar van de vorige legislatuur gedaan. We hebben een budgettaire marge gecreëerd in de begroting en dan in de loop van de eerste maanden gekeken waar we de prioriteiten en accenten zouden leggen. In die zin zie ik geen grote nieuwigheid.

Wat de tarieven betreft, is het niet zo dat het alleen gaat over het tarief van 1,56 euro. Het gaat ook over het tarief van 3 euro voor mensen die een opleiding volgen of die deeltijds werken en een laag inkomen hebben waardoor de activiteitsval dreigt. Het is ook niet zo dat iedereen die werkt, per definitie aan het minimumtarief zat in het oude systeem. Dat is ook niet helemaal waar. Het is een genuanceerd verhaal. We hebben echt geprobeerd om inspanningen aan ouders te vragen op een correcte of zo goed mogelijk bij de geest van het decreet aansluitende manier.

Zeggen dat er niets aan de tarieven van de kinderopvang moest gebeuren, is ook niet correct. Iedereen die het systeem kent, wist dat er zou moeten worden geprobeerd om bepaalde zaken correcter voor te stellen. Dat was nodig voor de duurzame leefbaarheid van het systeem. Telkens opnieuw heb ik in alle mogelijke discussies gezegd dat die elementen op de tafel lagen. Vanaf 2015 vullen we die geleidelijk aan verder in zoals in het regeerakkoord is afgesproken.

De heer Bart Van Malderen (sp.a): Minister, wat niet voor nuance vatbaar is, is het droge cijfer van 5,5 miljoen euro dat men extra zal halen uit de ouderbijdrage en die omgekeerd evenredig meer wordt gehaald bij de lage inkomens. U staat met uw sociale achtergrond een omgekeerde herverdeling toe, en ik heb het daar moeilijk mee. Ik blijf op mijn honger zitten over wat het netto groeipad zal zijn. Of we nu in de meerderheid of in de oppositie zitten, ik heb elk jaar van de vorige legislaturen mijn beklag gedaan over het feit dat er van alles wordt verpakt onder uitbreidingsbeleid maar dat er eerst van alles uit wordt gehaald om op die manier geen duidelijkheid te geven over wat de nettowinst aan plaatsen is.

Minister Jo Vandeuren: Vanuit gezondheidspreventie is het misschien goed om nog even op uw honger te blijven zitten. We zullen dat in de loop van de volgende maanden binnen de schoot van de regering vastleggen en uiteraard in de commissie bespreken. U bent erg goed geplaatst om te weten dat elementen zoals een cao, uitbreidingsbeleid en inkomensgerelateerde plaatsen met het budget voor kinderopvang gefinancierd moeten raken. Dat is toch geen nieuw gegeven. Ik heb iedereen de voorbije jaren voldoende geïnformeerd dat dit de aspecten zijn van het kinderopvangbeleid voor de volgende jaren. Dat zal ook zo zijn in 2015.

Mevrouw Katrien Schryvers (CD&V): Mijnheer Van Malderen, zoals de minister al verschillende malen heeft gezegd, is er voor dit jaar in 20 miljoen euro extra voorzien. Dat is in de huidige budgettaire omstandigheden niet niets. Integendeel, dat is zeer veel. We zullen samen in de commissie waarvan u voorzitter bent, kunnen bespreken hoe dat zal worden besteed en hoe dit kan gaan naar verdere uitbreiding in de verschillende segmenten en verschillende functies van kinderopvang. Ik vind het ongehoord dat u een beetje denigrerend doet over 20 miljoen euro extra in de kinderopvang alleen al dit jaar in de huidige omstandigheden.

Mevrouw Elke Van den Brandt (Groen): Mevrouw Schryvers, u zei dat u de communicatie van minister Homans ongelukkig vond. U zei het voorzichtig, maar ik wou het toch eens herhalen. Ik heb daar bij Open Vld niets over gehoord, maar in Villa Politica heeft de heer Somers die kritiek toch herhaald. Er leeft een grote misnoegdheid. U bent beiden coalitiepartners. Ik vind dit echt het moment om aan minister Homans nog eens te vragen wat ze zelf eigenlijk vindt van haar uitspraken en de link tussen mensen in kansarmoede en het café.

De voorzitter: Mevrouw Van dermeersch heeft het woord.

Mevrouw Anke Van dermeersch (Vlaams Belang): Voorzitter, dames en heren, mevrouw de minister, ik had deze week een beetje compassie met u toen ik de gretigheid zag waarmee uw coalitiepartners u aanvielen als gieren en zich stortten op uw uitspraken. Dat verwonderde mij eigenlijk.

U zei zelf nog dat uw uitspraken blijkbaar verkeerd begrepen waren. Niemand hier in dit halfrond wil aparte circuits voor de kinderopvang, zoveel is duidelijk. Toch zijn uw rechtzettingen en verdere uitleg van uw woorden niet voldoende om uw eigen coalitiepartners te sussen. Dat is hier allemaal al gezegd, dat heb je nu eenmaal als laatste spreker.

Het debat werd aangevraagd door uw coalitiepartners. Hoewel het geagendeerd staat als een debat over kinderopvang voor kinderen in armoede, denk ik dat het gaat over de sfeer binnen de Vlaamse Regering. Die is duidelijk niet zo best, als je het mij vraagt. Zoals we weten, liggen enkele uitspraken van u, minister, in De Zondag, die hoef ik niet te herhalen, aan de basis van dit debat.

We hadden al debatten over de lasten- en tariefverhogingen bij De Lijn, over het onderwijs waar bijna-beursstudenten en niet-beursstudenten meer moeten betalen, over de lagere woonbonus, de speculaties rond nieuwe lastenverhogingen naar aanleiding van de bekendmaking van het budgettaire deficit enzovoort. Na al die lastenverhogingen vond u het nodig, minister, en opportuun om in De Zondag een interview te geven waarbij u nog eens duidelijk wou laten zien dat u wel degelijk opkomt voor de werkende Vlaming. Weet u nog? De voor de verkiezingen zo opgevrijde maar na de verkiezingen door u schaamteloos in de steek gelaten Vlaamse middenklasse.

Ik zal niet ingaan op uw woorden, minister. Die zijn intussen genoegzaam bekend. Maar wat duidelijk is: uw woorden waren nog niet koud of niet alleen de

linkse oppositie maar ook coalitiepartner Open Vld schoot met scherp op u. Open Vld had het zowaar over stigma, segregatie, apartheid: allemaal heel zware woorden als u het mij vraagt. Open Vld heeft zelfs persberichten de wereld in gestuurd om te zeggen dat ze niet akkoord gaan met uw ideeën, minister. De disputen binnen de Federale Regering lijken me hier binnen te sijpelen bij de Vlaamse Regering.

Dat het debat hier vandaag geagendeerd staat, is aangenaam. Discussiëren kan nooit kwaad. Naar aanleiding van deze discussie kan ik voor het Vlaams Belang de puntjes op de i zetten. Wij vinden dat er in de kinderopvang absolute voorrang moet worden gegeven aan de arbeidsactieve Vlaming. Voor Vlaamse ouders die een opleiding volgen, moet in een aanbod van deeltijdse kinderopvang voorzien worden dat overeenstemt met de lesuren, en voor ouders die werkzoekend zijn, moet er een flexibel aanbod worden uitgewerkt dat hen toelaat werk te zoeken.

Een voortdurend aandachtspunt is de rendabiliteit van de kinderopvangsector, zodat de betaalbaarheid van de kinderopvang voor de ouders niet in het gedrang komt. Vanzelfsprekend moet het toewijzingsbeleid ook plaatsen voorbehouden voor eenoudergezinnen of mensen die om gezondheidsredenen niet voor hun kinderen kunnen zorgen.

Maar, en daarmee komen we tot de essentie van de zaak, ondanks investeringen is het aanbod aan kinderopvang in Vlaanderen nog lang niet behoeftedekkend. Dat is nu juist problematisch.

Ik lees dat er in Vlaanderen een tekort is van ongeveer 40.000 plaatsen. Wat zeker is, is dat er in Vlaamse steden en gemeenten nog zeer lange wachtlijsten bestaan voor kinderopvangplaatsen. Ik geef toe dat er in Antwerpen geen wachtlijsten meer zouden zijn. Er zijn geen wachtlijsten meer omdat het stadsbestuur ze gewoon heeft afgeschaft. In Antwerpen zijn er nauwelijks 26 plaatsen per 100 kinderen. Dat is heel weinig, zeker omdat de Barcelonanorm, die toch het streefdoel zou moeten zijn, in 33 plaatsen per 100 kinderen voorziet. Dat is waar we moeten eindigen, en liefst beter.

Bovendien zal de achterstand tegenover de Barcelonanorm, die we dus nastreven, volgend jaar nog verder oplopen omdat de uitbreiding van de kinderopvang geen gelijke tred zal kunnen houden met het stijgend aantal geboortes. Ondanks de continuïteit in het budget is er toch nog werk aan de winkel om de Barcelonanorm te halen.

Minister Jo Vandeuren: Mevrouw, Vlaanderen is de Barcelonanorm al ver voorbij, ver voorbij. Het decreet zegt dat we in 2016 voor vijftig kinderen per honderd kinderen een plaats in de kinderopvang moeten hebben. In de praktijk zijn we daar al relatief kort bij, zo niet over. In 2020 is het objectief om alle gezinnen waar nood is aan kinderopvang, te ondersteunen. Het is wel waar dat er regionale verschillen zijn en het is ook waar dat bijvoorbeeld in de grote steden, zoals Antwerpen en Brussel, de grootste noden zijn.

Er is niemand in Vlaanderen die nog denkt aan de realisatie van de Barcelonanorm want dat cijfer hebben we al lang overschreden. Op dat vlak is Vlaanderen echt wel bij de beste van de klas in Europa.

Mevrouw Anke Van dermeersch (Vlaams Belang): Minister, ik zou heel blij zijn als de Barcelonanorm in een grootstad zoals Antwerpen zou worden overschreden. Het blijft dat er in Antwerpen 26 plaatsen voor 100 kinderen zijn. De Barcelonanorm is nog veraf. Ik zou zeggen: steek een tandje bij in steden als Antwerpen. Het is hoognodig. Vrouwen die zwanger zijn, vrouwen die een gezin plannen, moeten nog voor die planning al gaan zoeken naar kinderopvang. In

Antwerpen zijn er schrijnende situaties. U spreekt over de Barcelonanorm voor Vlaanderen, maar dat is een algemene statistische norm. U weet dat statistieken veel kunnen bewijzen, maar het is de realiteit die telt en in Antwerpen is de realiteit absoluut niet wat ze moet zijn.

De meeste kinderopvang in Vlaanderen is zelfstandige kinderopvang. Vorig jaar hebt u met cijfers gezwaaid dat het nieuwe decreet niet tot meer stopzettingen van zelfstandige initiatieven heeft geleid. Toch heb ik het voorbije jaar een aantal artikels moeten lezen waarin zelfstandige crèches en onthaalouders hun wanhoop uitschreeuwen over de normeringen van het nieuwe decreet. En dan hebben ze het over het vele papierwerk en over sommige onzinnige regels, opgenomen in het decreet dat vorig jaar in april in werking trad. Het is niet omdat de sector geconfronteerd werd of wordt met enkele mistoestanden, dat de andere initiatieven geconfronteerd moeten worden met regelnevel. Minister, u hebt het regeerakkoord al geciteerd. Ik citeer de zin die volgt op uw letterlijk citaat van het begin van dit debat: "We evalueren in welke mate in het decreet geen onbedoelde belemmeringen zitten voor een flexibele, kwaliteitsvolle kinderopvang." Wel, ik zou daarop willen aandringen. Het is tijd om het decreet eens ernstig te evalueren, want er zijn nog altijd problemen in de realiteit, in het dagelijkse leven van mensen die kinderen moeten opvangen. De vele schreeuwen van wanhoop in de kranten zijn daar een voorbeeld van.

Het Vlaams Belang is van mening dat eenieder een plaats verdient in onze Vlaamse gesubsidieerde kinderopvang: werkenden en werkzoekenden. Kinderopvang is voor gezinnen met kinderen meestal een noodzakelijke voorwaarde voor activering op de arbeidsmarkt. Tewerkstelling blijft de beste waarborg tegen armoede. Daarom moet er een voldoende aanbod aan kinderopvangplaatsen zijn in de gesubsidieerde en zelfstandige kinderopvang, via een sterk investerings- en aanmoedigingsbeleid.

Het Kinderopvangdecreet moet zo geschreven zijn, minister, dat het nieuwe initiatieven aanmoedigt en niet ontmoedigt, want daar lijkt het soms wel op in de praktijk. Een beleid met deze krachtlijnen zal de Vlaams Belang-fractie voluit steunen, elk ander beleid steunen wij niet. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

Wenst iemand tot besluit van dit actualiteitsdebat een motie of een motie van wantrouwen in te dienen?

– *De meerderheid, sp.a en Groen, en het Vlaams Belang kondigen aan een motie te zullen indienen.*

De moties moeten uiterlijk om 17 uur zijn ingediend.

Het parlement zal zich daarover straks uitspreken.

Het debat is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, we schorsen de vergadering.

– *De vergadering wordt geschorst om 16.29 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 16.41 uur.*

ACTUELE VRAAG van Sabine de Bethune aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de aanpak van intrafamiliaal geweld

De voorzitter: Mevrouw de Bethune heeft het woord.

Mevrouw Sabine de Bethune (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, deze week zijn we geschrokken van de cijfers die door het Instituut voor de Gelijkheid van Vrouwen en Mannen (IGVM) zijn bekendgemaakt in het kader van een hoorzitting in de Senaat, waar we een state of the art maken van de evolutie in Vlaanderen en België, twintig jaar na de grote Wereldvrouwenconferentie van Peking. We vernamen daar dat er in 2013 162 dodelijke slachtoffers waren van partnergeweld, wat een heel hoog cijfer is: 3 slachtoffers per week. Bovendien stijgt dat aantal van jaar tot jaar, 2011, 2012, 2013. En dan hebben we het enkel over de dodelijke slachtoffers, het topje van de ijsberg.

Er is een probleem bij de aangifte. Slachtoffers gaan veel te laat hulp vragen bij politie en hulpverlening. Er zijn het taboe, de schaamte, de vrees voor meer geweld. Er is zeker ook een probleem bij de hulpverleners, die ofwel onvoldoende gevormd zijn ofwel onvoldoende de weg vinden om het probleem aan te kaarten of aan te pakken. Er is een probleem bij de politie. Het probleem is algemeen, en de cijfers zijn dramatisch.

Waarom nemen de cijfers toe? Waarom kan dat niet worden voorkomen? Minister, wat kunt u doen om partnergeweld te voorkomen, de cijfers naar beneden te halen, om aan te moedigen dat slachtoffers tijdig aangifte doen bij politie of hulpverleners?

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: De cijfers zijn echt wel alarmerend hoog. We krijgen een goed moment voor een nieuwe impuls bij de opmaak van een nieuw nationaal actieplan partnergeweld. Als je dit beleid succesvol wilt maken, is dat een samenwerking tussen slachtofferonthaal, slachtofferbejegening, slachtofferhulp, het algemeen welzijnswerk, onthaalpunten enzovoort, maar ook de verantwoordelijken bij de politie, bij Binnenlandse Zaken en justitie. Daarvoor bestaan structuren, afspraken en platformen. Maar als we dat samen willen brengen in een meer intensieve actie, is de redactie van een nieuw nationaal plan wellicht een goed instrument.

Waarover kunnen we in Vlaanderen spreken? Waarover beschikken we, en wat is er nog mogelijk? Vooreerst is er het meldpunt voor geweld en misbruik: het nummer 1712. Het is laagdrempelig. Vandaag kan men ook per e-mail communiceren. In 2013 hebben we een campagne over intrafamiliaal geweld gevoerd. We weten dat tv-spots het succesvolst zijn, en dat affiches veel minder effectief zijn. We willen de informatie ook kindvriendelijker maken, want kinderen vangen vaak signalen van intrafamiliaal geweld op.

De overdracht van de justitiehuisen biedt ons de kans om meer eenheid in het beleid inzake slachtofferonthaal en slachtofferhulp te brengen. We kunnen nu eenvormigheid en afspraken rond de aanpak van meldingen en doorverwijzingen realiseren. We denken ook aan een nieuwe campagne om de mogelijkheden die het strafwetboek biedt, bekend te maken. Daarover zullen we met de beroepsgroepen moeten overleggen. Het federale parlement heeft de regels over het beroepsgeheim wat genuanceerd. We denken dat een aantal mensen beter moet woord geïnformeerd over wat het strafrecht inzake het beroepsgeheim mogelijk maakt. We willen ook nagaan of we initiatieven voor de huisartsen kunnen nemen. Kortom, we gaan na of we op basis van onze bevoegdheden

impulsen kunnen geven om bij te dragen aan een adequate reactie op signalen van intrafamiliaal geweld.

Mevrouw Sabine de Bethune (CD&V): Ik dank u voor het antwoord. Ik denk dat het nieuwe nationale actieplan en de overheveling van bevoegdheden naar Vlaanderen mogelijkheden bieden om effectiever op te treden. U somt een aantal goede concrete acties op. Ik durf er nog enkele aan toe te voegen. U weet dat in de provincie Antwerpen een goed pilootproject loopt waarbij een centrum algemeen welzijnswerk (CAW) naar de wijken gaat om er de problemen op te zoeken. Ik denk dat ook OCMW's cellen gespecialiseerd in partnergeweld moeten opbouwen, in het kader van bemiddeling die op het vlak van echtscheidingen erg belangrijk is maar ook preventieve acties mogelijk maakt.

De provincies Antwerpen en Limburg doen op dat vlak fantastisch werk. Ik ben erg bezorgd over wat daarmee zal gebeuren wanneer aan hun bevoegdheden wordt gesleuteld, zoals het Vlaamse regeerakkoord voorschrijft. Dit werk mag niet verloren gaan, want het zijn waardevolle pilootprojecten.

De voorzitter: De heer Anseeuw heeft het woord.

De heer Björn Anseeuw (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, huiselijk geweld is voor de buitenwereld vaak onzichtbaar. En als het al zichtbaar is, dan wordt het vaak genegeerd, al is het maar omdat getuigen zich vaak niet durven in te laten met het privéleven van een ander. Bovendien is huiselijk geweld vaak het topje van een ijsberg van veel andere problemen. Snel ingrijpen met ambulante hulp is bijzonder belangrijk om erger te voorkomen, om zo snel als mogelijk de vele problemen die er vaak zijn aan te pakken en vooral ook omdat de kans om met beide partners aan de slag te gaan in het heetst van de strijd, op het ogenblik van de crisis zelf, nog voor alles is bekoeld, groter is. Ik denk daarom dat naast de in het regeerakkoord beloofde versterking van 1712 en extra onderzoek ook werk moet worden gemaakt van een nauwere samenwerking van alle betrokken actoren, in het bijzonder tussen de hulpverlening en de ordehandhaving. Er zijn immers goede proefprojecten waarbij de politie vaak het eerste aanspreekpunt is bij zo'n crisis. Ik pleit dan ook voor een structurele samenwerking tussen hulpverlening en ordehandhaving in de strijd tegen huiselijk geweld.

De voorzitter: Mevrouw Van den Bossche heeft het woord.

Mevrouw Freya Van den Bossche (sp.a): Minister, ik wil u vragen om ook de invalshoek van het kind te gebruiken. Kinderen die getuige zijn van mishandeling, ondervinden daarvan dezelfde psychologische effecten als kinderen die zelf het rechtstreekse slachtoffer zijn. Het heeft hetzelfde effect op een kind als zelf mishandeld worden. Vanuit die optiek is het heel belangrijk dat wij trachten partnergeweld te stoppen. Mensen hebben vaak het idee dat ze het leed zelf kunnen dragen zolang het niet raakt aan de kinderen maar het raakt de kinderen helaas wel. Kinderen weten meer dan ouders soms denken, zij vullen in wat ze niet weten en dat is voor hen soms heel belastend. We moeten daar oog voor hebben. We moeten hulpverleners en artsen vragen om naar de kinderen te kijken en daar ook naar te handelen.

Het is ook heel belangrijk dat we mensen vragen te melden wanneer er sprake is van mishandeling maar ook dat er voldoende programma's voorhanden zijn voor plegers. Veel mensen die geweld gebruiken, zijn daar niet trots op en willen graag een andersoortige relatie met hun partner en kinderen aangaan. We moeten hen daarbij helpen.

Minister Jo Vandeuren: Er zijn veel pertinente zaken gezegd die ik alleen maar kan bevestigen. We moeten de inventaris maken van wat wij kunnen doen

in een algemeen actieplan. Ik pleit er heel uitdrukkelijk voor om dat geïntegreerd te benaderen. Dat is heel belangrijk.

Het begrip 'verontrusting' in de jeugdzorg kan toelaten om het perspectief van jonge kinderen daarin te erkennen, te respecteren en ernstig te nemen. Wij moeten daar een geheel van initiatieven nemen.

Ik wil zeker de opmerking van de heer Anseeuw steunen. Wij moeten vanuit Welzijn met de actoren uit Justitie gesystematiseerde en gestructureerde contacten hebben. In het kader van het intrafamiliaal geweld bestaan er op basis van samenwerkingsprotocollen een aantal platforms waarop wij afspraken kunnen maken. Maar naarmate onze bevoegdheden in Vlaanderen op het vlak van trajecten binnen Justitie toenemen, is de noodzaak aan meer globale en systematische contacten over allerlei issues pertinent.

Het CO3-project in Antwerpen, waarnaar wordt verwezen, is zo'n voorbeeld. Men heeft dat ontwikkeld in Antwerpen. Daarnaast is er ook een goede praktijk in de provincie Limburg, maar er komt een moment dat we dit ook moeten optillen tot het Vlaamse niveau en daarover afspraken moeten maken van de actoren van Justitie. We moeten stilaan het bottom-upgebeuren van de goede praktijken omzetten in een meer algemene benadering. Het is mijn hoop en ambitie dat we er met Justitie tijdens deze legislatuur zullen in slagen om dat te doen.

Mevrouw Sabine de Bethune (CD&V): In een tijd waar we de strijd tegen terreur voeren met para's – waar ik niet verder over wil uitweiden – moeten we de slagkracht verhogen in de strijd tegen verborgen geweld in families. Mevrouw Van den Bossche heeft verwezen naar het belang van de kinderen. Geweld wordt ook overgedragen van generatie op generatie. Het is een cirkel die we moeten doorbreken. Dat is de doelstelling van een geweldloze samenleving. (*Applaus*)

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Rob Beenders aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de ondersteuning van steden en gemeenten in hun klimaatbeleid, naar aanleiding van de ondertekening van het 'burgemeestersconvenant'

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

De heer Rob Beenders (sp.a): De lokale besturen zijn ervan overtuigd dat ze de strijd tegen de klimaatverandering kunnen en moeten aangaan. We stellen vast dat vorig jaar 192 steden en gemeenten met veel engagement de burgemeestersconvenanten hebben ondertekend en ervoor gezorgd hebben dat er klimaatplannen op tafel liggen, waarbij de CO₂-uitstoot in 2020 met 20 procent zal dalen.

Maar helaas is er wat kritiek van experts. Ikzelf ben niet degene die dat verkondigt, maar onder andere de voorzitter van I-Cleantech Vlaanderen stelt dat het wel goed is dat er een aanpak is bij steden en gemeenten, maar dat dat niet versnipperd mag gebeuren. We moeten zorgen dat dat gecoördineerd gebeurt, dat er een visie is op Vlaams en op federaal niveau, en dat er ook middelen ter beschikking zijn om vooral de ambitie van die lokale besturen niet te fnuiken. Ik denk dat de mensen die dat zeggen, gelijk hebben. Als er een bepaald ambitieniveau is bij de lokale besturen, moeten we dat vanuit het hogere niveau stimuleren en vooral motiveren.

Helaas stellen we het tegenovergestelde vast. De middelen slinken op Vlaams niveau, wanneer het over het klimaatbeleid gaat. We zien ook dat er nog een aantal belastingen naar de gemeentebesturen dreigen over te komen, bijvoorbeeld

de vennootschapsbelasting. Een aantal gemeentebesturen dreigen zo minder dividenden te krijgen. En minder middelen voor de lokale besturen, dat betekent ook minder middelen die ze kunnen investeren in klimaatbeleid. Daar moeten we toch heel erg voor opletten.

Minister, de afgelopen weken hebben een aantal klimaat-BV's, experts en verenigingen u gevraagd om een tandje bij te steken en extra middelen uit te trekken, om ervoor te zorgen dat het ambitieniveau dat onder andere bij de lokale besturen aanwezig is, nog meer te stimuleren. Ondersteun hen met visie en middelen, zodat de klimaatdoelstellingen waar we allemaal naar streven, met gemak gehaald kunnen worden.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega Beenders, ik ben natuurlijk heel blij dat onze lokale besturen met overtuiging, en overtuigd van het feit dat er een klimaatbeleid moet worden gevoerd, het burgemeestersconvenant ondertekenen. Dat ligt ook volledig in de lijn van wat wij op Vlaams niveau hebben, namelijk het Vlaamse klimaatbeleidsplan. Er is een globale visie, en het is heel fijn dat die ook gedeeld wordt.

In mijn beleidsnota staat heel uitdrukkelijk dat wij die burgemeestersconvenanten aanmoedigen. Wij bieden daar ook ondersteuning aan, in die zin dat wij gestart zijn met een studie om gemeenten te ondersteunen bij de nulmeting en voor de instrumenten die zij inzetten voor de uitvoering van het burgemeestersconvenant.

Wat niet klopt, is dat er middelen zouden zijn geschrapt voor dat burgemeestersconvenant. Ik heb dat in een of andere krant gelezen, maar dat is dus niet zo. Waarschijnlijk wordt dat verward met de beslissing die we in de vorige legislatuur samen met uw partij genomen hebben om de middelen voor het ondertekenen op lokaal niveau van bepaalde ambitieniveaus inzake milieu af te schaffen. Lokale besturen maken daar beleid van. We gaan dat inzetten voor riolering en waterzuivering. Dat is een beslissing die we samen hebben genomen. Maar het klopt dus niet dat er recent middelen zouden zijn geschrapt voor die burgemeestersconvenanten.

Wij trekken ook middelen uit voor het voeren van een klimaatbeleid. Wij hebben een heus Klimaatfonds, waar ook middelen in zitten waarmee heel concrete maatregelen gefinancierd worden. Wij sluiten ook niet uit – het staat ook zo in het Klimaatbeleidsplan – dat op een bepaald moment ook projecten van lokale besturen, die passen in het klimaatconvenant dat de lokale besturen afsluiten, een beroep kunnen doen op dat Klimaatfonds.

Ik onderschrijf volledig de oproep van een aantal experts, die zeggen dat het globaal bekeken moet worden. Wij hebben ons Klimaatbeleidsplan, maar ik ben heel blij dat het ook lokaal wordt aangepakt, met die klimaatconvenanten, die heel wat gemeenten al hebben afgesloten. En nogmaals: wij geven daar ook ondersteuning aan, door het onderzoek dat wij doen. Op die manier komt er ook wel wat Europese financiering op ons af, onder andere in het kader van de 'smart cities'.

De heer Rob Beenders (sp-a): Dank u wel, minister. Ik twijfel niet aan de goede bedoelingen van deze regering. We zullen het klimaat niet kunnen veranderen met plannen, teksten en ambities die we uitspreken. We gaan het klimaat wel kunnen veranderen door echt iets te doen op het terrein, en daar zijn nu eenmaal middelen en keuzes voor nodig.

Ik stel echter vast dat er binnen de regering weinig onenigheid is over dit dossier. Ik heb het gevoel dat elke minister inspanningen doet om de klimaatdoelstellingen níét te halen. Als uw collega-minister Weyts de tarieven voor De Lijn wil verhogen, stellen we vast dat een heel aantal mensen weer naar de auto grijpt, wat niet goed is voor het klimaat. Ik stel vast dat minister Turtelboom 50 miljoen euro schrapt voor energie-efficiëntiesubsidies. Dat is niet goed voor het klimaat. Ik stel vast dat minister Muyters de ecologiepremie verlaagt. Dat is niet goed voor het klimaat.

Als u wilt handelen als een goede huisvader, handel dan ook consequent als een goede huisvader, en zorg ervoor dat de middelen ter beschikking zijn. Stop met alleen woorden en ambities uit te spreken, maar gebruik daar ook de middelen voor. Dat is wat wij absoluut willen vragen. *(Applaus bij sp.a en Groen)*

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Mevrouw Valerie Taeldeman (CD&V): Mijnheer Beenders, ik betreur de negatieve teneur in uw vraagstelling en uw repliek. Ik wil duidelijk maken dat onze fractie alleen maar kan toejuichen dat ondertussen, op een heel korte periode, 192 lokale besturen het burgemeestersconvenant hebben ondertekend. Het is een heel sterk klimaatengagement vanuit deze lokale besturen. Het is een engagement van onderuit, dus niet opgelegd vanuit Brussel.

In mijn gemeente, Maldegem, zijn we ondertussen ook gestart met klimaatteams. Eind maart zullen wij het burgemeestersconvenant ondertekenen. Inhoudelijk worden wij voor een heel korte periode begeleid door de KU Leuven. Als gemeenten hebben wij zelf de beslissing genomen om het convenant te tekenen. Wij zijn geen vragende partij om voor alle acties financiële middelen te krijgen vanuit Brussel. Maar, minister, ik kan wel meegeven dat het een meerwaarde is om als gemeente een beroep te kunnen doen op klimaatexperten die ons ondersteunen in de opmaak van zo'n klimaatbeleidsplan.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Mevrouw Gwenny De Vroe (Open Vld): Minister, ik denk dat we inderdaad mogen spreken van een positieve evolutie als we kijken naar de gemeentebesturen en hun inspanningen op het vlak van klimaat. We zien dat er momenteel twee provincies eigenlijk een beetje bovenuit springen: Limburg en Vlaams-Brabant. Volgens de informatie waarover ik beschik, nemen in die provincies alle gemeenten deel. Minister, ik denk dat het belangrijk is om de andere provinciebesturen warm te maken om hun gemeenten extra warm te maken om extra werk te maken van het klimaatbeleid op lokaal niveau.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Collega's, het klopt dat de lokale besturen, ondersteund door de provincies, zoals in Limburg en Vlaams-Brabant, het heft in handen nemen. Maar naast het opnemen van hun verantwoordelijkheid kijken zij ook naar de Vlaamse overheid voor ten minste een ondersteunend beleid.

Minister, u zegt dat er recent geen budgetten werden geschrapt. Maar wat is er vrij recent gebeurd? De samenwerkingsovereenkomst Milieu werd opgeheven. Indertijd was er het plan om die samenwerkingsovereenkomst om te zetten naar een soort van prioriteitensysteem waarbij het lokale klimaatbeleid en de ondersteuning daarvoor ongeveer de hoogste prioriteit zou krijgen. Maar ook van die piste is men afgestapt. En wat is er finaal overgebleven? Niets. Er is eigenlijk geen ondersteuning van lokaal milieubeleid of lokaal klimaatbeleid. Zoals u zelf

zegt, minister, zijn er gewoon middelen gegaan naar onder andere de rioleringen en de handhaving.

Minister, wat zult u nu eigenlijk aan bijkomend beleid vastleggen om dat lokale klimaatbeleid te ondersteunen?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Gemeenten hebben zeker een rol te spelen in het terugdringen van het klimaatprobleem. Het burgemeesters-convenant is daar een van de instrumenten voor.

Nu, de minister zei het al: de Vlaamse overheid heeft de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) ondersteunend voorbereidend werk laten doen, onder andere met die nulmeting. Ik denk dat de Vlaamse overheid daar toch al faciliterend te werk is gegaan. Moet er daarbij altijd geld worden gegeven aan de gemeenten? Ik weet dat niet. Als gemeenten klimaatinspanningen doen, kunnen zij daarmee in heel veel gevallen uiteindelijk ook een besparing realiseren.

Natuurlijk moet de Vlaamse overheid zelf ook inspanningen doen, waarvoor ze zelf ook middelen moet inzetten.

Om aan te sluiten bij mevrouw De Vroe, denk ik ook dat juist in deze materie de provincies een rol te spelen hebben.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Beenders, u zegt: "Het zijn mooie woorden, maar ik zie geen resultaten." Ik moet u natuurlijk tegenspreken. De resultaten zijn er. De cijfers ook. Ik denk dat die boekdelen spreken. Door het opsommen van een aantal beslissingen probeert u de vis te verdrinken. Het is duidelijk dat de resultaten er zijn van het beleid dat de voorbije jaren werd gevoerd.

We hebben inderdaad een globale visie. We hebben gezegd dat we geloven in die klimaatconvenanten en dat we ondersteuning zullen geven op dat vlak.

Ik verwijs nog eens naar de studie die we aan het maken zijn, de nulmeting, en naar het feit dat we zorgen dat de gemeenten die opvolging kunnen doen. Ook de screening rond energie-efficiëntie zit mee in de studie die wij nu begeleiden vanuit het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie. Het is zeker zo dat wij ondersteuning geven, materieel en op vlak van kennis, aan de lokale besturen.

Mevrouw Taeldeman, u maakt de heel terechte opmerking dat u nog extra knowhow kunt gebruiken. Het gaat niet altijd om de middelen die wij heel specifiek moeten hebben, maar om de kennis die aanwezig is. In heel wat provincies maar ook in heel wat regio's zijn er wel degelijk klimaatexperten aangeduid die betaald worden met Europese middelen en die ter beschikking staan. We moeten dat misschien meer bekendmaken aan de lokale besturen. Ik volg helemaal de oproep van mevrouw De Vroe. Ik zal er zeker werk van maken om nog eens extra de mogelijkheid van het ondertekenen van het convenant bekend te maken, alsook het feit dat men een beroep kan doen op de kennis die aanwezig is in de provincie en in de regio's, maar ook de studie die binnenkort resultaat zal opleveren.

Mijnheer Sanctorum, ik ken uw kritiek op het feit dat we in de vorige legislatuur de samenwerkingsovereenkomsten hebben afgeschaft. Dat is een keuze die we samen met de partijen die toen in de regering zaten, hebben gemaakt. Toen hebt u met grote trom aangekondigd dat alle gemeentebesturen hun duurzaamheidsambtenaar

zouden ontslaan omdat wij daar geen subsidie meer zouden aan geven. Ik stel vast dat dat niet gebeurd is en dat de meeste gemeentebesturen hun duurzaamheidsambtenaar effectief nog in dienst hebben. Ik stel ook vast dat gemeentebesturen hun milieubeleid voortzetten. Ik stel ook vast dat gemeentebesturen de burgemeestersklimaatconvenant ondertekenen en dat ze gemotiveerd zijn om dat te doen. Ik ga ervan uit dat men dat niet alleen doet omdat men een subsidie krijgt maar dat men dat doet uit overtuiging en ook omdat men lokaal een beleid kan voeren uit overtuiging, om ervoor te gaan. Dat doen wij ook in Vlaanderen. Ik zie gelukkig dat wat u hebt voorspeld op het vlak van de samenwerkingsovereenkomst niet bewaarheid is geworden maar dat gemeentebesturen absoluut wel hun verantwoordelijkheid nemen.

De heer Rob Beenders (sp.a): Minister, ik denk toch dat u bijna alleen staat met het verhaal dat u een goed beleid voert rond klimaat. Ik heb de laatste weken de krantenartikelen gelezen: 'Het klimaatbeleid is een drama', 'Vlaanderen het sukkelaartje van de al zwakke confederale klimaatklas', 'Schauvliege gebuisd voor klimaatbeleid', 'Gent keurt Klimaatplan van 105 miljoen euro goed' – dat was een goed voorbeeld – en 'Nu al 192 gemeenten pakken zelf klimaatprobleem aan'. Wanneer het over de gemeenten gaat, zeggen we allemaal hetzelfde: daar zit de dynamiek en de ambitie om het te doen slagen. Wij zeggen alleen: Vlaanderen, herpak u, ga niet uit van een tweede zit. Het kan toch niet moeilijk zijn om alle studies en alle verslagen van experts die zeggen dat er in Vlaanderen een probleem is met het klimaatbeleid, om te zetten in beleid. U moet gewoon uw job doen en zorgen dat de gemeentebesturen en de lokale overheden verenigd worden en ondersteund worden en met hetzelfde doel de klimaatdoelstellingen nastreven. Als alle experts zeggen dat het niet goed is, dan heb ik niet het gevoel dat ik hier negatief aan het spreken ben, dan ben ik eerder bezorgd en wil ik alleen maar de stem vertolken van zoveel mensen die echt wel bezorgd zijn om het klimaat voor de volgende generatie. (*Applaus bij sp.a en Groen*)

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Stefaan Sintobin aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het verdwijnen van het toeristisch televisieprogramma Vlaanderen Vakantieland van de VRT en de reactie ter zake van Toerisme Vlaanderen

ACTUELE VRAAG van Cathy Coudyser aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de toekomst van het tv-programma Vlaanderen Vakantieland

ACTUELE VRAAG van Bart Caron aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het verdwijnen van het tv-programma Vlaanderen Vakantieland

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Voorzitter, minister, 800.000 kijkers, een marktaandeel van ongeveer 50 procent op zaterdag en duizenden en duizenden extra boekingen dankzij het programma Vlaanderen Vakantieland. Ik kan begrijpen dat het afschaffen van het programma past in een bredere besparingsoefening van de VRT. Ik kan ook een stuk meegaan in het feit dat het programma waarschijnlijk enorm veel geld kost door de dure buitenland-reportages. De mensen die het programma kennen, zullen dat ongetwijfeld met mij hebben vastgesteld, hoewel ik er onmiddellijk moet bij vertellen dat het programma Vlaanderen Vakantieland 500.000 euro op jaarbasis krijgt van de provincies, dat er financiële steun is van privépartners en dat ook buitenlandse toeristische diensten het programma sponsoren.

Tot daar aan toe. Het wordt afgeschaft. De VRT zegt dat er wel iets in de plaats komt. Het is een vage belofte want men weet nog niet wat. Men zegt: we zien wel, het is zeker niet voor dit jaar, het zal misschien wel voor volgend jaar zijn. Er is in de communicatie ook een en ander verkeerd. De VRT zegt dat alles besproken is met Toerisme Vlaanderen. Toerisme Vlaanderen zegt dat men er niet mee akkoord gaat dat het wordt afgeschaft. Ook minister van Toerisme Weyts pleit ervoor om het programma te behouden.

Minister, tijdens de bespreking van de beleidsnota Media hebt u niet geantwoord op de vragen die u hierover zijn gesteld. Ik heb dan ook een concrete vraag. Hoe kunt u garanderen dat de VRT ook in de toekomst aandacht zal hebben voor toeristisch informatieve en educatieve programma's?

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Mevrouw Cathy Coudyser (N-VA): Voorzitter, ik wil me graag bij deze actuele vraag aansluiten, vooral omdat er veel onduidelijkheid heerst. Ongetwijfeld kunnen al een aantal zaken worden verduidelijkt.

Volgens mij is de beslissing al in het najaar genomen. Vlaanderen Vakantieland wordt niet afgeschaft, maar krijgt een ander format. We moeten toegeven dat de VRT ook moet besparen. Het is goed dat de VRT binnen de eigen organisatie kijkt waar dat mogelijk is. Ik ben dan ook verheugd dat het programma niet wordt afgeschaft, maar een nieuwe invulling zal krijgen. Ik ben natuurlijk benieuwd naar die invulling. De VRT moet daar zelf voor zorgen. Dat is de autonomie van de omroep.

Vlaanderen Vakantieland is echter een programma dat eigenlijk onder een koepel valt. Toerisme Vlaanderen en de toeristische diensten van de provincies en van de kunststeden zijn daarbij betrokken. Het lijkt me dan ook goed dat in overleg met al die partners over dat format wordt nagedacht.

Minister, mijn eerste vraag is of er al duidelijkheid over het nieuwe format is. Verder vraag ik me af of de merknaam Vlaanderen Vakantieland al dan niet zal worden behouden. Dat lijkt me belangrijk. Dat is een goede merknaam. Iedereen kent het. In het licht van de besparingen zou het niet goed zijn nu een nieuwe naam te gebruiken waar voor de marketingmachine nog moet beginnen. Dat kost immers ook geld.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Voorzitter, ik houd niet van een beleid op radio of op televisie, zeker niet bij een openbare omroep, dat is gebaseerd op het principe 'Wiens brood men eet, diens woord men spreekt'.

Vlaanderen Vakantieland is een voorbeeld van een dergelijk programma. Er zijn er in het verleden nog geweest. Overheden, allicht Toerisme Vlaanderen en zeker de provincies, een aantal reisbureaus en commerciële actoren hebben dit programma gebruikt voor de sponsoring van het eigen aanbod. De kijker kan aan de legitimiteit van dat aanbod twijfelen. Daar mogen we ook wel eens kritisch over zijn.

Ik kan hier nog voorbeelden geven. In de zomer doen allerlei programma's onze steden aan. De stadsbesturen moeten 20.000, 30.000 of 50.000 euro op tafel leggen om het programma tot in hun stad te krijgen. Ik herinner me een famous programma over bier en brouwerijen. Er zijn toen erg veel incidenten geweest in de commissie Media. Er was immers een soort sponsoringsband die niet onder de noemer sponsoring viel. Er was daar geen duidelijkheid over. Ik wil dat hier aankaarten.

Dat wordt ook sterk verwoord in de reacties van de provinciale toeristische diensten. De administrateur-generaal van Toerisme Vlaanderen wil zelfs de regie van het nieuwe Vlaanderen Vakantieland voeren. Volgens mij is dat de rol van de openbare omroep en van niemand anders.

Als we dan toch om de programma's bekommerd zijn, wil ik erop wijzen, hoewel we ons terughoudend moeten opstellen, dat het gisteren 27 januari 2015 was, de 70e verjaardag van de bevrijding van Auschwitz. De VRT is de enige openbare omroep in West-Europa die daar, buiten de streaming, geen aandacht aan heeft besteed. Dat vind ik veel erger dan de discussie over Vlaanderen Vakantieland.

Minister, wat is uw houding ten aanzien van de invloed van al die actoren op de financiering van een programma als Vlaanderen Vakantieland?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Voorzitter, mevrouw Coudyser heeft terecht aangehaald dat de beslissing om Vlaanderen Vakantieland niet in zijn huidige vorm voort te zetten, al van het najaar dateert. De raad van bestuur van de VRT heeft die beslissing in het licht van het besparingsplan genomen. Ik zal de link met de besparingen meteen trachten te verduidelijken. Een bericht met de algemene context van het plan is op 9 oktober 2014 naar alle leden van de commissie Media gestuurd. Minstens een gedeelte van het Vlaams Parlement was geïnformeerd. De media-aandacht die nu in dit verband is ontstaan, verbaast me dan ook enigszins.

Het goede nieuws is in elk geval dat een toeristisch programma zal blijven voortbestaan. Dat programma zal wellicht naar de naam Vlaanderen Vakantieland luisteren, maar dat weet ik niet. In het voorjaar zullen de programma's worden uitgezonden in de vorm die we nu kennen. Naar aanleiding van de 25e verjaardag van Vlaanderen Vakantieland zullen in het najaar een aantal specials worden uitgezonden.

Het is wel degelijk de bedoeling dat er in 2016 een nieuw programma komt. Wat, hoe, met welke inhoud en welke invulling, mevrouw Coudyser, daarop kan ik niet vooruitlopen omdat men dat bij de VRT zelf nog niet weet. Ik denk dat uw suggestie met betrekking tot de naam zeker niet onterecht is. Maar er zal een vervolg komen op Vlaanderen Vakantieland, en zelfs in primetime op Eén. Men kan dus niet zeggen dat op dat ogenblik de VRT het cultureel toerisme, als ik het zo zeer breed mag noemen, niet juist onder de aandacht zou of zal brengen.

Voor diegenen die, vanuit de twee richtingen, in dezen kritiek uiten op de publiek-private samenwerking, wil ik herinneren aan het feit dat twee derde van de kosten van dit programma nog steeds gedragen worden door de openbare omroep en een derde door externe partners. De VRT zal nu, los van een goed inhoudelijk format, op zoek gaan naar nieuwe externe partners om een en ander opnieuw op de buis te krijgen in 2016. Het staat echter als een paal boven water dat met steden en gemeenten, maar zeker ook met Toerisme Vlaanderen en met Logeren in Vlaanderen, de nodige contacten gelegd worden en werden. Recent is er trouwens een overleg geweest. Ik maak mij dus sterk dat dit allemaal de goede richting uitgaat.

Sommigen hebben eraan herinnerd en ik wil het hier nog eens zeggen: ik ben, krachtens het Mediadecreet, niet bevoegd om zelf te programmeren op de VRT. Ik zou mijzelf dat ook ten stelligste afraden. Dat zou geen goede resultaten geven. In de beheersovereenkomst staat wel dat cultureel toerisme en culturele informatie aan bod moeten komen. Datzelfde geldt voor culinair toerisme, in de brede zin van het woord. Ik zal geen dranken of spijzen noemen. De VRT zal deze taak voortzetten.

De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Dank u voor uw antwoord, minister. Ik heb geen kritiek geleverd op een en ander, ook niet op de beslissing van de VRT. Het is ook voor mij duidelijk dat de kostprijs van dit programma te hoog lag. Mij is het, mijnheer Caron, vooral te doen om de return voor Vlaanderen, voor de logies en de horeca in Vlaanderen. Het is algemeen geweten en bewezen dat met dit programma het aantal boekingen in Vlaanderen stijgt.

U zegt dat er in het najaar een soort van Kampioenen-scenario voor Vlaanderen Vakantieland komt. Ik heb er alle hoop op – en uit uw antwoord blijkt dat ook – dat een en ander zal gebeuren in overleg met de toeristische actoren, de provincies, de logies en de hotels. Het stemt mij ook tevreden dat in de beheersovereenkomst met de VRT duidelijk wordt vermeld dat er aandacht moet zijn voor toeristisch-informatieve en toeristisch-educatieve programma's. We zullen een en ander beoordelen wanneer het programma een nieuwe invulling krijgt.

Mevrouw Cathy Coudyser (N-VA): Dank u wel, minister. Ik onthoud dat 2015 een overgangsjaar is, waarin men de lopende producties nog zal uitzenden tot mei-juni, en dat er daarna een sterrenprogramma komt, maar dat men vanaf 2016 naar een nieuwe invulling gaat. U hebt mij, uiteraard, geen duidelijkheid gegeven over dat format, maar ik wil erop aandringen dat u dit zeker in overleg met al die partners zou doen, zodat het voor hen duidelijk is of wordt. Ik dring er nog eens op aan om de merknaam Vlaanderen Vakantieland, die voor Vlaanderen zo waardevol is, te behouden. Het zou jammer zijn indien men daar een draai aan zou geven of iets zou veranderen. Dat staat in de markt, hoe dat format er ook uitziet. Dit is belangrijk wanneer men toeristisch Vlaanderen op de kaart zet, ook via de media.

De heer Bart Caron (Groen): Minister, in de missie van de VRT staat ook de functie educatie, en niet alleen cultuurtoerisme en cultuur. Ik pleit ook voor die benadering. Niet alleen in Vlaanderen Vakantieland, mijn voorbeeld van de Auschwitz-herdenking moge dat illustreren. Als het over Vlaanderen Vakantieland gaat, is dat voor mij een voorbeeld van een programma dat in een verkeerde richting zit. Niet vanwege de inhoud as such, maar vanwege de niet-gegarandeerde neutraliteit van de redactie van zo'n programma. Het mag niet de indruk wekken dat het een promopraatje is. Ik zeg niet dat het dat altijd is, maar het is vaak wel zo. Dat soort programma's moeten we in de toekomst echt vermijden. Als u verder bespaart op de VRT en zo diep snijdt, dan komt men daar natuurlijk toe. Mevrouw Lieten knikt. Mevrouw Lieten, ik heb dat ook in de vorige legislatuur aangeklaagd. Geen promopraatjes, degelijke televisie. Ook over vakantie, daar hebben Vlamingen ook recht op. Dat mag best het toerisme in eigen land steunen. Maar die neutraliteit moet echt gewaarborgd zijn.

De voorzitter: De heer Bajart heeft het woord.

De heer Lionel Bajart (Open Vld): Ik sluit me aan bij mevrouw Coudyser en de heer Caron. Kijken naar de toekomst lijkt me ook de juiste invalshoek, de juiste benadering voor die vraag. Ik vind dat de collega's die het nodig vinden te verwijzen naar het 'verdwijnen' van Vlaanderen Vakantieland, spijkers op laag water zoeken. De VRT moet besparen. Die oefening is gevraagd. Die oefening wordt ook verwacht, ook van heel de Vlaamse overheid. Nu wordt gesteld dat het onnodig zou zijn om die besparing te doen. Ik meen dat het maken van die oefening altijd aan te moedigen is, zelfs in een periode zonder budgettaire krapte.

Minister, ik las in de pers dat Toerisme Vlaanderen zou worden betrokken of betrokken is. Ik versta dat men hen heeft bezocht. Op mijn vraag is al deels geantwoord. Worden zij daarbij betrokken? Is dat al gebeurd?

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Mevrouw Katia Segers (sp.a): Voorzitter, uiteraard begrijp ik dat de toeristische sector op zijn achterste poten staat. De investeringen van de sector in Vlaanderen Vakantieland lonen immers. Het programma heeft een belangrijk hefboomeffect voor de hele toeristische sector.

Het punt is natuurlijk echter dat de VRT er nooit voor heeft gekozen om de pijnlijke besparingsoefening te doen die de Vlaamse Regering haar oplegt. De VRT moet op al haar domeinen, op al haar opdrachten en programma's besparen, en dat als gevolg van een beslissing van de Vlaamse Regering. Ik hoop dus vooral dat de discussie die losbarst over Vlaanderen Vakantieland, vooral aantoonde voor wie dat nog niet beseft hoe belangrijk de VRT op alle terreinen is. Ook Villa Politica zal bijvoorbeeld moeten downsizen. Actuele vragen daarover zullen er waarschijnlijk niet worden gesteld, maar wees gerust dat er in de wandelgangen flink zal worden gemopperd. Als morgen zal worden geschrapt in het cultuuraanbod, dan zal de culturele wereld ook terecht op haar achterste poten staan, want ook daar speelt de VRT een belangrijke rol. Trouwens, Vlaanderen Vakantieland telde voor een groot stuk mee in de cijfers voor cultuurprogramma's. Minister, hoe zal de VRT haar aandeel qua cultuurprogramma's kunnen blijven garanderen?

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken (CD&V): Minister, u had het over het persbericht dat in oktober werd verstuurd over het afschaffen van Vlaanderen Vakantieland, en stelde dat we niet verbaasd moeten zijn. De VRT heeft ook een persbericht verstuurd dat Fans of Flanders zou worden afgeschaft. Dat is uiteindelijk niet gebeurd.

In diezelfde periode oktober-november hebben we gelijkaardige vragen gesteld in de commissie Toerisme en daar heeft uw collega Weyts toen gezegd dat het een kostendekkend programma is en dat hij er ook voor zou willen pleiten om het in stand te houden. Samen met de collega's die hier het woord hebben gevoerd, denk ik dat we dat effectief moeten doen. Behoud de naam. Ook mevrouw Coudyser heeft het al gezegd: het is een sterke merknaam. Ik meen dat het programma ook kostenbesparend en goedkoper kan worden gemaakt. Ik heb een schriftelijke vraag ingediend om gedetailleerd te weten wat het programma kost. Ik kijk vooral uit naar het antwoord daarop. Volgens mij is het kostendekkend en kan men met minder zelfs meer maken. Uiteindelijk is het een van de taken van de VRT om zo'n programma te maken, naast sport, cultuur en andere dingen.

Mijnheer Caron, ik deel uw mening niet. Uiteindelijk is het immers een soort TripAdvisor die in beeld wordt gebracht. Er wordt ook promotie gemaakt voor cultuurtoerisme, voor Beaufort en andere zaken. Uiteindelijk komen hotels niet aan bod. Die buitenlandprogramma's trekken de kijkcijfers mee omhoog en zijn uiteindelijk ook een voordeel voor de Vlaamse cultuurtoerismebestemming en de lokale economie. Kortom, minister, Vlaanderen is een vakantieland, en graag nog even polsen bij de VRT om de naam te behouden. Inhoudelijk kan er misschien iets worden veranderd, maar niet afgeschaft.

Minister Sven Gatz: Aan de heer Verstreken en aan de heer Caron in het bijzonder wil ik zeggen dat de VRT zeker de oefening zal aanvaarden in onder meer de driehoek kostenefficiëntie, neutraliteit en kwaliteit. Dat is wel degelijk de bedoeling.

Mijnheer Bajart, het overleg met de stakeholders, met Toerisme Vlaanderen in het bijzonder, maar ook met Logeren in Vlaanderen en de steden en gemeenten is inderdaad gebeurd en zal nog verder gebeuren.

Mevrouw Segers, we moeten niet te pas en te onpas Cassandra willen spelen. Daarmee bedoel ik: soms stoppen dingen, en dan heeft dat meestal tot gevolg dat er iets nieuws ontstaat. Hier is dat zelfs niet het geval, want er is een soort continuïteit, tot genoegen van minister Weyts en mezelf. We moeten niet altijd denken dat dingen niet kunnen worden voortgezet. Ik heb gezegd dat er ook elementen van verbetering in zullen zitten. Als we het programma onder die naam – de VRT kijkt en luistert mee en zal dat zeker hebben gehoord – op primetime kunnen uitzenden, dan is dat zeker ook een goede zaak, en zelfs een vooruitgang.

Mevrouw Segers, u hebt het culturele luik aangehaald. Er zijn ook vragen of ongenoegens of emoties over Cobra. De VRT bekijkt nu hoe ze Cobra digitaal kan voortzetten naast het webplatform op zichzelf dat op een bepaald moment zal stoppen. Ze heeft ook al duidelijk aangekondigd dat de culturele programmatie die nu op Cobra is te zien, zal kunnen landen in Canvas. Laten we dus eerst in alle rust bekijken hoe de VRT zich van haar decretale rol kwijt in het kader van de beheersovereenkomst. Ze doet dat, vooraleer allerlei onheilstijdingen over dit parlement uit te roepen. Als ik ongelijk heb, zal de waarheid me achterhalen, in het andere geval zal dat voor u gelden.

De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Mijnheer Bajart, ik heb absoluut geen negatieve invulling gegeven aan mijn actuele vraag. Het was gewoon een informatieve vraag.

Mevrouw Segers, ik ken wel andere VRT-programma's die mogen verdwijnen. Een aantal andere mensen die ik hier hoor, willen een andere invulling geven aan dat programma. Voor mij gaat het erom toeristisch Vlaanderen op de kaart te zetten en in beeld te brengen, met een snuifje cultuur, maar zeker ook met een return voor de vele hotels, B&B's en de vele mooie streken in Vlaanderen.

Wat de merknaam betreft, mevrouw Coudyser, ik kan u perfect volgen dat men een merk van 25 jaar oud niet zomaar overboord gooit. We zien wel wat de toekomst brengt.

Mevrouw Cathy Coudyser (N-VA): Ik kijk uit naar een vernieuwd en verbeterd format van Vlaanderen Vakantieland in 2016, onder deze goede merknaam, met alle kwaliteiten die dat moet hebben om Vlaanderen met onze grote meesters, onze gastronomie, onze vele wandel- en fietspaden, de kust, de kunststeden en de Vlaamse regio's in de kijker te zetten. (*Applaus bij de N-VA*)

De heer Bart Caron (Groen): Ik verdraag best wel aandacht voor toerisme op de VRT, minister, met plezier, maar niet in de zin van publireportages. Daar moet grondig over worden nagedacht. Ik ben niet in slecht gezelschap. Ook gewaardeerde ex-collega's als de heren Decaluwe, Tommelein en De Coene delen hetzelfde standpunt. Ik zou zelfs denken dat huidig collega Vandaele dat ook nog heeft gezegd, alhoewel ik daar niet helemaal zeker van ben.

Minister, we mogen eens nadenken over de diverse vormen van toerisme, ook over aspecten van duurzaam toerisme. Het verhaal over publi-achtige programma's en de financiering van programma's op de openbare omroep moet een aandachtspunt zijn in de nieuwe beheersovereenkomst met de VRT.

Minister, u begon over Cobra. De helft van de Klara-opnames worden vanaf dit jaar geschrapt.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Marc Hendrickx aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over noodhulp naar aanleiding van de overstromingen in Malawi en Mozambique

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx (N-VA): Minister-president, een tiental dagen geleden werden onze partnerlanden Malawi en Mozambique getroffen door zware overstromingen, met honderden doden tot gevolg, honderdduizenden daklozen en heel veel schade aan de publieke infrastructuur. Dat was niet voor de eerste keer. De vorige keer was in 2013, amper twee jaar geleden.

In 2010 heb ik hier al eens geopperd of we misschien aan de slag konden in onze partnerlanden met de toen in ontwikkeling zijnde tool van de Vlaamse Milieumaatschappij, namelijk de overstromingsvoorspellers. Daarop is toen geen afdoende antwoord gekomen, maar ik heb er natuurlijk aan teruggedacht toen ik die berichten las in de pers.

Minister, welke mogelijke maatregelen denkt de Vlaamse Regering te nemen als hulp aan die problematiek in onze partnerlanden?

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Mijnheer Hendrickx, u benadrukt terecht dat het gaat om een zware catastrofe, om een enorme humanitaire ramp met tientallen doden in Malawi, maar ook in Mozambique. Er zijn enorm veel ontheemden, honderdduizenden mensen zijn hun huis kwijt. Er is een verschrikkelijk grote materiële schade aan akkers, aan huizen, aan infrastructuur.

Dit zijn toevallig twee partnerlanden van ons. We hebben er een heel bijzonder band mee. In Vlaanderen zorgen we al een tijdje structureel voor een noodfonds voor Malawi. We hebben zelf mee de duw gegeven aan de oprichting van een fonds, het Malawi Emergency Humanitarian Response Fund. We hebben er ook andere landen bij gekregen. We dragen er structureel aan bij. De laatste jaren, van 2012 tot 2014 hebben we er samen 850.000 euro aan bijgedragen. Het fonds kan onmiddellijk optreden wanneer zich zulke rampen, zulke catastrofes voordoen. Dat is nu ook gebeurd.

Ik heb ook beslist om zowel in Malawi als in Mozambique noodhulp te verlenen. Het dossier dat Malawi betreft, de eerste ramp, is al een tijdje bij de Inspectie van Financiën (IF). Ook het tweede dossier is bij de IF. De inspecteur is ziek, ik heb nog geen toelating om de besluiten te ondertekenen. Zodra de adviezen van de IF er zijn en positief zijn, zal ik de besluiten ondertekenen.

Wat uw suggestie betreft: ik heb dat nog niet kunnen opnemen met de collega, maar het is een goede suggestie om te bekijken of we eventueel structureel mee kunnen bijdragen aan het voorkomen. Men vertelt me wel dat het heel onvoorspelbaar is, dat er extreme droogte is en dat het overstromingen zijn die massaal optreden. Ze hebben natuurlijk ook te maken met andere omstandigheden. Maar we zullen het nakijken. Nu is het belangrijk dat er in eerste instantie noodhulp komt.

De heer Marc Hendrickx (N-VA): Minister-president, het verheugt me uiteraard dat er noodhulp zal worden toegekend. Ik hoop ook dat de inspecteur van Financiën niet terminaal ziek is, maar vrij snel terugkeert om zijn handtekening te plaatsen.

Ik hoop natuurlijk ook dat de hulp snel ter plaatste komt, want ook de weginfrastructuur blijkt te zijn aangetast. Er is nood aan medicijnen, aan voedsel en aan drinkwater. Ik hoop echt dat de hulp snel ter plaatse komt, want het is een echte ramp daar. Dat blijkt toch uit de artikels die ik erover lees.

De voorzitter: Mevrouw Soens heeft het woord.

Mevrouw Tine Soens (sp.a): Voorzitter, minister-president, ik zou me willen aansluiten bij de vraagsteller. Het is belangrijk dat we de expertise die we in Vlaanderen hebben, ook inzetten in het buitenland. Ik denk daarbij ook aan onderwijs.

De overstromingsvoorspellers van de VMM konden, als ik me niet vergis, niet worden ingezet omdat de Britse software niet mocht worden gecommercialiseerd. Is dat veranderd? Werd daarover overleg gepleegd om ze eventueel toch te kunnen inzetten?

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes (CD&V): Voorzitter, minister-president, ik ben blij met de initiatieven die u neemt. Hopelijk zal de vertraging snel weggewerkt worden. De situatie is zo dat er ook oogsten mislukt zijn, dat er voedselvoorraden zijn weggespoeld en dat er cholera dreigt.

Juist in onze twee partnerlanden focussen wij op voedselveiligheid en medische zorgen. Als we de noden bekijken, is de nood dus net het hoogst in de domeinen waarop Vlaanderen reeds samenwerkt.

Het is zoals de heer Hendrickx zegt. We zijn dan wel Nederland niet, maar we hebben toch ook heel wat ervaringen met dijken en met waterwerken. We moeten misschien eens bekijken of we onze expertise kunnen delen met onze partnerlanden ginder. Een structurele aanpak tegen overstromingen is natuurlijk altijd beter, het is beter om te voorkomen. Een cycloon zoals Bansi, die nu heeft toegeslagen, is niet voorspelbaar, maar preventief kunnen we zeker structureel ingrijpen.

Minister-president Geert Bourgeois: Mevrouw Soens, ik zal dat nakijken. Hetzelfde geldt natuurlijk ook een beetje als antwoord op de vraag van de heer Kennes. Ik zal het nakijken, ik zal bekijken of we de expertise kunnen inzetten.

Het toeval wil dat ik in Davos een heel goed gesprek had met Helen Clark, het hoofd van United Nations Development Programme (UNDP). We hebben het ook daarover gehad. De noodhulp die we zullen storten – ik heb haar dat aangekondigd – gaat naar een VN-fonds of althans een fonds dat ter plekke administratief begeleid wordt door de Verenigde Naties. Ze heeft gevraagd of we kunnen bekijken of we structureel kunnen samenwerken met expertise, kennis en kunde. We zullen dat doen. Er zijn blijkbaar obstakels geweest, maar dit moet ook worden opgenomen in operaties, in samenwerkingsverbanden, dat weet u, mijnheer Kennes en mijnheer Hendrickx. We zullen dat zeker opnemen, we hebben daarover een vorige keer al gesproken.

De heer Marc Hendrickx (N-VA): Ik heb er alle vertrouwen in dat we snel een antwoord zullen krijgen op de mogelijke inzet van overstromingsvoorspellers. Ik zie dat samen met enkele collega's tegemoet.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Jan Bertels aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over benoemingen in de bankensector

ACTUELE VRAAG van Wouter Vanbesien aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de benoeming van een kabinetschef in de raad van bestuur van KBC

De voorzitter: De heer Bertels heeft het woord.

De heer Jan Bertels (sp.a): Voorzitter, minister-president, in 2007-2008 hebben we de bankencrisis gehad, gevolgd door de financiële crisis, gevolgd door een economische crisis. Toen zijn er veel werkzaamheden geweest in diverse parlementen, zijn er dure eden gezworen, straffe verklaringen afgelegd, allerlei principes uitgewerkt inzake deugdelijk bestuur en corporate governance, en zijn er mentaliteitswijzigingen gevraagd in de financiële sector en in de raden van bestuur.

Wat zien we nu? Na de parlementaire werkzaamheden in de gemengde bankencommissie en daarna de Dexia-commissie, kwam er hier aanbeveling 36, waarin letterlijk staat dat er een onverenigbaarheid zou moeten zijn tussen een mandaat in de raad van bestuur van een bank en een politiek mandaat. In dit eigenste Vlaams Parlement is er dan een resolutie goedgekeurd waarin ook aanbevelingen staan. We hebben dan in 2014 een Bankenwet gekregen.

Minister-president, waarom negeert uw regering al die werkzaamheden en terechte bekommernissen van de verschillende parlementen? Waarom neemt u dat werk niet meer serieus? Gaat u ervan uit dat de regelgeving die ter zake geldt, is gevolgd en gerespecteerd?

De voorzitter: De heer Vanbesien heeft het woord.

De heer Wouter Vanbesien (Groen): Minister-president, we hebben hier de voorbije maanden heel wat discussies gehad over de begroting. Onze benadering is heel verschillend. U stuurt de factuur door naar de gezinnen en u voorziet in veel te weinig investeringen. Wij willen wel investeren, onder meer door een tax shift te realiseren. Maar goed, dat is een ander debat.

Waar we het wel over eens zijn en wat de uitgangspositie is, is dat Vlaanderen, net zoals de andere overheden in ons land, krap bij kas zit. We zitten met een budgettaire probleem dat we moeten oplossen. De oorzaak daarvan – en dat wordt te weinig mee in het vizier genomen en zo benoemd – is terug te brengen naar 2007-2008. De bankencrisis is ontstaan door het feit dat banken veel te veel risico hebben genomen. We kwamen in een soort casinokapitalisme terecht met heel wat intransparantie en belangenvermenging. We waren het er allemaal over eens dat dit nooit meer mocht, nooit meer een bankencrisis, nooit meer de overheden zo in de penarie duwen omdat banken moeten worden gered en omdat er een economische crisis op volgt.

Er is een advies, een commissierapport, goedgekeurd in het federale parlement dat zeer helder en duidelijk nominaal zegt in artikel 36: "Een kabinetsmedewerker gaan we niet meer in de raad van bestuur zetten van een systeembank." Een heel helder en duidelijk advies, maar wat doet de Vlaamse Regering? U doet exact het tegenovergestelde en benoemt de kabinetschef van minister Muyters in de raad van bestuur van KBC. Toon u als een verantwoord leider, neem die adviezen au sérieux en trek die benoeming terug. Neem iemand die wel volgens de adviezen kan, namelijk een onafhankelijk iemand die niet in een situatie van belangenvermenging kan terechtkomen.

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Voorzitter, mijnheer Vanbesien, het verwondert me dat u het begrotingsdebat wilt heropenen naar aanleiding van deze casus. We hebben toen duidelijk aangetoond dat het Groen is dat de gezinnen wil belasten en miljarden nieuwe belastingen wil heffen. Ik ben altijd bereid om dat debat opnieuw te voeren, maar het is niet het voorwerp van deze vraag. Die gaat over de voordracht tot benoeming van een KBC-bestuurder.

Mijnheer Bertels, in uw schriftelijke voorbereiding die mij is bezorgd, verwijst u alleen naar de Vlaamse resolutie. Nu haalt u die niet meer aan. Wat u mij bezorgd had, klopt natuurlijk niet. Daar staat in de Vlaamse resolutie geen woord over. Ik heb dat onderzocht en het klopt helemaal niet. Ik verwijs naar de resolutie van de heer Van Rompuy en consoorten.

U verwijst nu naar aanbeveling 36 van de Dexiacommissie net zoals de heer Vanbesien. Aanbeveling 36 zegt inderdaad dat er geen kabinetsmedewerkers of ambtenaren vanaf niveau A3 zouden mogen worden benoemd tot bestuurder van systeembanken. Alleen, mijnheer Bertels, mijnheer Vanbesien, vergeet u dat u dat niet omgezet hebt in wetgeving.

Na die aanbeveling is er een Bankenwet gekomen. Die werd gesteund door sp.a, niet geamendeerd door sp.a, zelfs niet door Groen. U hebt er met geen woord over gerept tijdens de bespreking. Dat punt is weggefallen omdat men het blijkbaar niet meer essentieel vond.

Er zijn andere criteria gekomen in de Bankenwet die zeer duidelijk zijn. Artikel 60 van de Bankenwet zegt dat bestuurders moeten voldoen aan professionele betrouwbaarheid en passende deskundigheid. De opdracht om dat te controleren is voor sommige banken toevertrouwd aan de Nationale Bank, voor andere – zoals de KBC – aan de Europese Centrale Bank. Deze laatste zal ook deze kandidaatstelling moeten beoordelen. De Nationale Bank heeft een circulaire gemaakt om de criteria te verduidelijken, en om standaarden te bepalen. U kent die circulaire, ze is heel duidelijk. Ze gaat over de 'fit and proper' test. Daarmee wordt de deskundigheid en integriteit van de personen die worden voorgedragen, onder de loep genomen. Er komt een heel onderzoek naar de kandidaten en ten slotte oordeelt de Europese Centrale Bank. Met andere woorden, een kandidaat moet een soort examen afleggen.

Ik heb van u niet gehoord dat u de persoon die wij voorgedragen hebben niet als deskundig zou beschouwen. Het is een doctor in de economie, hij heeft een Master of Science van de London School of Economics. Die man is wat mij betreft, maar dat zal de Europese Centrale Bank moeten beoordelen, van een grote integriteit, het is zelfs een onthecht man. Zijn kandidaatstelling zal worden beoordeeld volgens de criteria die u met sp.a hebt vastgelegd in de Bankenwet en die geëxpliciteerd zijn in de circulaire. Tijdens de parlementaire voorbereiding van de Bankenwet is daar met geen woord over gerept. Die aanbeveling 36 is weggefallen.

De heer Jan Bertels (sp.a): Minister-president, ik heb het heel bewust niet willen spelen op de man maar op de bal. Ik wou het systeem aanklagen. Ik denk dat de geest van de verschillende aanbevelingen anders was. Mijn vraag over de regelgeving had expliciet betrekking op artikel 60 van de Bankenwet. Hebt u de Nationale Bank en de Europese Centrale Bank vooraf geïnformeerd over de voordracht? Wat is het resultaat van de 'fit and proper' test die moet gebeuren vooraleer de betrokkene kan worden aangesteld? Daarover blijven wij in het ongewisse. Het zou leuk zijn om te weten of dat goed is, los van de persoon in kwestie, want ik ga geen oordeel vellen over zijn kwaliteiten. Ik vind het een beetje kort door de bocht om te beweren dat er geen probleem is, dat de wet

toch niet goedgekeurd is en dat u de aanbevelingen die de parlementairen hebben gedaan naast u neerlegt.

De heer Wouter Vanbesien (Groen): U zegt eigenlijk: "Die Koen Algoed, dat is eigenlijk wel een slimme". Ik betwist dat niet, dat hij 'een slimme' is, maar in artikel 36 van het rapport, dat mee is goedgekeurd door de N-VA, staat niet "een kabinetsmedewerker mag niet in de raad van bestuur van een systeembank zitten tenzij het een slimme is". Dat staat daar niet bij.

Het gaat niet om de persoon, het gaat niet om zijn capaciteiten. Het gaat erom dat hij in een positie van belangenvermenging kan terechtkomen. Hij zal niet alleen Vlaanderen maar ook de belangen van de Vlaamse minister en van de partij van die minister moeten in het oog houden. We kampen in België en Vlaanderen al heel lang met dat probleem. Blijkbaar vindt u dat advies niet belangrijk, blijkbaar wilt u alleen de wettelijkheid bespreken en niet de moraliteit.

Vandaar mijn bijkomende vraag aan de N-VA: hoe voelt u zich om niet alleen de partijken van de traditionele partijen over te nemen, maar nu ook de argumenten? Hoe voelt u zich nu u die oude politieke cultuur omarmt en definitief in het gild van de traditionele partijen stapt?

Minister-president Geert Bourgeois: Voorzitter, ik stel vast dat de collega's de wet negeren. Zij verwijzen naar een aanbeveling. Die aanbeveling is omgezet in een wet. Daar hebt u met z'n allen aan meegewerkt. Die speciale aanbeveling is weggevallen en vervangen door zeer duidelijke criteria in de wet. U moet dat niet proberen weg te lachen, mijnheer Vanbesien. Het is de wet zoals die door het parlement is goedgekeurd en waarbij men criteria heeft bepaald om te zorgen dat het gaat om betrouwbare mensen, om deskundige mensen.

'Fit and proper' is inderdaad een test die die mensen moeten doorstaan, mijnheer Bertels. Die kandidaatstelling is voorgedragen door de Nationale Bank. Het onderzoek loopt. Die man is nog niet benoemd. Zijn papieren en zijn kandidaatstelling worden onderzocht.

Mijnheer Vanbesien, u zegt dat u niet op de man speelt, maar u zegt in één adem dat u mij vraagt of het wel logisch is dat we iemand aanduiden die de belangen van mijn partij moet verdedigen. Dan gaat u wel een stap te ver. Ik daag u uit om aan te tonen dat het hier gaat om iemand die lid is van mijn partij. Ik daag u uit. Als u op de persoon speelt, moet u met feiten komen. Dat is een kabinetschef die zeer deskundig is. Ik daag u uit om waar te maken wat u zegt. Ik weet één ding: die man is geen lid van mijn partij. Hij is zeer deskundig. Ik heb zijn kwaliteiten geroemd en wat mij betreft, is hij ook heel integer.

Collega's, ik wil erop wijzen dat in de resolutie van het Vlaams Parlement is gezegd – en daarom haalt u ze ook niet aan, mijnheer Bertels – dat er meer transparantie moet zijn, dat er meer informatie moet zijn, dat de overheid nauwer moet toekijken opdat een aantal zaken niet meer zouden gebeuren. De overheid mag haar ogen niet meer sluiten, er zijn een aantal zaken gebeurd die nooit meer mogen gebeuren. Ze moet deskundige bestuurders aanduiden, bestuurders die 'fit and proper' zijn. Ik zou die voordracht niet hebben gesteund als ik niet dacht dat die man beantwoordt aan die criteria 'fit and proper'. We gaan er geen eindoordeel over vellen. Dit zal de Europese Centrale Bank doen. *(Applaus bij de N-VA)*

De heer Jan Bertels (sp.a): Minister-president, ik ga niet meedoen aan het spelletje 'op-de-man-spelen' tussen u en de heer Vanbesien.

Er zijn nieuwe normen en waarden geïnstalleerd en we moeten leren uit de fouten van het verleden. Laat ons er ook uit leren.

Ik heb heel straffe en stoere verklaringen gehoord van uw fractieleider tijdens het debat: "Een politicus hoort niet thuis in een raad van bestuur van een bank." Ik merk nu dat het gewoon vergeten wordt. (*Applaus bij sp.a*)

De heer Wouter Vanbesien (Groen): Ik wil graag aantonen, als dat uw vraag is, dat de heer Algoed kabinetschef is bij minister Muyters. Daar gaat het natuurlijk over: dat hij in die functie ook een loyaliteit heeft aan politiek verantwoordelijke minister Muyters.

Ik ben begonnen met te verwijzen naar het begrotingsdebat, want daar gaat het over. U vraagt aan de Vlaamse gezinnen om mee te betalen voor alle rotzooi die er in slipstream van de bankencrisis is gekomen. U hebt nu de verantwoordelijkheid om die Vlaming in de ogen te kijken en te zeggen: "Ik heb er alles aan gedaan om ervoor te zorgen dat het niet meer opnieuw zou kunnen. Ik ga de adviezen die we zelf hebben goedgekeurd, ook volgen." Dat doet u niet en dat vind ik spijtig. (*Applaus bij Groen en sp.a*)

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Mathias De Clercq aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over een Vlaams experiment met zelfrijdende auto's

De voorzitter: De heer De Clercq heeft het woord.

De heer Mathias De Clercq (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, eind vorige week heeft de Nederlandse regering ingestemd met een aangepast regelgevend kader zodat het mogelijk wordt om grootschalige testen te doen met niet alleen zelfrijdende wagens maar bijvoorbeeld ook zelfrijdende vrachtwagens. Het kabinet-Rutte wil daarmee een voortrekker zijn in de ontwikkeling van zelfrijdende wagens. Ik vind het toch wel een sterk statement.

Minister, ik denk dat er ook voor Vlaanderen kansen zijn. Vlaanderen heeft alle troeven: topkennisinstellingen, toptechnologiebedrijven enzovoort. Minister, u bent in Vlaanderen bevoegd voor de mobiliteit. Minister-president Bourgeois heeft in Davos krachtige woorden gesproken en gezegd dat ons land en de regio's voortrekker moeten zijn in de ontwikkeling van nieuwe technologieën.

Federaal moet er een wetswijziging zijn, minister, maar het is belangrijk dat we onze ambitie tonen vanuit Vlaanderen. Samen met minister Galant moet u een statement maken, de koppen bijeensteken om een target en een timing te bepalen. Minister, wilt u het overleg met uw collega intensifiëren, om snel en krachtadig vooruitgang te boeken in dit dossier, met enorme mogelijkheden op het vlak van verkeersveiligheid, luchtkwaliteit, beter ruimtegebruik en dergelijke op Vlaams grondgebied?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Het is een hype, de discussie over wat men in het Engels de 'driverless cars' noemt. Voor alle duidelijkheid: de 'driverless cars' hebben nog altijd een 'driver'. Bij alle proefprojecten zit er nog altijd iemand achter het stuur, vanuit veiligheidsoogpunt, maar ook omdat de regelgeving dat nog altijd verplicht maakt, zelfs in het geval van automatisch rijdende wagens. Er is de Conventie van Wenen die een en ander oplegt. Daarnaast is er de federale regelgeving. Artikel 8.3, paragraaf 2, uit de wegcode stelt dat "de bestuurder te allen tijde zijn voertuig en zijn dieren in de hand moet hebben". Ik citeer letterlijk. Dat heb ik besproken met minister Galant. Er wordt juridisch bekeken hoe men op federaal niveau die regelgeving kan wijzigen.

Dat ontslaat ons niet van enige ambitie. We houden rekening met de realiteit en die is dat we in Vlaanderen geen dominante technologische speler of autoconstructeur hebben die het voortouw neemt. Wat kunnen we wel doen? Eén, leren op het vlak van infrastructurele aanpassingen. Twee, het kan gaan over toepassingen in dat ruimere kader, camera's bijvoorbeeld. We hebben heel wat industriële en technologische spelers in Vlaanderen die op dat vlak input en kennis zouden kunnen leveren en ook commerciële toepassingen zouden kunnen ontwikkelen.

In dat opzicht participeren wij in een Europees project: Cooperative Intelligent Transport Systems (CITS). We participeren in de Amsterdamgroep, onder leiding van Nederland. Net nog heb ik met de Nederlanders bovendien een nieuw project besproken, dat we zouden lanceren in opvolging van het corridorproject zoals het nu bestaat tussen Rotterdam, Frankfurt en Wenen. De bedoeling is altijd te werken op twee fronten: de communicatie van voertuig naar voertuig en de communicatie van voertuig naar infrastructuur.

Ook tracht ik de laatste hand te leggen aan een concreet project, waarbij we in eerste instantie niet op de openbare weg, maar in een gesloten circuit werken, zodat we vrij zijn van al te veel regelgevende beperkingen. Zo trachten we ook een proefproject op poten te zetten, waarbij het ook in Vlaanderen niet altijd eenvoudig is om verschillende partners op één lijn te krijgen, maar ik hoop toch eind februari een besluit te kunnen aankondigen.

De heer Mathias De Clercq (Open Vld): Minister, ik dank u voor uw antwoord. We moeten vanuit Vlaanderen initiatief nemen en ambitie uitstralen. We hebben alles aanwezig. De meerderheid heeft ook een resolutie ingediend om effectief snel werk te maken van die wetswijziging op federaal vlak, maar ondertussen alles in het werk te stellen om proefprojecten op te starten op Vlaams grondgebied. We hebben een achterstand ten aanzien van Nederland en het Verenigd Koninkrijk. We hebben in Vlaanderen de tools, de trots en de fierheid om er voorbij te kunnen gaan. Ik roep u op om er snel werk van te maken, als we niet achterop willen lopen met Vlaanderen, maar juist voorop. Dat is onze ambitie en dat moet onze gezamenlijke ambitie blijven.

De voorzitter: Mevrouw De Ridder heeft het woord.

Mevrouw Annick De Ridder (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, dit debat is erg belangrijk. Er is al verwezen naar de meerderheidsresolutie waarin we het ministeriële initiatief om werk te maken van het proefproject toejuichen en steunen.

Ik heb een bijkomende vraag. Tot op heden zijn we niet volledig bevoegd over de zaak. Het debat gaat vooral over innovatie. Om met Vlaanderen vooruit te gaan, wil ik u suggereren om met minister Muyters te bekijken hoe we dit dossier transversaal kunnen aanpakken. Het dossier overstijgt immers het beleidsdomein mobiliteit.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Peter Van Rompuy (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, inzake de zelfrijdende auto is er geen enkele regio die zo veel te winnen heeft als de onze. We worden geteisterd door fileleed. We hebben veel te weinig parkeerplaatsen, en zelfrijdende auto's hebben die niet nodig. Veel senioren kunnen niet meer rijden, en ze vinden dat hun zelfstandigheid is aangetast. Zij zouden massaal kiezen voor de zelfrijdende auto.

En het laatste is minder om te lachen: we hebben een belangrijke doelstelling om het aantal verkeersslachtoffers te verminderen, en de zelfrijdende auto zou

daaraan een grote bijdrage kunnen leveren. De zelfrijdende auto's zouden ervoor kunnen zorgen dat we van onze zwakstes sterktes maken. We mogen die kans niet laten liggen. Het belangrijkste is de politieke wil om vooruit te gaan.

Ik heb u duidelijk gehoord: u hebt al heel wat initiatieven genomen sinds de laatste keer dat we het daarover hebben gehad. Hier is er een resolutie aangenomen, en dat is ook in het federale parlement gebeurd. Er zijn dus een aantal puzzelstukjes aan het samenvallen, zodat we er vaart achter kunnen zetten. Ik kijk uit naar uw voorstel, eind februari, maar het hangt af van onze politieke wil of we doorzetten.

De voorzitter: De heer Vandenbroucke heeft het woord.

De heer Joris Vandenbroucke (sp.a): Voorzitter, minister, collega's, ik ben erg blij dat jullie even enthousiast zijn als ik over de mogelijkheden die deze technologie voor onze regio met haar grote mobiliteitsproblemen heeft.

Minister, u hebt onlangs in een antwoord op mijn schriftelijke vraag een interessant element vermeld: specialisten zouden "shuttle services and public transport" als de beste en snelst implementeerbare keuzemogelijkheden zien voor die technologie. Het betreft dus groepsvervoer, en niet wagens voor privévervoer. Niet toevallig hebt u enkele maanden geleden aangekondigd dat u contact zou opnemen met De Lijn om na te gaan of de maatschappij een rol zou kunnen opnemen in het proefproject. U zei net dat u eind februari met nieuws zult uitpakken over een proefproject in een gesloten circuit. Is het dat project dat u met De Lijn wilt opzetten?

Minister Ben Weyts: Onze ambitie is niet het individuele rijcomfort van de individuele bestuurder te verhogen – voor sommigen speelt dat wel –, maar om verkeersstromen te kunnen reguleren, zodat er meer verkeersveiligheid komt en er zich minder filevorming voordoet. In dat perspectief werk ik samen met De Lijn en andere partners, want daaraan wil ik gestalte geven. Dat gebeurt op een gesloten circuit, zodat we niet al te veel worden gehinderd door wettelijke beperkingen. In elk geval denk ik dat we niet moeten wachten op wijzigingen van de wetgeving op het federale of andere niveaus.

De heer Mathias De Clercq (Open Vld): Ik vind het erg belangrijk dat Vlaanderen die ambitie heeft. Ik hoop dat u snel met federaal minister Galant aan tafel gaat zitten en samen een plan uittekent met doelstellingen en een timing. We moeten de achterstand ten opzichte van Nederland en andere landen ombuigen in een voorsprong. Want Vlaanderen heeft alle troeven in handen om dat te doen. Ik zou willen eindigen met 'Plus est en nous in Vlaanderen'. (*Applaus bij Open Vld*)

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Katrien Schryvers, Lorin Parys, Martine Taelman, Freya Van den Bossche en Elke Van den Brandt betreffende de erkenning van de slachtoffers en overlevende van de gedwongen adopties in Vlaanderen

– 220 (2014-2015) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, vanmiddag heeft mevrouw Katrien Schryvers bij motie van orde een voorstel tot spoedbehandeling gedaan van het voorstel van resolutie van Katrien Schryvers, Lorin Parys, Martine Taelman, Freya Van den Bossche en Elke Van den Brandt betreffende de erkenning van de slachtoffers en overlevende van de gedwongen adopties in Vlaanderen.

Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Mevrouw Katrien Schryvers (CD&V): Wij hebben dit voorstel rechtstreeks in de plenaire vergadering ingediend en vragen de behandeling bij hoogdringendheid. Ik zal uitleggen waarom.

In de commissie Welzijn worden hoorzittingen gehouden over de problematiek van de gedwongen adopties. Deze voormiddag heeft een derde hoorzitting plaatsgevonden. Daarmee hebben we onze hoorzittingen voorlopig afgesloten.

Wij zouden het expertenpanel dat intussen door minister Vandeuren is aangesteld en zijn werkzaamheden vorige week heeft aangevat, heel graag een aantal bijkomende opdrachten geven. Ik zal daar straks inhoudelijk verder op ingaan.

Dit expertenpanel plant zijn werkzaamheden af te ronden tegen 2 april. Dat is ook wat wij wensen, zodat we na het paasreces verdere besprekingen kunnen houden. Wanneer wij de gewone weg zouden volgen – indiening, toewijzing aan commissie –, terwijl we nog met de beleidsnota bezig zijn enzovoort, zouden we niet tijdig duidelijkheid kunnen bieden aan dat expertenpanel. Wij vragen dan ook of wij vandaag, na het afsluiten in de commissie, vanuit dit parlement een aantal bijkomende vragen kunnen stellen aan het expertenpanel via de regering.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

Is het parlement het eens met dat voorstel tot spoedbehandeling? *(Instemming)*

Dan stel ik voor dat het voorstel van resolutie van Katrien Schryvers, Lorin Parys, Martine Taelman, Freya Van den Bossche en Elke Van den Brandt betreffende de erkenning van de slachtoffers en overlevenden van de gedwongen adopties in Vlaanderen onmiddellijk wordt behandeld.

Is het parlement het daarmee eens? *(Instemming)*

Het incident is gesloten.

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van Katrien Schryvers, Lorin Parys, Martine Taelman, Freya Van den Bossche en Elke Van den Brandt betreffende de erkenning van de slachtoffers en overlevenden van de gedwongen adopties in Vlaanderen.

De bespreking is geopend.

Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Mevrouw Katrien Schryvers (CD&V): De problematiek van de gedwongen adopties is in deze plenaire vergadering ook al ter sprake gekomen naar aanleiding van een actuele vraag. De commissie Welzijn heeft toen geoordeeld daar hoorzittingen over te organiseren. Minister Vandeuren heeft tegelijkertijd een expertenpanel aangesteld, naar analogie met het expertenpanel over het historisch misbruik. Dat heeft uiteindelijk geleid tot een resolutie en excuses van u, voorzitter, namens dit parlement.

In onze commissie hebben we vastgesteld dat de problematiek van de gedwongen adopties zeer ernstig is en dat er absoluut erkenning nodig is voor de slachtoffers om van daaruit helend te kunnen werken. Er is ook een grondige analyse nodig van de verschillende dossiers. Er werden immers verschillende werkwijzen gehanteerd in die verschillende adoptiecircuits. Vandaar dat wij met dit voorstel van resolutie tussentijds een aantal zaken willen vragen aan de

regering en aan het expertenpanel, met de bedoeling om na 15 april het expertenpanel te kunnen horen binnen de commissie Welzijn. Op die manier kan over een aantal zaken ten gronde via een verdere resolutie worden beslist. Het kan dan gaan over zaken die dat expertenpanel voorstelt, zoals dat ook is gebeurd in de commissie historisch misbruik, zoals excuses of andere zaken.

Intussen vragen wij aan de regering om de doelgroep van de Erkennings- en Bemiddelingscommissie voor Slachtoffers van Historisch Misbruik uit te breiden. Die commissie is recent van start gegaan en wij vragen dat zij wordt uitgebreid naar de slachtoffers van gedwongen adopties. Wij vragen ook dat slachtoffers zich zouden melden via het meldpunt 1712, dat is opgericht voor misbruik, geweld en kindermishandeling.

Met betrekking tot het expertenpanel vragen wij een gerichte analyse, onder andere op basis van de aanmeldingen bij 1712, maar ook nazicht van de dossiers door het Vlaams Centrum voor Adoptie, en dat in participatie met de slachtofferanalyse van die gedwongen adopties en van de mechanismes die dat onrecht mogelijk hebben gemaakt, en het aanreiken van een aanpak, zowel individueel als globaal, die maximaal bijdraagt tot erkenning en verwerking, en die we nadien kunnen meenemen in een voorstel van resolutie ten gronde.

In de commissie hebben we naar voren gebracht dat een DNA-databank mogelijkheden zou bieden, zodat mensen die elkaar zoeken – dat kunnen zowel adoptiekinderen als afstandsmoeders zijn – elkaar kunnen vinden. Wij vragen dat het expertenpanel die mogelijkheid onderzoekt en er een advies over uitbrengt, zodat we verder gemotiveerd kunnen beslissen over de oprichting van een dergelijke DNA-databank.

Vanmorgen nog hebben we in de commissie gehoord dat de problematiek met betrekking tot de metissen een bijzondere problematiek is. Er zouden ook gegevens beschikbaar moeten kunnen zijn, niet in België, maar ver weg. We vragen dat daar een specifiek onderzoek naar gebeurt.

Aangezien het expertenpanel plant om de werkzaamheden af te ronden op 2 april, vragen wij in dit voorstel van resolutie dat er een rapport zou worden opgeleverd tegen 15 april, zodat wij het expertenpanel meteen na het paasreces kunnen horen in de commissie Welzijn en dan verder beslissen.

In afwachting daarvan onderschrijven wij als indieners allemaal dat de dossiers gecentraliseerd moeten worden. Dat is dringend nodig, opdat het expertenpanel zijn onderzoek zou kunnen doen. Wij vragen dan ook dat alles wordt gedaan opdat geen enkel dossier verloren gaat en dat die dossiers aanvaard worden door het Vlaams Centrum voor Adoptie, en dat iedereen die dossiers in zijn bezit heeft, wordt gevraagd die dossiers ook actief te overhandigen, ook de OCMW's en andere publieke instellingen, maar ook alle katholieke instellingen die dergelijke dossiers in hun bezit zouden hebben.

We hebben vastgesteld dat heel wat van die afstandsmoeders – door gedwongen afstand – bevielen in Frankrijk. Er zijn dus mogelijk ook nog heel wat gegevens ter beschikking bij diensten voor burgerlijke stand in Frankrijk. Daarom vragen wij ook dat medewerking wordt gevraagd van andere deelstaten en de publieke instanties in Frankrijk, zoals bijvoorbeeld de prefect van Nord-Pas-de-Calais. Slachtoffers moeten ook altijd nog aangifte kunnen doen, zelfs indien men vermoedt dat feiten verjaard zijn. Wij willen hen daar ook op wijzen.

Dat zijn de belangrijkste elementen van het voorstel van resolutie dat wij hier voorleggen, voorzitter.

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

De heer Lorin Parys (N-VA): Voorzitter, collega's, de verhalen die wij tijdens de drie hoorzittingen over gedwongen adopties gehoord hebben van slachtoffers, waren pakkend, ontroerend en soms onthutsend. Het gebeurt niet elke dag dat slachtoffers in dit parlement komen getuigen over een onrecht dat hen is aangedaan. En het is helemaal zeldzaam dat een commissiezaal muisstil en verbijsterd luistert. Het wordt helemaal uitzonderlijk als meerderheid en oppositie elkaar daar ook in vinden, over de politieke partijgrenzen heen.

Ik ben daarom, samen met mijn fractie, heel erg blij dat wij dit onderwerp als Vlaams Parlement hebben opgenomen. Ik heb nog maar een heel korte parlementaire carrière achter de rug, maar het is wellicht het meest verrijkende dat ik als parlamentslid heb mogen meemaken.

Want wat hebben we gedaan? We hebben mensen die onvrijwillig van hun ouders zijn gescheiden en die vandaag alle moeite van de wereld doen om hen terug vinden, een stem gegeven in dit huis. Die publieke erkenning is echt cruciaal voor die slachtoffers. Het is balsem op hun wonden. En de dankbaarheid die wij daar van hen voor gekregen hebben, is tastbaar. Dat is een eerste, belangrijke verwezenlijking die wij met deze hoorzittingen hebben bereikt.

Een tweede realisatie, vind ik, is het voortschrijdend inzicht waar de hoorzittingen voor hebben gezorgd, bijvoorbeeld bij de kerkelijke instanties. Bij hun getuigenis was de commissie verbijsterd over het woordgebruik en de benadering die de Kerk had ten opzichte van de slachtoffers. Maar ondertussen hebben we een voortschrijdend inzicht gemerkt. We hebben gezien dat de Kerk zich per brief heeft geëxcuseerd. Dat is al een belangrijk begin. Maar het gaat hier niet alleen over de Kerk. Het gaat ook over andere openbare instellingen die zich, weliswaar in een andere tijdgeest, schuldig hebben gemaakt aan gedwongen adopties.

Dat vind ik twee heel belangrijke verwezenlijkingen van die hoorzittingen.

Maar collega's, we hebben zelf ook een dubbele verantwoordelijkheid. De eerste verantwoordelijkheid is om voor heling te zorgen en om te doen wat kan om dat mogelijk te maken. Dus roepen we in deze resolutie op dat slachtoffers zich zouden melden, geven we de opdracht om te onderzoeken of we zo'n DNA-databank kunnen oprichten. En collega's, het gaat over het vrijwillig afstaan van een DNA-staal van een afstandsouder of van iemand die onvrijwillig geadopteerd werd om zo te kijken of er een match is tussen zulke twee stalen en of er op een onafhankelijke manier voor kan worden gezorgd dat een afstandsouder en een kind opnieuw worden verenigd. In Nederland boeken ze daar resultaat mee. Daar zijn er de voorbije jaren een aantal matches van gekomen. Waarom zouden we dat hier niet kunnen hebben?

In de resolutie zoals mevrouw Schryvers ze daarnet heeft aangegeven, zoeken we ook naar een rechtsgrond die het mogelijk maakt voor het Vlaams Centrum voor Adoptie om proactief dossiers op te sporen en in ontvangst te nemen. Maar we roepen ook op, onder andere de Katholieke Kerk, om mee te werken aan het vrijwillig overmaken van die dossiers. En we willen weten hoe we kunnen samenwerken met andere landen, zoals Frankrijk, waar veel van onze moeders anoniem zijn bevallen. Dat is onze eerste verantwoordelijkheid: doen wat kan om voor heling te zorgen.

De tweede verantwoordelijkheid die we hebben, is om te leren uit dat verleden, zodat het nooit meer onze toekomst kan worden. De eerste les, collega's, is dat we bij onszelf moeten beginnen. De misbruiken en wanpraktijken die zijn kunnen gebeuren, zijn gebeurd omdat ze vaak niet eens illegaal waren. Er was geen regelgeving over wie kon bemiddelen bij adoptie. En dat hebben wij zo gelaten tot 1989.

En de tweede vaststelling, collega's, is dat het decreet uit 1989 nog steeds voornamelijk bestaat uit een aantal strafbepalingen, negen artikelen, zonder duidelijke taakstelling voor wat adoptieagentschappen dan wel of niet moeten doen, zonder een inzagerecht voor adoptiekinderen in hun dossiers of zonder vereisten over hoe adoptieagentschappen en andere bemiddelaars met afstandsouders moeten omgaan wanneer ze hen moeten informeren over de keuze die ze moeten maken.

Dit parlement moet daarom de hand aan de ploeg slaan, om ook die regelgeving die verouderd is, te updaten en te moderniseren.

En de laatste les, collega's, die wij moeten trekken, is dat we onze verantwoordelijkheid moeten nemen om dit allemaal in een ruimer plaatje te zien. Het aantal kinderen dat in aanmerking komt voor adoptie, daalt; het aantal kandidaat-adoptieouders stijgt. Dan krijg je een toenemende vraag van mensen met een sterke kinderwens om een beroep te doen op bijvoorbeeld draagmoederschap of donorschap. Maar vaak blijkt dan dat we daarover helemaal geen of een volstrekt ontoereikende regelgeving hebben. Over draagmoederschap is er bijvoorbeeld niets bepaald.

Daarvan, collega's, komen er ongelukken. Dus laat ons ook in dit parlement de discussie starten over afstamming, dus niet alleen over adoptie, maar ook over draagmoederschap, donorschap en discreet bevallen, vooraleer we ook daar de wantoestanden krijgen die we hier dan misschien binnen dertig jaar opnieuw moeten proberen op te lossen.

Ik hoop, collega's, dat we kamerbreed dit voorstel van resolutie kunnen steunen. Het voorstel van resolutie is belangrijk als eerste stap naar erkenning van de slachtoffers van die gedwongen adopties en ze moet leiden naar een formele resolutie in de maand april of mei waarin we ons kunnen buigen over eventuele excuses van dit parlement over wat er gebeurd is in het verleden. Maar laat ons er vooral voor zorgen dat het ook in de toekomst nooit meer kan gebeuren. *(Applaus)*

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Mevrouw Elke Van den Brandt (Groen): Ik kan heel kort zijn, want de vorige sprekers hebben gezegd wat gezegd moest worden en hebben vooral het aspect van de collectieve verantwoordelijkheid benadrukt.

Het voorstel van resolutie waarin we ten gronde gaan, moet nog komen, maar dit voorstel van resolutie maakt wel mogelijk om alles in het werk te stellen om informatie te verzamelen, ter beschikking te stellen en alles in het werk te stellen om een volledig en diepgaand onderzoek mogelijk te maken. Dat is op dit moment heel belangrijk en cruciaal.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De bespreking is gesloten.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 1

Ziehier het resultaat:

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
104 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie aan. De resolutie zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

MOTIE van Katia Segers, Joris Vandenbroucke, Christian Van Eyken, An Moerenhout en Hermes Sanctorum-Vandevoorde tot besluit van de op 8 januari 2015 door Katia Segers in commissie gehouden interpellatie tot minister Ben Weyts over de mobiliteitswerken rond en aan de Brusselse ring
– 204 (2014-2015) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Mevrouw Segers heeft het woord.

Mevrouw Katia Segers (sp.a): Voorzitter, zaterdagochtend had ik toevallig hetzelfde idee als federaal minister Peeters: ik wilde gaan winkelen in Antwerpen. Ik plande veel mee te brengen, dus nam ik de wagen. Tot aan Groot-Bijgaarden ging alles goed. Toen stond ik op de ring in de file van mensen die op weg waren naar het Autosalon. Binnenkort komt op parking C een nieuw stadion en verdwijnen er 2200 parkeerplaatsen. Aan de andere kant van het viaduct van Vilvoorde komt Uplace. Tussenin staan nog een aantal andere grote projecten gepland, stuk voor stuk projecten waarbij de enorme congestie die we vandaag al kennen op de ring, alleen maar zal toenemen.

Volgens sp.a, Groen en UF wordt het dringend tijd om een integrale visie uit te werken die de mobiliteitsproblematiek globaal aanpakt, over verschillende beleidsdomeinen en gewesten heen, om een aantal quick wins te realiseren, zoals verlagen van de maximumsnelheid op de ring tot 100 kilometer per uur, dringend het Gewestelijk Expresnet (GEN) af te werken en het openbaar vervoer af te stemmen. Bovendien, als blijkt dat bepaalde projecten niet te vereenzelvigen zijn met een verantwoord mobiliteitsbeleid, moet de regering de moed hebben om bepaalde projecten niet te realiseren.

Waarom licht ik de motie specifiek toe? Een eerste knoop in die mobiliteitskwestie is die van het GRUP, de fameuze cluster C3 van het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel die door de Raad van State vernietigd werd omdat er onvoldoende mobiliteitsgaranties waren. Op 18 februari moet minister Schauvliege een vergunning afleveren. Wij denken dat het belangrijk is om alle beschikbare informatie daarbij mee te nemen. Daarom maak ik van de gelegenheid gebruik om te vragen dringend een hoorzitting te organiseren waarop de onderzoekers van het Steunpunt Ruimte hun onderzoek naar het mobiliteitsgedrag van bezoekers aan winkelcentra kunnen voorstellen.

De voorzitter: Begin van de stemming.

Stemming nr. 2

Ziehier het resultaat:

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
25 leden hebben ja geantwoord;
79 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

MOTIE van Karl Vanlouwe, Michel Doomst, Jo De Ro, Lorin Parys, Karin Brouwers en Bart Nevens tot besluit van de op 8 januari 2015 door Katia Segers in commissie gehouden interpellatie tot minister Ben Weyts over de mobiliteitswerken rond en aan de Brusselse ring
– 205 (2014-2015) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 3

Ziehier het resultaat:

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
75 leden hebben ja geantwoord;
25 leden hebben neen geantwoord;
4 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie aan. Ze zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

MOTIE van Bart Caron, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Els Robeyns en John Crombez tot besluit van de op 13 januari 2015 door Stefaan Sintobin in commissie gehouden interpellatie tot minister Joke Schauvliege over de blijvende onzekerheid voor landbouwers omtrent de impact van de instandhoudingsdoelstellingen (IHD)
– 211 (2014-2015) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Voorzitter, ik zal het kort houden en de motie niet volledig toelichten. Er staat wat moet worden gelezen. Ik hoop dat deze motie door heel het Vlaams Parlement zal worden goedgekeurd. Ik wil wel nog iets kwijt.

Ik heb een interpellatieverzoek ingediend om aan te klagen dat dit steeds wordt uitgesteld en dat er een gebrek is aan transparantie met betrekking tot wat zal komen. Tot mijn verbazing is die interpellatie tot volgende week uitgesteld. De Vlaamse Regering wil immers nog eens vergaderen om over die fameuze inrichtingsnota te discussiëren. Daar gaat het met betrekking tot Innovative Agro-Processing Industrie (IAP) en programmatorische aanpak stikstof (PAS) uiteindelijk om.

Ik vind het eigenaardig dat het Vlaams Parlement zijn agenda door de Vlaamse Regering laat bepalen. Dat wil ik toch even kwijt. Ik hoop dat de Vlaamse Regering tijdens de ministerraad komende vrijdag een beslissing zal nemen. Ik kijk uit naar die beslissing. Ik hoop dat het Vlaams Parlement of toch minstens de commissieleden meteen op de hoogte zullen worden gebracht en de beslissing meteen zullen kunnen doornemen. Ik kijk uit naar het debat volgende week in de commissie over die fameuze inrichtingsnota.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts (CD&V): Voorzitter, ik weet niet of de motie nog zal worden besproken. Ik zal na de stemming een stemverklaring afleggen.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Voorzitter, los van de inhoud van de motie van Groen, die we zullen wegstemmen, heeft de heer Sanctorum natuurlijk gelijk. De voorbije weken is op de kap van de landbouwers een politiek spelletje gespeeld en dat vooral door twee meerderheidspartijen, de N-VA en CD&V. De mensen die het dossier volgen, hebben eind vorige week een bloemlezing gekregen van de persberichten waarin minister Schauvliege en de heer Vandaele elkaar in niet mis te verstane bewoordingen verwijten het dossier politiek te misbruiken.

Dit dossier staat op de agenda van de ministerraad van vrijdag. Ik hoop ook dat er een beslissing zal worden genomen, maar ik vrees het ergste. Indien vrijdag geen beslissing valt, zou ik er bij de commissievoorzitter op willen aandringen de twee reeds ingediende interpellatieverzoeken gunstig te adviseren.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Voorzitter, ik zal straks misschien ook een stemverklaring afleggen.

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters (Open Vld): Voorzitter, ik wil namens mijn fractie stellen dat we met betrekking tot dit dossier klaarheid en duidelijkheid willen. Er moet snel rechtszekerheid komt voor de getroffen landbouwers.

Maar we moeten ook vasthouden aan de beslissing die is genomen in april 2014 en waarin expliciet werd opgenomen dat er, vooraleer er duidelijkheid kan komen, een duidelijke berekening moet zijn van de impact op de meerjarenbegroting. We hopen dat die er zo snel mogelijk komt, zodat er snel een duidelijk flankerend beleid en rechtszekerheid zijn voor de getroffen landbouwers.

De voorzitter: Begin van de stemming.

Stemming nr. 4

Ziehier het resultaat:

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
25 leden hebben ja geantwoord;
77 leden hebben neen geantwoord;
2 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Voorzitter, het standpunt van de N-VA is duidelijk. Ik voelde mij aangesproken door de heer Sintobin. Dank u, mijnheer Sintobin, daarvoor.

Ik wilde daar dus iets over zeggen. Het standpunt van mijn partij is duidelijk. Wij willen én de natuurdoelstellingen halen die we met Europa hebben afgesproken,

én de landbouwers helpen die in de problemen komen omdat hun bedrijf een rode of een oranje code krijgen. Wij willen garanties dat de natuurdoelstellingen voor Europa worden gehaald, en wij willen dat de middelen daarvoor beschikbaar blijven – daarmee sluit ik mij aan bij mijn collega van Open Vld.

Wat de landbouwers betreft, willen we dat we wat we nu beloven, ook waar kunnen maken. Ook daarmee verwijs ik naar mijn collega van Open Vld. Ook dat is dan natuurlijk een financiële kwestie. Daarbij is het ook belangrijk dat de huidige zoekzones worden verfijnd. In de praktijk zal dat waarschijnlijk op een verkleining neerkomen. Naast de ecologische toets die er nu is geweest en waarop alles is gebaseerd, kan er ook een sociaal-economische toets komen. Wij maken ons sterk en hopen dat het aantal rode bedrijven, de mensen die nu een brief kregen, wellicht gehalveerd kan worden. Op dat moment is er voldoende draagkracht en rechtszekerheid, en zijn de boeren én de natuur én de belastingbetaler geholpen. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts (CD&V): Voorzitter, ik ben een beetje verbaasd dat daarnet iedereen het woord kreeg, want ik dacht dat de motie niet besproken werd. Ik dacht dat er alleen over gestemd zou worden. Intussen is er een stemverklaring, en hebt u de heer Vandaele eerst het woord gegeven.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts, dan moet u even het reglement nakijken. Ik zal het u straks uitleggen.

Mevrouw Tinne Rombouts (CD&V): Ik was een beetje verbaasd omdat het niet geagendeerd staat.

Collega's, ik wil een stemverklaring geven omdat deze motie over een bijzonder belangrijk thema gaat inzake het natuurbeleid: de instandhoudingsdoelstellingen en het flankerend beleid dat deze doelstellingen moet begeleiden. In een aparte hoorzitting hebben wij dit thema uitgebreid besproken. Op dat moment werd ook de intentie uitgesproken dat in december 2014 een inrichtingsnota zou worden goedgekeurd die betrekking heeft op de landbouwbedrijven die de boodschap hadden gekregen dat ze geen vergunning meer konden krijgen.

Collega's, ik moet u niet uitleggen dat zo'n boodschap schokkend nieuws is voor de bedrijfsleiders en de gezinnen daarachter. De verschillende cases die werden aangehaald bij de begrotingsbesprekingen, waren daarvoor zeer tekenend. Gezien het uitblijven van deze beslissing werd een interpellatie ingediend. We hebben daarover in de commissie een zeer boeiend debat gehad.

Collega's van Groen en sp.a, ik moet vaststellen dat uw vragen aan de Vlaamse Regering ook voor heel wat punten ook onze vragen zijn. Maar het verschil zit vaak in de kleine details. Kleine details kunnen een wereld van verschil geven.

Ik wil de vijf punten even met u overlopen.

Het is ook onze vraag om via maatwerk bedrijfsgerichte oplossingen uit te werken voor de oranje en rode bedrijven, die een scala van maatregelen aangereikt zullen krijgen. Dat maatwerk is belangrijk gezien het verschil in bedrijfsorganisaties, de impact maar ook de keuze van de bedrijfsleiders waar rekening mee moet worden gehouden.

U vraagt ook dat snel zou worden beslist over de inrichtingsnota. Laat duidelijk zijn dat dit ook een vraag van onze fractie is. U vraagt eveneens dat de nodige budgetten de komende jaren zouden worden vrijgemaakt. Ook dat is onze

uitdrukkelijke vraag. Ook kan niemand tegen een snelle en goede communicatie zijn.

Het laatste punt dat u aanhaalt, gaat erover dat het de bedoeling is dat de milieudoelstellingen worden bereikt. Laat ook heel duidelijk zijn dat dit ook de vraag en de doelstelling is van onze fractie. Als u echter stelt dat het afgesproken tempo op dit vlak onverkort gehandhaafd moet blijven, zonder dat er een koppeling wordt gemaakt met de eerste drie punten, dan lijkt ons dat niet correct. U weet immers zeer goed dat, als er geen flankerend beleid is, een aantal maatregelen niet kunnen worden genomen, en dat met andere woorden het tempo en de vooropgestelde doelstellingen niet kunnen worden gehandhaafd. Daarom heeft mijn fractie de motie niet goedgekeurd en heb ik me onthouden. Zoals echter gezegd, roep ik nogmaals de voltallige regering op om uitdrukkelijk en met spoed dit dossier op te helderen. *(Applaus bij CD&V)*

De voorzitter: Collega, even voor de duidelijkheid, als hier een motie op de agenda staat, dan hebben de indieners het recht om gedurende 10 minuten hun toelichting te geven, zoals mevrouw Segers dat trouwens heeft gedaan voor haar motie. Dat staat zo in het reglement. Dat is één.

Ten tweede, als u zich onthoudt, dan moet u gewoon toelichten waarom u zich onthoudt. Punt. Niets meer en niets minder. Ik heb niets meer gedaan dan het reglement toepassen. *(Applaus bij Open Vld, sp.a en Groen)*

MOTIE van Anke Van dermeersch, Barbara Bonte, Chris Janssens, Stefaan Sintobin, Guy D'haeseleer en Tom Van Grieken tot besluit van het op 28 januari 2015 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de kinderopvang voor kinderen in armoede – 221 (2014-2015) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 5

Ziehier het resultaat:

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
4 leden hebben ja geantwoord;
99 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

MOTIE van Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Bart Van Malderen, Elisabeth Meuleman, Jan Bertels en Björn Rzoska tot besluit van het op 28 januari 2015 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de kinderopvang voor kinderen in armoede – 222 (2014-2015) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 6

Ziehier het resultaat:

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
24 leden hebben ja geantwoord;
75 leden hebben neen geantwoord;
4 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

MOTIE van Katrien Schryvers, Piet De Bruyn, Freya Saeys, Vera Jans, Peter Persyn en Danielle Godderis-T'Jonck tot besluit van het op 28 januari 2015 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de kinderopvang voor kinderen in armoede – 223 (2014-2015) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 7

Ziehier het resultaat:

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
75 leden hebben ja geantwoord;
17 leden hebben neen geantwoord;
11 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie aan. Ze zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

De voorzitter: Collega's, ik wil even medelen dat mevrouw Croo vandaag 52 jaar is geworden. (*Applaus*)

Is er nog iemand jarig? Ik moet aanvullen. De heer Landuyt is vandaag 45 jaar geworden. (*Gelach. Applaus*)

Proficiat, allebei.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 4 februari 2015 om 14 uur.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 18.34 uur.*

BIJLAGEN

Aanwezigheden**Aanwezig**

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, John Crombez, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Vera Jans, Chris Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Ingrid Lieten, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Joris Poschet, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Tine Soens, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Wouter Vanbesien, Ludo Van Campenhout, Wilfried Vandaele, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Joris Vandenbroucke, Koen Van den Heuvel, Francesco Vanderjeugd, Anke Van dermeersch, Tine van der Vloet, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Karl Vanlouwe, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants.

Afwezig met kennisgeving

Rik Daems, Jan Durnez: ambtsverplichtingen;

Cindy Franssen: door het Vlaams Parlement toegestane zending;

Grete Remen, Kris Van Dijck: familieverbindingen;

Barbara Bonte, Ann Brusseel, Caroline Gennez, Lies Jans, Sofie Joosen, An Moerenhout, Ann Soete: gezondheidsredenen.

Afwezig zonder kennisgeving

Bert Maertens, Nadia Sminate

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers**Stemming nr.1:****JA-stemmen:**

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, John Crombez, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc

Hendrickx, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Vera Jans, Chris Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Ingrid Lieten, Lieve Maes, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Tine Soens, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Ludo Van Campenhout, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.2:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, John Crombez, Johan Danen, Kurt De Loor, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Ingrid Lieten, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Vera Jans, Chris Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.3:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries

Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Vera Jans, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

NEEN-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, John Crombez, Johan Danen, Kurt De Loor, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Ingrid Lieten, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Joris Vandenbroucke

ONTHOUDINGEN:

Guy D'haeseleer, Chris Janssens, Stefaan Sintobin, Anke Van dermeersch

Stemming nr.4:

JA-stemmen:

Kurt De Loor, Bruno Tobback

ONTHOUDINGEN:

Peter Wouters

Stemming nr.5:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, John Crombez, Johan Danen, Kurt De Loor, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Ingrid Lieten, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Vera Jans, Chris Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van

Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Tinne Rombouts, Wilfried Vandaele

Stemming nr.6:

JA-stemmen:

Guy D'haeseleer, Chris Janssens, Stefaan Sintobin, Anke Van dermeersch

NEEN-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, John Crombez, Caroline Croo, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Vera Jans, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Ingrid Lieten, Lieve Maes, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Tine Soens, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Ludo Van Campenhout, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.7:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, John Crombez, Johan Danen, Kurt De Loor, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Renaat Landuyt, Ingrid Lieten, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort,

Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Vera Jans, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Guy D'haeseleer, Chris Janssens, Stefaan Sintobin, Anke Van dermeersch

Stemming nr.8:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceysens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Vera Jans, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

NEEN-stemmen:

Rob Beenders, Jan Bertels, John Crombez, Kurt De Loor, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Renaat Landuyt, Ingrid Lieten, Els Robeyns, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Joris Vandenbroucke

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Bart Caron, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Chris Janssens, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Stefaan Sintobin, Elke Van den Brandt, Anke Van dermeersch, Wouter Vanbesien